

Promemoria

Miljö- och energidepartementet
2017-10-04

Energimärkning

Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller förslag till lagar med kompletterande bestämmelser till en EU-förordning om energimärkning (energimärkningsförordningen) och en EU-förordning om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet (däckmärkningsförordningen).

Energimärkningsförordningen ersätter en tidigare EU-förordning i samma ämne som genomförs med lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter (energimärkningslagen). Lagen innehåller också kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen.

Syftet med förslagen är att anpassa det svenska regelverket till den nya energimärkningsförordningen genom att dels upphäva bestämmelser som reglerar samma sak som förordningen, dels införa de kompletterande föreskrifter som krävs i Sverige. Förslaget till ny lag med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen är en följd av att energimärkningslagen upphävs.

Enligt de föreslagna lagarna ska den myndighet som regeringen bestämmer utöva marknadskontroll enligt de nämnda EU-förordningarna. Marknadskontrollmyndigheten ska bl.a. få meddela de förelägganden och förbud som behövs för att regelverket ska följas. Lagförslagen innehåller också bestämmelser om ekonomisk ersättning, tystnadsplikt och överklagande av marknadskontrollmyndighetens beslut.

Innehållsförteckning

1	Lagtext	3
1.1	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning	3
1.2	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s däkmärkningsförordning	5
2	Ärendet och dess beredning	7
3	Energimärkningsförordningen	7
4	Däkmärkningsförordningen	10
5	Kompletterande bestämmelser till EU-förordningarna	11
6	Marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen	12
6.1	Marknadskontrollmyndighet	12
6.2	Förelägganden och förbud	13
6.3	Hjälp från Polismyndigheten	15
6.4	Ekonomisk ersättning	16
6.5	Tystnadsplikt	17
7	Marknadskontroll enligt däkmärkningsförordningen	18
7.1	Marknadskontrollmyndighet	18
7.2	Förelägganden och förbud	18
7.3	Hjälp från Polismyndigheten	19
7.4	Ekonomisk ersättning	20
7.5	Tystnadsplikt	20
8	Överklagande	21
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	21
10	Konsekvensanalys	22
11	Författningskommentar	24
11.1	Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning	24
11.2	Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s däkmärkningsförordning	29
Bilaga 1	EU:s energimärkningsförordning	33
Bilaga 2	EU:s däkmärkningsförordning	55
Bilaga 3	EU:s marknadskontrollförordning	91

1 Lagtext

Promemorian har följande förslag till lagtext.

1.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (energimärkningsförordningen).

I förordningen finns bestämmelser om märkning av energirelaterade produkter och standardiserad information om sådana produkter.

Marknadskontrollmyndighet

2 § Den myndighet som regeringen bestämmer (marknadskontrollmyndigheten) ska utöva marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och denna lag.

Förelägganden och förbud

3 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att energimärkningsförordningen, i den ursprungliga lydelsen, och delegerade akter som antagits enligt förordningen ska följas.

4 § Ett beslut om föreläggande eller förbud enligt 3 § eller ett beslut om åtgärd enligt artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen, ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Omedelbar verkställbarhet

5 § Marknadskontrollmyndigheten får bestämma att ett beslut enligt 3 § eller enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, ska gälla omedelbart.

Hjälp från Polismyndigheten

6 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten ge den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Ekonomisk ersättning

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska

1. ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för granskning av handlingar och för provtagning och undersökning av prov, om det vid kontrollen visar sig att energimärkningsförordningen eller en delegerad akt som antagits enligt förordningen inte har följts, och

2. få sådan ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande som det finns särskilda skäl för.

Tystnadsplikt och sekretess

8 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja det som den då har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmänna verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande

9 § Marknadskontrollmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.
 2. Genom lagen upphävs lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter.
 3. Det som i lagen sägs om delegerade akter som har antagits enligt energimärkningsförordningen ska gälla även sådana delegerade akter enligt kommissionens direktiv 96/60/EG av den 19 september 1996 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk eller Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser som ska fortsätta att vara i kraft enligt artikel 20.4 i energimärkningsförordningen.

1.2 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar (däckmärkningsförordningen).

I förordningen finns bestämmelser om tillhandahållande av harmoniserad information om däckparametrar genom märkning.

Marknadskontrollmyndighet

2 § Den myndighet som regeringen bestämmer (marknadskontrollmyndigheten) ska utöva marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen och denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns också i artiklarna 15–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Förelägganden och förbud

3 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att däckmärkningsförordningen, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

4 § Ett beslut om föreläggande eller förbud enligt 3 § eller ett beslut om åtgärd enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Omedelbar verkställbarhet

5 § Marknadskontrollmyndigheten får bestämma att ett beslut enligt 3 § eller enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, ska gälla omedelbart.

Hjälp från Polismyndigheten

6 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten ge den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Ekonomisk ersättning

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska

1. ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för provtagning och undersökning av prov av däck, om det visar sig att produkten inte uppfyller de krav som gäller enligt däckmärkningsförordningen, och
2. få sådan ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande som det finns särskilda skäl för.

Tystnadsplikt och sekretess

8 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen och denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja det som den då har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande

9 § Marknadskontrollmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.

2 Ärendet och dess beredning

Med lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter genomförs EU:s energimärkningsdirektiv, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser. I de delar som genomför direktivet trädde lagen i kraft den 20 juli 2011. Lagen kallas i det följande energimärkningslagen. Bestämmelser som ansluter till energimärkningslagen finns i förordningen (2011:1022) om tillsyn över energirelaterade produkter, som omfattas av bestämmelserna i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter.

Den 4 juli 2017 antog EU en ny energimärkningsförordning, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU. Förordningen återges i *bilaga 1*.

I energimärkningslagen finns också bestämmelser i anslutning till EU:s däkmärkningsförordning, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar. Den konsoliderade versionen av förordningen återges i *bilaga 2*.

Produkter som omfattas av energimärkningsförordningen och däkmärkningsförordningen omfattas också av EU:s marknadskontrollförordning, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93. Marknadskontrollförordningen återges i *bilaga 3*.

Denna promemoria har tagits fram i Miljö- och energidepartementet och behandlar frågan om nationell lagstiftning som är nödvändig i anslutning till energimärkningsförordningen.

3 Energimärkningsförordningen

Energimärkning i EU

En obligatorisk energimärkning infördes i EU i början av 1990-talet genom rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser. Det direktivet ersattes av energimärkningsdirektivet, som i Sverige genomförs med energimärkningslagen.

Energimärkningens syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna. Bestämmelserna innebär i huvudsak att slutanvändarna ska ges information om de energirelaterade produkternas användning av energi och andra

väsentliga resurser. Informationen ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad standardiserad produktinformation. De specifika märkningskraven beslutas genom delegerade akter i form av EU-förordningar.

Energimärkningsförordningen ersätter energimärkningsdirektivet. Till skillnad från direktivet är energimärkningsförordningen direkt tillämplig i medlemsstaterna. I sak kvarstår den grundläggande ordningen för energimärkning. De viktigaste ändringarna i förhållande till direktivet gäller klassificeringen av produkter i energieffektivitetsklasser samt införandet av en produktdatabas. Här följer en redogörelse för de viktigaste bestämmelserna i energimärkningsförordningen.

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Energimärkningsförordningen fastställer en ram för energirelaterade produkter som släpps ut på marknaden eller tas i bruk. I förordningen föreskrivs att produkterna ska förses med en etikett och att standardiserad produktinformation ska tillhandahållas avseende energieffektivitet, produkternas användning av energi och andra resurser under användning samt kompletterande information om produkter, vilket ger kunder möjlighet att välja effektivare produkter för att minska sin energianvändning (artikel 1.1). Förordningen är inte tillämplig på begagnade produkter, med undantag av produkter som importeras från ett tredjeland, eller på transportmedel för personer eller varor (artikel 1.2).

Med energirelaterad produkt avses i energimärkningsförordningen ”vara eller system som påverkar energianvändningen under användning och släpps ut på marknaden eller tas i bruk, inklusive delar som påverkar energianvändningen under användning och släpps ut på marknaden eller tas i bruk för kunder och är avsedda att ingå i produkter” (artikel 2.1). Den skalrevidering som ska äga rum enligt förordningen definieras som ett ”förfarande för att skärpa de krav som ställs för att en viss produktgrupp ska uppnå energiklassen på en etikett” (artikel 2.20).

Leverantörers och återförsäljares skyldigheter

En leverantör ska se till att det finns etiketter och produktinformationsblad för produkter som släpps ut på marknaden (artikel 3.1–3.3). Så snart en enhet av en modell är i bruk ska leverantören begära ett uttryckligt medgivande från kunden för alla ändringar som är avsedda att införas i enheten genom uppdateringar som skulle ha en negativ inverkan på parametrarna på enhetens energieffektivitetsetikett såsom de fastställs i den relevanta delegerade akten (artikel 3.4). Leverantören får inte släppa ut produkter på marknaden som är utformade så att en modells prestanda automatiskt ändras under provningsförhållanden med syftet att uppnå en gynnsammare nivå för någon av de parametrar som anges i den relevanta delegerade akten eller ingår i någon dokumentation som tillhandahålls tillsammans med produkten (artikel 3.5). Från och med den 1 januari 2019 ska leverantörerna föra in information i den nya produktdatabasen (artikel 4).

Återförsäljare ska visa etiketter på ett synligt sätt och göra produktinformationsbladet tillgängligt för kunderna (artikel 5.1).

Medlemsstaternas skyldigheter

Medlemsstaterna får inte förhindra att produkter som överensstämmer med energimärkningsförordningen och relevanta delegerade akter släpps ut på marknaden eller tas i bruk (artikel 7.1). De ska i samband med införandet av etiketter och skalrevidering av etiketter säkerställa att upplysnings- och reklamkampanjer om energimärkning genomförs (artikel 7.3).

Marknadskontroll

Artiklarna 16–29 i marknadskontrollförordningen ska tillämpas på produkter som omfattas av energimärkningsförordningen och relevanta delegerade akter (artikel 8.1 i energimärkningsförordningen). Marknadskontrollmyndigheterna ska ha rätt att återkräva kostnaderna för inspektion av handlingar och provning av fysiska produkter från leverantörerna vid bristande överensstämmelse med regelverket (artikel 8.5).

Om marknadskontrollmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att en produkt som omfattas av energimärkningsförordningen utgör en risk för aspekter av skyddet av allmänintresset som omfattas av förordningen, t.ex. miljöskydds- och konsumentskyddsaspekter, ska myndigheten utvärdera produkten med avseende på alla de energimärkningskrav som är relevanta för risken och som fastställs i förordningen eller i relevant delegerad akt (artikel 9.1). Om marknadskontrollmyndigheten konstaterar att produkten inte överensstämmer med energimärkningskraven, ska myndigheten utan dröjsmål ålägga leverantören, eller om lämpligt återförsäljaren, att vidta alla lämpliga korrigerande åtgärder för att bringa produkten i överensstämmelse med kraven, om lämpligt dra tillbaka produkten från marknaden eller om lämpligt återkalla den inom en rimlig tid som myndigheten fastställer i förhållande till typen av risk (artikel 9.2). Om leverantören eller återförsäljaren inte vidtar lämpliga korrigerande åtgärder inom den fastställda tiden, ska marknadskontrollmyndigheten vidta alla lämpliga provisoriska åtgärder för att förbjuda eller begränsa produktens tillgänglighet på den nationella marknaden, för att dra tillbaka produkten från den marknaden eller för att återkalla den (artikel 9.5).

Skalrevideringen

De tekniska parametrar som ska vara uppfyllda för klassificeringen av en produkt i en viss energieffektivitetsklass anges i delegerade akter. En klassificering med bokstäver från A–G ska vara utgångspunkt för etikettens utformning. Stegen i klassificeringen ska motsvara betydande energi- och kostnadsbesparingar ur slutanvändarens perspektiv. Enligt energimärkningsdirektivet kan dock ytterligare tre klasser läggas till klassificeringen om de tekniska framstegen kräver detta. Dessa ytterligare klasser är A+, A++ och A+++ för den effektivaste klassen.

För vissa tekniska produktgrupper har den tekniska utvecklingen bidragit till att skalan skiftat till att utgöras av klasserna A+++–D, något som har skapat en otydlighet för konsumenten. Energimärkningsförordningen innebär en återgång till en enhetlig skala, där inga klasser över A tillåts. Förordningen innehåller bestämmelser om en skalrevidering som säkerställer en enhetlig skala från A till G i fråga om alla energirelaterade produkter (artikel 11). Om en etikett införs eller skalrevideras ska Euro-

peiska kommissionen säkerställa att inga produkter förväntas omfattas av energiklass A vid den tidpunkt då etiketten införs och att den tidpunkt då en majoritet av modellerna kommer att omfattas av denna klass förväntas infalla minst tio år senare (artikel 11.8). Syftet är att uppmuntra tekniska framsteg, sörja för ett stabilt regelverk, se till att skalrevidering inte sker så ofta och göra det möjligt att utveckla och erkänna ännu mer effektiva produkter (skäl 18).

Produktdatabasen

En produktdatabas ska skapas för att stärka marknadskontrollen i EU. Databasen ska bestå av en offentlig del, en efterlevnadsdel och en online-portal som ger åtkomst till de två delarna (artikel 12.1). Efterlevnadsdelen ska endast vara tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna och Europeiska kommissionen (artikel 12.4). Samtliga leverantörer ska bli skyldiga att registrera en produkt i databasen innan den släpps ut på marknaden (se ovan). Databasen ska tas i drift den 1 januari 2019.

Delegerade akter

Europeiska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att komplettera energimärkningsförordningen genom att fastställa närmare krav för etiketter för specifika produktgrupper (artikel 16.1).

Upphävande och övergångsbestämmelser

Energimärkningsdirektivet upphör att gälla med verkan från och med den 1 augusti 2017 (artikel 20.1). Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till energimärkningsförordningen (artikel 20.2). Delegerade akter antagna enligt artikel 10 i energimärkningsdirektivet eller enligt kommissionens direktiv 96/60/EG av den 19 september 1996 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk ska fortsätta att vara i kraft till dess att de upphävs genom en delegerad akt som antas i enlighet med energimärkningsförordningen och omfattar den relevanta produktgruppen (artikel 20.4 första stycket). Skyldigheter enligt förordningen ska tillämpas i fråga om produktgrupper som omfattas av delegerade akter antagna enligt direktiven (artikel 20.4 andra stycket).

Ikraftträdande och tillämpning

Energimärkningsförordningen trädde i kraft den 1 augusti 2017 och ska tillämpas från och med den dagen med undantag för leverantörers skyldigheter beträffande produktdatabasen (artikel 21).

4 Däckmärkningsförordningen

Däckmärkningsförordningen syftar till att göra vägtransporterna säkrare och ekonomiskt och miljömässigt effektivare genom att främja drivmedelseffektiva, säkra däck med lågt externt däck- och vägbanebuller. Förordningen innebär ett obligatoriskt krav på att drivmedelseffektivitet,

väggreppsförmåga vid vått vägunderlag samt buller ska anges på en etikett vid försäljning av däck för personbilar och lastbilar (C1–C3-däck).

Energimärkningslagen innehåller bestämmelser som kompletterar däckmärkningsförordningen i Sverige. Sådana bestämmelser är nödvändiga när det gäller tillsynen över att märkningskraven efterlevs (prop. 2010/11:106 s. 22). Att energimärkningslagen upphävs innebär att det är nödvändigt att ersätta den lagens bestämmelser när det gäller tillsynen.

5 Kompletterande bestämmelser till EU-förordningarna

Förslag: Den nuvarande energimärkningslagen ska ersättas med en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning och en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning.

Skälen för förslaget

Märkning av energirelaterade produkter har tidigare reglerats i energimärkningsdirektivet, som genomförs i svensk rätt med energimärkningslagen och förordningen (2011:1022) om tillsyn över energirelaterade produkter, som omfattas av bestämmelserna i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter. Regelverket i Sverige behöver justeras med anledning av att energimärkningsdirektivet ersatts av energimärkningsförordningen.

Energimärkningsförordningen är direkt tillämplig i Sverige. Kompletterande nationella föreskrifter bör införas i frågor där energimärkningsförordningen ger medlemsstaterna beslutanderätt eller där det finns behov av nationella bestämmelser. Energimärkningslagen bör ersättas av en ny lag med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen.

Energimärkningslagen innehåller även föreskrifter som ansluter till däckmärkningsförordningen. För att göra regelverket mer överskådligt bör kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen föras in i en särskild lag i samband med att energimärkningslagen upphävs.

Hänvisningsteknik

De nya lagarna med kompletterande bestämmelser till EU-förordningarna måste innehålla hänvisningar till förordningarna. Hänvisningar till EU-rättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser rättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Om en statisk hänvisningsteknik används kan en ändring i EU-förordningen medföra att ändring behöver göras även i den nationella lagstiftningen. En dynamisk

hänvisningsteknik innebär däremot att lagstiftningen normalt sett inte behöver ändras.

Marknadskontrollförordningen och däckmärkningsförordningen kan komma att ersättas med nya förordningar inom ett par år. Det finns i nuläget inte skäl att anta att energimärkningsförordningen kommer att ändras i någon väsentlig omfattning under överskådlig framtid. Det bör inte vara förenat med några betydande olägenheter att använda sig av en statisk hänvisningsteknik. Sådana hänvisningar bör användas i lagbestämmelser som rör tvångsmedel eller liknande åtgärder.

6 Marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen

6.1 Marknadskontrollmyndighet

Förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och den nya lagen med kompletterande bestämmelser till förordningen.

Skälen för förslaget

Tillsyn enligt energimärkningslagen

Tillsynen över efterlevanden av energimärkningslagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i energimärkningsdirektivet utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (13 § energimärkningslagen).

Regeringen har utsett Statens energimyndighet till tillsynsmyndighet. Detta framgår av 2 § förordningen (2011:1022) om tillsyn över energirelaterade produkter, som omfattas av bestämmelserna i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter.

Marknadskontrollförordningen

Sedan den 1 januari 2010 tillämpas marknadskontrollförordningen på produkter som omfattas av harmoniserad EU-lagstiftning (artikel 15.1 och 44). Marknadskontroll är den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av myndigheterna för att se till att produkter överensstämmer med de krav som fastställs i unionslagstiftningen och inte hotar hälsan, säkerheten eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset (artikel 2.17).

I kapitel III i marknadskontrollförordningen anges en ram för marknadskontroll. Ramen är tillämplig på sådana energirelaterade produkter som omfattas av energimärkningsdirektivet (jfr skäl 11 till direktivet). Energimyndighetens tillsyn enligt energimärkningslagen innefattar marknadskontroll i marknadskontrollförordningens mening.

I artiklarna 17–29 i marknadskontrollförordningen anges dels vilka skyldigheter medlemsstaterna har, dels vilka uppgifter som medlemsstaternas myndigheter har. Vissa bestämmelser ger i sig en direkt befogen-

het för marknadskontrollmyndigheterna och är därmed direkt tillämpbara för dessa (se artikel 19 när det gäller åtgärder för marknadskontroll). Andra bestämmelser reglerar befogenheter som kan följa av annan lagstiftning (se t.ex. artikel 21 rörande s.k. begränsande åtgärder).

Marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen

Energimärkningsförordningen innehåller uttryckliga hänvisningar till bestämmelser i marknadskontrollförordningen. Det anges att artiklarna 16–29 i marknadskontrollförordningen ska tillämpas på produkter som omfattas av energimärkningsförordningen och av relevanta delegerade akter (artikel 8.1 i energimärkningsförordningen). Energimärkningsförordningen innehåller också särskilda bestämmelser om marknadskontrollmyndigheternas uppgifter. Det är därför lämpligt att ”tillsyn” i den svenska lagstiftningen om energimärkning ersätts av ”marknadskontroll”.

Energimyndigheten, som i dag är tillsynsmyndighet, har relevant kompetens för att även fortsättningsvis ansvara för att övervaka att regelverket om märkning av energirelaterade produkter följs. Energimyndigheten bör därför utöva marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och den nya lagen med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen. Detta bör bestämmas i en förordning. I den nya lagen bör det anges att den myndighet som regeringen bestämmer utövar marknadskontrollen.

6.2 Förelägganden och förbud

Förslag: Marknadskontrollmyndigheten ska få meddela de förelägganden och förbud som behövs för att energimärkningsförordningen och delegerade akter som antagits enligt förordningen ska följas.

Ett beslut om ett sådant föreläggande eller förbud ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Detsamma ska gälla beslut om åtgärd enligt marknadskontrollförordningen.

Marknadskontrollmyndigheten ska få bestämma att ett beslut om föreläggande, förbud eller åtgärd ska gälla omedelbart.

Skälen för förslaget

Förelägganden och förbud enligt energimärkningslagen

Tillsynsmyndigheten får enligt den nu gällande energimärkningslagen besluta de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i energimärkningsdirektivet ska följas (15 §). Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite. Ett föreläggande angående en leverantörs skyldighet att hålla teknisk dokumentation tillgänglig gäller omedelbart.

Sanktioner och kontrollmekanismer

Medlemsstaterna ska enligt artikel 7.4 i energimärkningsförordningen fastställa regler om sanktioner och kontrollmekanismer för överträdelse

av energimärkningsförordningen och de delegerade akterna och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. När det gäller sanktioner svarar kraven mot artikel 15 i energimärkningsdirektivet, som i Sverige genomförs med möjligheten för tillsynsmyndigheten att besluta om ett vitesföreläggande och ett eventuellt utdömande av vitet (prop. 2010/11:106 s. 37–39).

Med hänsyn till energimärkningsförordningens krav när det gäller sanktioner och kontrollmekanismer bör det även i fortsättningen vara möjligt för marknadskontrollmyndigheten att besluta de förelägganden och förbud som behövs för att regelverket ska följas och förena sådana beslut med vite. I det följande behandlas frågorna om utformningen av bestämmelserna om vite, omedelbar verkställbarhet och behovet av andra sanktioner.

Marknadskontrollmyndighetens uppgifter och befogenheter

Frågan hur bestämmelserna om vite bör utformas ska ses mot bakgrund av de uppgifter och befogenheter som marknadskontrollmyndigheten har enligt energimärkningsförordningen. Som redan nämnts ska marknadskontrollmyndigheten bl.a. enligt artikel 9 i energimärkningsförordningen besluta om åtgärder om en energirelaterad produkt inte överensstämmer med energimärkningskraven (avsnitt 3).

Det kan finnas behov av en vitessanktion även när det gäller beslut om åtgärder enligt marknadskontrollförordningen. Marknadskontrollmyndigheten ska enligt artikel 19.1 i marknadskontrollförordningen göra lämpliga kontroller i tillräcklig omfattning av produkters egenskaper. Myndigheten får kräva att de ekonomiska aktörerna tillhandahåller sådan dokumentation och information som myndigheten anser sig behöva för att utföra sin verksamhet. För att befogenheten ska kunna tillämpas effektivt i praktiken bör besluten kunna förenas med vite.

Bestämmelser om vite

I likhet med det som gäller enligt jämförbara lagar om marknadskontroll bör utgångspunkten vara att ett beslut om förelägganden och förbud och beslut om åtgärder enligt marknadskontrollförordningen ska förenas med vite, se t.ex. 4 § lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning och 13 § första stycket radioutrustningslagen (2016:392). Ett beslut ska alltså förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Omedelbar verkställbarhet

Om en marknadskontrollmyndighet har konstaterat att det finns förutsättningar för ett föreläggande eller förbud, finns det ofta ett behov av att beslutet om åtgärden genast blir gällande. Detsamma gäller beslut som innebär att marknadskontrollmyndigheten förelägger t.ex. en leverantör att ge tillträde till lokaler eller att lämna upplysningar, handlingar, varuprover eller liknande. Det kan alltså vara angeläget att handläggningen inte förhalas genom att behandlingen av ett överklagande tillämpas. Som nämnts gäller ett föreläggande enligt energimärkningslagen angående en leverantörs skyldighet att hålla teknisk dokumentation tillgänglig omedelbart. En möjlighet till omedelbar verkställbarhet är också i linje med

det som gäller enligt andra lagar med bestämmelser om marknads kontroll, se t.ex. 5 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning och 13 § andra stycket radioutrustningslagen.

Mot denna bakgrund bör det enligt den nya lagen vara möjligt för marknadskontrollmyndigheten att bestämma att dess beslut enligt såväl lagen som marknadskontrollförordningen ska gälla omedelbart. Möjligheten att vid överklagande begära inhibition minimerar risken att en ekonomisk aktör drabbas av skada på grund av ett felaktigt beslut.

Andra sanktioner

Enligt flera lagar med bestämmelser om marknads kontroll ska en ekonomisk aktör i vissa fall åläggas att betala en sanktionsavgift vid överträdelser, se t.ex. 32 § lagen (2011:579) om leksakers säkerhet och 16 § radioutrustningslagen. Det finns därför skäl att behandla frågan om behovet av andra sanktioner än utdömande av vite.

Den lagstiftning som hittills har funnits på energimärkningsområdet har inte gett några andra sanktionsmöjligheter än tillsynsmyndighetens möjlighet att besluta om ett vitesföreläggande och ett eventuellt utdömande av vitet. I samband med genomförandet av energimärkningsdirektivet bedömde regeringen att det inte borde komma i fråga att använda straff eller sanktionsavgift vid överträdelser (prop. 2010/11:106 s. 38 f.). I arbetet med att ta fram promemorian har det inte heller framkommit att den sanktionsmöjlighet som energimärkningslagen ger varit otillräcklig för att säkerställa att regelverket följs. Mot denna bakgrund föreslås inte några nya sanktioner.

6.3 Hjälpa från Polismyndigheten

Förslag: På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten ge den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen, om

- det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
- det annars finns synnerliga skäl.

Skälen för förslaget: Enligt energimärkningslagen ska Polismyndigheten på begäran ge tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna använda sin rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser (17 § andra stycket energimärkningslagen). Tillsynsmyndigheten får begära hjälp endast om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl (17 § tredje stycket energimärkningslagen). Som förebild för regleringen har 27 § livsmedelslagen (2006:804) använts (prop. 2010/11:106 s. 36).

Den rätt till tillträde som framgår av 17 § första stycket energimärkningslagen har delvis en motsvarighet i artikel 19.1 andra stycket i mark-

nadskontrollförordningen. Marknadskontrollmyndigheten har befogenhet att

- kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller den dokumentation som behövs för marknadskontrollen,
- kräva tillträde till de ekonomiska aktörernas lokaler,
- ta provexemplar av radioutrustning, och
- förstöra eller på annat sätt göra utrustning som utgör en allvarlig risk obrukbar.

Även när det gäller befogenheter enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen kan marknadskontrollmyndigheten behöva hjälp för att t.ex. få tillträde till utrymmen och få skydd för personal. Bestämmelser om att Polismyndigheten ska hjälpa en marknadskontrollmyndighet som vidtar åtgärder finns i annan produktlagstiftning som ett komplement till marknadskontrollförordningens bestämmelser (se t.ex. 25 § lagen om leksakers säkerhet och 14 § radioutrustningslagen). En motsvarande reglering bör införas i lagen med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen.

6.4 Ekonomisk ersättning

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska

- ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för granskning av handlingar och för provtagning och undersökning av prov, om det vid kontrollen visar sig att energimärkningsförordningen eller en delegerad akt som antagits enligt förordningen inte har följts, och
- få sådan ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande som det finns särskilda skäl för.

Skälen för förslaget

Ersättning till marknadskontrollmyndigheten

Enligt 18 § första stycket 1 energimärkningslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov av en energirelaterad produkt. Föreskrifterna får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt energimärkningslagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i energimärkningsdirektivet. Regeringen har meddelat föreskrifter om avgifter i 4 § förordningen om tillsyn över energirelaterade produkter, som omfattas av bestämmelserna i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter.

I artikel 8.5 i energimärkningsförordningen anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha rätt att återkräva kostnaderna för inspektion av handlingar och provning av fysiska produkter från leverantörerna vid bristande överensstämmelse med förordningen eller relevanta delegerade akter.

Med hänsyn till det anförda bör det finnas föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för granskning av handlingar och för provtagning och undersökning av prov, om det vid kontrollen visar sig att energimärkningsförordningen eller en delegerad akt som antagits på grundval av förordningen inte har följts. Sådana föreskrifter kan även fortsättningsvis meddelas på en lägre normnivå än lag. Det bör i den nya lagen med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen införas ett normgivningsbemyndigande liknande det som finns i 30 § 1 lagen om leksakers säkerhet.

En förutsättning för att en ekonomisk aktör ska vara ersättningskyldig, om kontrollen visar att energimärkningsförordningen inte har följts, bör vara att aktören har försummat sina skyldigheter enligt förordningen i den vid den aktuella tidpunkten gällande lydelsen.

Ersättning till ekonomiska aktörer

Ekonomiska aktörer är normalt skyldiga att kostnadsfritt lämna varu- prover och liknande till marknadskontrollmyndigheten. Det finns dock på flera ställen i regelverken om marknadskontroll bestämmelser om att en ekonomisk aktör ska få ersättning från marknadskontrollmyndigheten om det finns särskilda skäl för det – se t.ex. 19 § andra stycket förordningen (2011:703) om leksakers säkerhet, 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning och 8 kap. 1 § Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2016:5) om krav m.m. på radioutrustning. Det är rimligt att det införs en möjlighet till sådan ersättning även när det gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen. I den nya lagen bör det därför finnas ett normgivningsbemyndigande liknande sådana som finns i 30 § 2 lagen om leksakers säkerhet och 15 § andra stycket radioutrustningslagen (2016:392).

6.5 Tystnadsplikt

Förslag: Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och lagen med kompletterande bestämmelser till förordningen ska inte få obehörigen röja eller utnyttja det som den har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

Skälen för förslaget: Det förekommer att uppgifter som kommer fram vid marknadskontroll av produkter hanteras av en vidare krets av personer än som omfattas av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Exempelvis kan en marknadskontrollmyndighet behöva konsultera teknisk expertis. Ofta lär anlitate personer få en sådan anknytning till myndigheten att offentlighets- och sekretesslagen blir tillämplig (2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen). Det kan dock inte alltid uteslutas att det i verksamheten deltar personer som inte har denna anknytning. Mot denna bakgrund har det på en del ställen i produktlagstiftningen införts särskilda bestämmelser om tystnadsplikt – se t.ex. 7 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning och 40 § lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare).

Behov av att anlita extern expertis kan tänkas uppkomma även när det gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen. Det är därför rimligt att införs en bestämmelse om tystnadsplikt även i lagen med kompletterande bestämmelser till förordningen. Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och den nya lagen ska alltså inte få obehörigen röja eller utnyttja det som den har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

7 Marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen

7.1 Marknadskontrollmyndighet

Förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen och den nya lagen med kompletterande bestämmelser till förordningen.

Skälen för förslaget: Enligt energimärkningslagen ska tillsynsmyndigheten se till att föreskrifterna i däckmärkningsförordningen följs (14 §). Statens energimyndighet är tillsynsmyndighet enligt 3 § förordningen (2011:1022) om tillsyn över energirelaterade produkter, som omfattas av bestämmelserna i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter).

Medlemsstaterna ska säkerställa att de myndigheter som ansvarar för marknadsövervakning kontrollerer överensstämmelsen med artiklarna 4–6 i däckmärkningsförordningen i enlighet med marknadskontrollförordningen (artikel 12 i däckmärkningsförordningen). I linje med det förslag som gäller marknadskontrollen enligt energimärkningsförordningen (avsnitt 6.1) bör ordet ”tillsyn” i den svenska lagstiftningen om däckmärkning ersättas av ”marknadskontroll”.

Det bör i en förordning bestämmas att Energimyndigheten ska utöva marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen. I den nya lagen med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen bör det anges att den myndighet som regeringen bestämmer utövar marknadskontrollen.

7.2 Förelägganden och förbud

Förslag: Marknadskontrollmyndigheten ska få besluta de förelägganden och förbud som behövs för att däckmärkningsförordningen ska följas.

Ett beslut om ett sådant föreläggande eller förbud ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Detsamma ska gälla beslut om åtgärd enligt marknadskontrollförordningen.

Marknadskontrollmyndigheten ska få bestämma att ett beslut om föreläggande, förbud eller åtgärd ska gälla omedelbart.

Skälen för förslaget: Enligt 15 § energimärkningslagen får tillsynsmyndigheten besluta de förelägganden och förbud som behövs för att däckmärkningsförordningen ska följas. Detta bör gälla även enligt den nya lagen med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen.

Ett föreläggande eller förbud enligt 15 § energimärkningslagen får förenas med vite. Vitesanktionen bör finnas även i fortsättningen. Bestämelsen om vite bör få samma utformning som enligt förslaget till ny lag med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen (avsnitt 6.2). Sanktionsmöjligheten bör alltså finnas även när det gäller beslut om åtgärder enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen.

När det gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen ska marknadskontrollmyndigheten enligt lagförslaget få bestämma att ett beslut om föreläggande, förbud eller åtgärd ska gälla omedelbart (avsnitt 6.2). De skäl som anförs för det förslaget är relevanta också när det gäller marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen. Det bör utifrån de skälen införas en motsvarande bestämmelse i lagen med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen.

7.3 Hjälp från Polismyndigheten

Förslag: På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten ge den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen, om

- det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
- det annars finns synnerliga skäl.

Skälen för förslaget: Enligt energimärkningslagen ska Polismyndigheten på begäran ge tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna använda sin rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen (17 § andra och tredje styckena). Som framgår av skälen till förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen kan marknadskontrollmyndigheten behöva hjälp även när det gäller befogenheter enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen (avsnitt 6.3). En sådan reglering bör införas även i lagen med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen.

7.4 Ekonomisk ersättning

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska

– ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för provtagning och undersökning av prov av däck, om det visar sig att produkten inte uppfyller de krav som gäller enligt däckmärkningsförordningen, och

– få sådan ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande som det finns särskilda skäl för.

Skälen för förslaget: Enligt 18 § första stycket 2 energimärkningslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov av däck enligt däckmärkningsförordningen. Föreskrifterna får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt däckmärkningsförordningen. Regeringen har meddelat föreskrifter om avgifter i 5 § förordningen om tillsyn över energirelaterade produkter, som omfattas av bestämmelserna i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter.

Det bör även i fortsättningen vara möjligt att meddela föreskrifter om ersättningsskyldighet. Ett motsvarande normgivningsbemyndigande bör därför införas i den nya lagen med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen.

I förslaget till ny lag med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen finns ett bemyndigande till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska få sådan ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande som det finns särskilda skäl för (avsnitt 6.4). De skäl som anförts för det normgivningsbemyndigandet motiverar också att samma möjlighet finns när det gäller marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen.

7.5 Tystnadsplikt

Förslag: Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen och lagen med kompletterande bestämmelser till förordningen ska inte få obehörigen röja eller utnyttja det som den har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

Skälen för förslaget: Det bör vara möjligt för marknadskontrollmyndigheten att anlita extern expertis. Av motsvarande skäl som anförts när det gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen (avsnitt 6.5) bör det i den nya lagen med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen införas en bestämmelse om tystnadsplikt.

8 Överklagande

Förslag: Marknadskontrollmyndighetens beslut enligt de nya lagarna ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Skälen för förslaget: Enligt energimärkningslagen får tillsynsmyndighetens beslut enligt lagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (19 §). Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Det är lämpligt att samma möjligheter till överklagande gäller även i fortsättningen. De beslut som marknadskontrollmyndigheten meddelar enligt de nya lagarna bör alltså få överklagas till allmän förvaltningsdomstol med krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Även marknadskontrollmyndighetens beslut med stöd av artikel 19 i marknadskontrollförordningen ska kunna överklagas, liksom andra beslut enligt EU-förordningarna, i den mån besluten innebär åligganden för ekonomiska aktörer. Att sådana beslut kan överklagas följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer och förvaltningslagens allmänna regler om överklagande och behöver således inte anges i den nya lagen (se t.ex. prop. 2010/11:65 s. 84 och 115 och prop. 2015/16:64 s. 73 f. och 90).

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagarna ska träda i kraft den 1 juni 2018.

Det som i lagen med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen sägs om delegerade akter som har antagits enligt energimärkningsförordningen ska gälla även sådana delegerade akter enligt kommissionens direktiv 96/60/EG av den 19 september 1996 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk eller energimärkningsdirektivet som ska fortsätta att vara i kraft enligt energimärkningsförordningen.

Skälen för förslaget

Ikraftträdande

Energimärkningsförordningen tillämpas sedan den 1 augusti 2017. Energimärkningsdirektivet upphörde att gälla vid samma tidpunkt.

Lagen med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen bör träda i kraft så snart som möjligt. Med hänsyn till den tid som lagstiftningsprocessen kan väntas ta bör lagen träda i kraft den 1 juni

2018, samtidigt som energimärkningslagen upphör att gälla. Som en följd av detta bör även lagen med kompletterande bestämmelser till däckmärkningsförordningen träda i kraft vid den tidpunkten.

Övergångsbestämmelser

De bestämmelser i energimärkningslagen som innehåller krav som riktar sig till enskilda har ersatts av bestämmelser i energimärkningsförordningen som är direkt tillämpliga i Sverige.

Skyldigheter enligt förordningen ska tillämpas i fråga om produktgrupper som omfattas av delegerade akter antagna enligt energimärkningsdirektivet eller direktiv 96/60/EG (artikel 20.4 i energimärkningsförordningen). Marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen omfattar således även att äldre delegerade akter följs. Det bör därför finnas en övergångsbestämmelse som innebär att det som i den nya lagen med kompletterande bestämmelser till energimärkningsförordningen sägs om delegerade akter som har antagits på grundval av förordningen ska gälla även sådana delegerade akter enligt de aktuella direktiven som ska fortsätta att vara i kraft.

I övrigt bedöms det inte finnas behov av övergångsbestämmelser till de nya lagarna.

10 Konsekvensanalys

Förslagen i promemorian syftar till att anpassa det svenska regelverket till den nya energimärkningsförordningen genom att dels upphäva bestämmelser som reglerar samma sak som förordningen, dels införa de kompletterande föreskrifter som krävs i Sverige. De som främst berörs av de kompletterande föreskrifterna är leverantörer och återförsäljare av energirelaterade produkter och Statens energimyndighet. Det finns även skäl att särskilt beröra konsekvenser för Polismyndigheten och de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Företagen

Energimärkningsförordningen innehåller den reglering som tidigare följde av energimärkningsdirektivet, som i Sverige genomförs med energimärkningslagen.

Förordningen innehåller till skillnad från direktivet tydligare bestämmelser om hur justeringen av skalan ska gå till i praktiken. Detta som en följd av beslutet att återgå till en A–G-skala, som inte tillåter ytterligare klasser över A-klassen. Syftet med det är att säkerställa att märkning förblir tydlig för konsumenten. Samtidigt har det tidigare funnits en diskussion om hur en stängd A–G-skala i fortsättningen ska uppmuntra leverantörer att satsa på energieffektivare produkter. Det har även diskuterats hur missförstånd kan undvikas om det finns produkter i butikerna med både nya och gamla etiketter.

För att märkningen fortsatt ska uppmuntra till innovationer ska proceduren för en skalrevidering anpassas till när det finns information om att

25 procent av produkterna som säljs på den inre marknaden uppnår kraven för A-klassen eller att 50 procent uppnår kraven i A- och B-klassen. Särskilda bestämmelser gäller för justering av befintliga märkningar. För att säkerställa att energimärkningen förblir ett verktyg som uppmuntrar till innovation ska A-klassen alltid vara tom när en ny etikett tas fram.

Energimärkningsförordningen innehåller en rad bestämmelser som ska hantera den eventuella problematiken med missförstånd i butikerna i samband med att märkningar ska bytas ut, när det gäller såväl leverantörens som återförsäljarens skyldigheter. En medlemsstat är vidare skyldig att vid införandet av nya etiketter säkerställa att upplysnings- och informationskampanjer genomförs.

Energimärkningsförordningen innehåller nya bestämmelser om en produktdatabas, som innebär delvis nya skyldigheter för leverantörer av energirelaterade produkter. De nya kraven kan antas leda till merkostnader för företagen. Samtidigt innebär produktdatabasen en standardisering för hur informationen ska lämnas och kan på så sätt också innebära en förenkling för leverantören, när det gäller att lämna teknisk information till såväl en marknadskontrollmyndighet som en återförsäljare som vill få tag på etiketten.

Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning kan inte tagen för sig antas medföra några kostnadsökningar för företagen.

Däckmärkningsförordningen tillämpas sedan den 1 november 2012. Förslagen till ny lag med kompletterande bestämmelser är främst en följd av att energimärkningslagen upphävs och innebär inte att det införs nya materiella krav för företagen. Lagen ersätter de kompletterande bestämmelser som finns i energimärkningslagen.

Energimyndigheten

Energimyndigheten är i dag tillsynsmyndighet enligt energimärkningslagen. I promemorian är en utgångspunkt att Energimyndigheten kommer att fylla samma roll i framtiden, i egenskap av marknadskontrollmyndighet enligt energimärkningsförordningen och däckmärkningsförordningen.

När det gäller marknadskontrollmyndighetens befogenheter innebär lagförslagen i huvudsak inte några viktigare förändringar. En anpassning görs till marknadskontrollförordningen, och regelverket får en utformning som är mer i linje med annan produktlagstiftning. I de delarna bedöms förslagen inte leda till några kostnadsökningar för Energimyndigheten.

Lagförslagen innehåller nya normgivningsbemyndiganden, som gör det möjligt att meddela föreskrifter om ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande. Genom sådana föreskrifter kan det uppkomma nya kostnader för staten. Hänsyn till sådana konsekvenser bör tas i samband med att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter med stöd av bemyndigandena. Med hänsyn till att ersättning ska lämnas endast om det finns särskilda skäl kan dock kostnaderna för staten antas vara av liten omfattning. Den marginella kostnadsökning som ersättningen kan medföra ryms inom befintliga budgetramar.

Polismyndigheten

Energimyndigheten har redan enligt energimärkningslagen möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten. Lagförslaget innebär i huvudsak inte någon utvidgning av denna möjlighet och bedöms inte leda till några kostnadsökningar för polismyndigheten.

Domstolar

De nya reglerna bedöms inte medföra någon ökning av antalet överklaganden till de allmänna förvaltningsdomstolarna eller på annat sätt medföra kostnadsökningar för domstolarna.

Övrigt

Förslaget bedöms inte medföra några ökade kostnader för andra statliga myndigheter, kommuner eller landsting.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (energimärkningsförordningen).

I förordningen finns bestämmelser om märkning av energirelaterade produkter och standardiserad information om sådana produkter.

I *första stycket* anges att lagen kompletterar energimärkningsförordningen. I *andra stycket* finns en upplysning om förordningens innehåll.

En redogörelse för förordningen finns i avsnitt 3. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Marknadskontrollmyndighet

2 § Den myndighet som regeringen bestämmer (marknadskontrollmyndigheten) ska utöva marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och denna lag.

Av paragrafen, som ansluter till artikel 8 i energimärkningsförordningen, framgår att regeringen utser en marknadskontrollmyndighet, som ska utöva marknadskontroll enligt förordningen och denna lag. I dag är Statens energimyndighet tillsynsmyndighet när det gäller energimärkning. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Artiklarna 16–29 i marknadskontrollförordningen ska tillämpas på produkter som omfattas av energimärkningsförordningen och relevanta delegerade akter (artikel 8.1 i energimärkningsförordningen).

”Marknadskontroll” är enligt artikel 2.17 i marknadskontrollförordningen den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av de offentliga myndigheterna för att se till att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning och inte hotar hälsan, säkerheten eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset.

Förelägganden och förbud

3 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att energimärkningsförordningen, i den ursprungliga lydelsen, och delegerade akter som antagits enligt förordningen ska följas.

Enligt paragrafen får marknadskontrollmyndigheten besluta de förelägganden och förbud som behövs för att energimärkningsförordningen och delegerade akter som antagits enligt förordningen ska följas. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Ett beslut enligt paragrafen kan t.ex. vara ett sådant åläggande som avses i artikel 9.2 i energimärkningsförordningen. Om marknadskontrollmyndigheten konstaterar att en produkt inte överensstämmer med energimärkningskraven ska myndigheten ålägga leverantören eller återförsäljaren att vidta korrigerande åtgärder för att bringa produkten i överensstämmelse med kraven, dra tillbaka produkten från marknaden eller återkalla den.

Hänvisningen till energimärkningsförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

4 § Ett beslut om föreläggande eller förbud enligt 3 § eller ett beslut om åtgärd enligt artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen, ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Enligt paragrafen ska vissa beslut av marknadskontrollmyndigheten som huvudregel förenas med vite. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Med stöd av paragrafen är det möjligt att koppla ett vite till ett föreläggande eller förbud enligt 3 § eller till åtgärder som marknadskontrollmyndigheten vidtar med stöd av artikel 19 i marknadskontrollförordningen. En sådan åtgärd kan vara att begära tillträde till en ekonomisk aktörs lokaler eller att begära provexemplar av en produkt.

Marknadskontrollmyndigheten kan i det enskilda fallet avstå från att förena ett beslut med vite, t.ex. om det står klart att en ekonomisk aktör kommer att följa ett föreläggande.

Allmänna bestämmelser om viten finns i viteslagen (1985:206).

Hänvisningen till marknadskontrollförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

Omedelbar verkställbarhet

5 § Marknadskontrollmyndigheten får bestämma att ett beslut enligt 3 § eller enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, ska gälla omedelbart.

I paragrafen anges att marknadskontrollmyndigheten får bestämma att myndighetens beslut enligt 3 § eller enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen ska gälla omedelbart. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Om marknadskontrollmyndigheten konstaterar att det finns förutsättningar för ett föreläggande eller förbud, är det i regel ändamålsenligt att beslutet gäller omedelbart. Verkställigheten av ett beslut bör inte kunna förhalas i avvaktan på prövningen av ett överklagande. Detsamma gäller marknadskontrollmyndighetens beslut enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen.

Hänvisningen till marknadskontrollförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

Hjälp från Polismyndigheten

6 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten ge den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Enligt paragrafen kan marknadskontrollmyndigheten begära hjälp från Polismyndigheten, förutsatt att det finns ett verkligt behov av en polis­mans särskilda befogenheter att använda våld. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Sådana särskilda omständigheter som avses i paragrafen kan exempelvis finnas om en ekonomisk aktör vägrar släppa in marknadskontrollmyndigheten i sina lokaler. Ett exempel på synnerliga skäl kan vara att det finns en överhängande risk att utrustning eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Hänvisningen till marknadskontrollförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

Ekonomisk ersättning

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska

1. ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för granskning av handlingar och för provtagning och undersökning av prov, om det vid kontrollen visar sig att energimärkningsförordningen eller en delegerad akt som antagits enligt förordningen inte har följts, och
2. få sådan ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande som det finns särskilda skäl för.

I paragrafen anges att föreskrifter får meddelas om dels att en ekonomisk aktör ska vara skyldig att ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för granskning av handlingar och för provtagning och undersökning av prov, dels att en ekonomisk aktör kan ha rätt till ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Första punkten motsvarar delvis nuvarande 18 § energimärkningslagen. Den bör ses mot bakgrund även av artikel 8.5 i energimärkningsförordningen. Hänvisningen till energimärkningsförordningen avser förordningen i dess vid varje tidpunkt gällande lydelse, en s.k. dynamisk hänvisning.

Andra punkten saknar motsvarighet i energimärkningslagen. Motsvarande bemyndiganden finns i 30 § 2 lagen (2011:579) om leksakers säkerhet och 15 § andra stycket radioutrustningslagen (2016:392).

Huvudregeln är att ekonomiska aktörer är skyldiga att tillhandahålla varuprover och liknande kostnadsfritt. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan dock med stöd av bemyndigandet meddela föreskrifter om att en aktör ska ha rätt till sådan ersättning som det finns särskilda skäl för. Särskilda skäl för ersättning kan vara t.ex. att den undersökta produkten är dyrbar eller att fler provexemplar begärts in jämfört med vad som kan anses vara normalt (se prop. 1988/89:23 s. 115 och prop. 2003/04:121 s. 145). Det kan vidare förutsättas att ersättning främst blir aktuell när marknadskontrollmyndigheten inte har kunnat visa att den energirelaterade produkten brister i något avseende.

Tystnadsplikt och sekretess

8 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja det som den då har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I paragrafen finns bestämmelser om tystnadsplikt för den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen och denna lag i fråga om någons affärs- eller driftförhållanden. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Första stycket får betydelse om uppgifter i ett ärende om marknadskontroll hanteras av sådana personer utanför det allmännas verksamhet som inte omfattas av offentlighets- och sekretesslagen. Marknadskontrollmyndigheten kan behöva anlita tekniska experter som är verksamma vid externa laboratorier som drivs i privat regi. Tystnadsplikten innebär att sådana personer inte får avslöja eller utnyttja vad de har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Den som bryter mot tystnadsplikten kan dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

Hänvisningen till energimärkningsförordningen avser förordningen i dess vid varje tidpunkt gällande lydelse, en s.k. dynamisk hänvisning.

I *andra stycket* finns en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i fråga om den verksamhet som marknadskontrollmyndigheten bedriver och inte första stycket. Exempelvis kan uppgifter om enskildas affärs- och driftförhållanden som myndigheten får del av inom

ramen för tillsyn i form av marknadskontroll omfattas av sekretess, se 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen samt 9 § första stycket och punkt 9 i bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Överklagande

9 § Marknadskontrollmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av marknadskontrollmyndighetens beslut. Övervägandena finns i avsnitt 8.

I *första stycket* anges att överklagande ska ske till allmän förvaltningsdomstol. I *andra stycket* ställs krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

I paragrafen regleras endast överklagande av marknadskontrollmyndighetens beslut enligt lagen. Att marknadskontrollmyndighetens beslut med stöd av marknadskontrollförordningen kan överklagas, i den mån beslutet innebär åligganden för ekonomiska aktörer, följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer och de allmänna reglerna om överklagande i förvaltningslagen (prop. 2010/11:65 s. 84 och 115 och prop. 2015/16:64 s. 73 f. och 90).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.

2. Genom lagen upphävs lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter.

3. Det som i lagen sägs om delegerade akter som har antagits enligt energimärkningsförordningen ska gälla även sådana delegerade akter enligt kommissionens direktiv 96/60/EG av den 19 september 1996 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk eller Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser som ska fortsätta att vara i kraft enligt artikel 20.4 i energimärkningsförordningen.

Av *första och andra punkterna* framgår att lagen träder i kraft den 1 juni 2018, samtidigt som energimärkningslagen upphör att gälla.

Delegerade akter antagna enligt artikel 10 i energimärkningsdirektivet eller enligt direktiv 96/60/EG ska fortsätta att vara i kraft till dess att de upphävs genom en delegerad akt som antas i enlighet med energimärkningsförordningen och omfattar den relevanta produktgruppen (artikel 20.4 första stycket). Skyldigheter enligt förordningen ska tillämpas i fråga om produktgrupper som omfattas av delegerade akter antagna enligt direktiven (artikel 20.4 andra stycket). I *tredje punkten* föreskrivs mot denna bakgrund att det som i lagen sägs om delegerade akter som har antagits enligt energimärkningsförordningen ska gälla även sådana delegerade akter enligt direktiv 96/60/EG eller energimärkningsdirektivet som ska fortsätta att vara i kraft.

Hänvisningen till energimärkningsförordningen avser förordningen i dess vid varje tidpunkt gällande lydelse, en s.k. dynamisk hänvisning.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

11.2 Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar (däckmärkningsförordningen).

I förordningen finns bestämmelser om tillhandahållande av harmoniserad information om däckparametrar genom märkning.

I *första stycket* anges att lagen kompletterar däckmärkningsförordningen.

I *andra stycket* finns en upplysning om förordningens innehåll.

En redogörelse för förordningen finns i avsnitt 4. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Marknadskontrollmyndighet

2 § Den myndighet som regeringen bestämmer (marknadskontrollmyndigheten) ska utöva marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen och denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns också i artiklarna 15–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Paragrafen ansluter till artikel 12 i däckmärkningsförordningen. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Av *första stycket* framgår att regeringen utser en marknadskontrollmyndighet, som ska utöva marknadskontroll enligt förordningen och denna lag. I dag är Statens energimyndighet tillsynsmyndighet när det gäller däckmärkning.

I *andra stycket* finns en upplysning om att det finns bestämmelser om marknadskontroll i marknadskontrollförordningen. Till skillnad från energimärkningsförordningen innehåller däckmärkningsförordningen inte någon hänvisning till tillämpliga bestämmelser i marknadskontrollförordningen (jfr artikel 12 i däckmärkningsförordningen).

Förelägganden och förbud

3 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att däckmärkningsförordningen, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

Enligt paragrafen får marknadskontrollmyndigheten, i likhet med det som i dag gäller enligt 15 § första stycket energimärkningslagen, besluta de förelägganden och förbud som behövs för att däckmärkningsförordningen ska följas. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Hänvisningen till däckmärkningsförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

4 § Ett beslut om föreläggande eller förbud enligt 3 § eller ett beslut om åtgärd enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Enligt paragrafen ska vissa beslut av marknadskontrollmyndigheten som huvudregel förenas med vite. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Med stöd av paragrafen är det möjligt att koppla ett vite till ett föreläggande eller förbud enligt 3 § eller till åtgärder som marknadskontrollmyndigheten vidtar med stöd av artikel 19 i marknadskontrollförordningen. En sådan åtgärd kan vara att begära tillträde till en ekonomisk aktörs lokaler eller att begära provexemplar av en produkt.

Marknadskontrollmyndigheten kan i det enskilda fallet avstå från att förena ett beslut med vite, t.ex. om det står klart att en ekonomisk aktör kommer att följa ett föreläggande.

Allmänna bestämmelser om viten finns i viteslagen (1985:206).

Hänvisningen till marknadskontrollförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

Omedelbar verkställbarhet

5 § Marknadskontrollmyndigheten får bestämma att ett beslut enligt 3 § eller enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, ska gälla omedelbart.

I paragrafen anges att marknadskontrollmyndigheten får bestämma att myndighetens beslut enligt 3 § eller enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen ska gälla omedelbart. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Om marknadskontrollmyndigheten konstaterar att det finns förutsättningar för ett föreläggande eller förbud, är det i regel ändamålsenligt att beslutet gäller omedelbart. Verkställigheten av ett beslut bör inte kunna förhalas i avvaktan på prövningen av ett överklagande. Detsamma gäller marknadskontrollmyndighetens beslut enligt artikel 19 i marknadskontrollförordningen.

Hänvisningen till marknadskontrollförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

Hjälp från Polismyndigheten

6 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten ge den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismanns särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Enligt paragrafen kan marknadskontrollmyndigheten begära hjälp från Polismyndigheten, förutsatt att det finns ett verkligt behov av en polismanns särskilda befogenheter att använda våld. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Sådana särskilda omständigheter som avses i paragrafen kan exempelvis finnas om en ekonomisk aktör vägrar släppa in marknadskontrollmyndigheten i sina lokaler. Ett exempel på synnerliga skäl kan vara att det finns en överhängande risk att utrustning eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt.

Hänvisningen till marknadskontrollförordningen avser förordningen i en viss angiven lydelse, en s.k. statisk hänvisning. Valet av hänvisningsteknik behandlas i avsnitt 5.

Ekonomisk ersättning

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en ekonomisk aktör ska

1. ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för provtagning och undersökning av prov av däck, om det visar sig att produkten inte uppfyller de krav som gäller enligt däckmärkningsförordningen, och

2. få sådan ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande som det finns särskilda skäl för.

I paragrafen anges att föreskrifter får meddelas om dels att en ekonomisk aktör ska vara skyldig att ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för provtagning och undersökning av prov av däck, dels att en ekonomisk aktör kan ha rätt till ersättning från marknadskontrollmyndigheten för varuprover och liknande. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Första punkten motsvarar nuvarande 18 § energimärkningslagen. Hänvisningen till däckmärkningsförordningen avser förordningen i dess vid varje tidpunkt gällande lydelse, en s.k. dynamisk hänvisning.

Andra punkten saknar motsvarighet i energimärkningslagen. Motsvarande bemyndiganden finns i 30 § 2 lagen (2011:579) om leksakers säkerhet och 15 § andra stycket radioutrustningslagen (2016:392).

Huvudregeln är att ekonomiska aktörer är skyldiga att tillhandahålla varuprover och liknande kostnadsfritt. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan dock med stöd av bemyndigandet meddela föreskrifter om att en aktör ska ha rätt till sådan ersättning som det finns särskilda skäl för. Särskilda skäl för ersättning kan vara t.ex. att den undersökta produkten är dyrbar eller att fler provexemplar begärts in jämfört med vad som kan anses vara normalt (se prop. 1988/89:23 s. 115 och prop. 2003/04:121 s. 145). Det kan vidare förutsättas att ersättning främst blir aktuell när marknadskontrollmyndigheten inte har kunnat visa att produkten brister i något avseende.

Tystnadsplikt och sekretess

8 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt däckmärkningsförordningen och denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja det som den då har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I paragrafen finns bestämmelser om tystnadsplikt för den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt däckmärk-

ningsförordningen och denna lag i fråga om någons affärs- eller driftförhållanden. Övervägandena finns i avsnitt 7.5.

Första stycket får betydelse om uppgifter i ett ärende om marknadskontroll hanteras av sådana personer utanför det allmännas verksamhet som inte omfattas av offentlighets- och sekretesslagen. Marknadskontrollmyndigheten kan behöva anlita tekniska experter som är verksamma i privata företag. Tystnadsplikten innebär att sådana personer inte får avslöja eller utnyttja vad de har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Den som bryter mot tystnadsplikten kan dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

Hänvisningen till däckmärkningsförordningen avser förordningen i dess vid varje tidpunkt gällande lydelse, en s.k. dynamisk hänvisning.

I *andra stycket* finns en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i fråga om den verksamhet som marknadskontrollmyndigheten bedriver och inte första stycket. Exempelvis kan uppgifter om enskildas affärs- och driftförhållanden som myndigheten får del av inom ramen för tillsyn i form av marknadskontroll omfattas av sekretess, se 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen samt 9 § första stycket och punkt 9 i bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Överklagande

9 § Marknadskontrollmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av marknadskontrollmyndighetens beslut. Övervägandena finns i avsnitt 8.

I *första stycket* anges att överklagande ska ske till allmän förvaltningsdomstol. I *andra stycket* ställs krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

I paragrafen regleras endast överklagande av marknadskontrollmyndighetens beslut enligt lagen. Att marknadskontrollmyndighetens beslut med stöd av marknadskontrollförordningen kan överklagas, i den mån besluten innebär åligganden för ekonomiska aktörer, följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer och de allmänna reglerna om överklagande i förvaltningslagen (prop. 2010/11:65 s. 84 och 115 och prop. 2015/16:64 s. 73 f. och 90).

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2017/1369

av den 4 juli 2017

om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionen är fast beslutet att bygga en energiunion med en framåtblickande klimatpolitik. Energieffektivitet är ett centralt inslag i unionens ram för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och mycket viktig för att minska energibehovet.
- (2) Energimärkning gör det möjligt för kunderna att göra väl underbyggda val med utgångspunkt i energirelaterade produkters energianvändning. Information om effektiva och hållbara energirelaterade produkter bidrar i hög grad till energibesparingar och lägre energiräkningar, och främjar samtidigt innovation och investeringar i tillverkningen av mer energieffektiva produkter. En förbättring av energirelaterade produkters effektivitet genom väl underbyggda val från kundernas sida och en harmonisering på unionsnivå av krav på området gagnar även tillverkare, näringslivet och unionens ekonomi överlag.
- (3) Kommissionen gjorde en översyn av ändamålsenligheten i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU ⁽³⁾ och konstaterade att ramen för energimärkning behövde uppdateras för att bli mer ändamålsenlig.
- (4) Direktiv 2010/30/EU bör ersättas med en förordning som i huvudsak har samma tillämpningsområde, men som ändrar och förbättrar vissa av direktivets bestämmelser för att förtydliga och uppdatera innehållet, med beaktande av de senaste årens tekniska framsteg när det gäller produkters energieffektivitet. Eftersom energianvändningen

⁽¹⁾ EUT C 82, 3.3.2016, s. 6.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 juni 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 26 juni 2017.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (EUT L 153, 18.6.2010, s. 1).

för transportmedel för personer eller varor direkt och indirekt regleras genom annan unionsrätt och unionspolitik, bör dessa transportmedel – inklusive sådana vars motor är stationär under drift, t.ex. hissar, rulltrappor och transportband – fortsätta att vara undantagna från denna förordnings tillämpningsområde.

- (5) Det bör klargöras att alla produkter som för första gången släpps ut på unionsmarknaden, inklusive importerade begagnade produkter, bör omfattas av denna förordnings tillämpningsområde. Produkter som tillhandahålls på unionsmarknaden för andra gången eller mer bör dock inte omfattas.
- (6) En förordning är det lämpliga rättsliga instrumentet, eftersom en förordning fastställer tydliga och detaljerade regler som utesluter olikartat införlivande av medlemsstaterna och därigenom säkerställer en högre grad av harmonisering i hela unionen. Ett harmoniserat regelverk på unionsnivå snarare än på medlemsstatsnivå minskar tillverkarnas kostnader, säkerställer lika villkor och säkerställer den fria rörligheten för varor på den inre marknaden.
- (7) Att minska energibehovet framförs som en nyckelåtgärd i den europeiska strategin för energitrygghet, som återfinns i kommissionens meddelande av den 28 maj 2014. Med den strategiska ramen för energiunionen, som återfinns i kommissionens meddelande av den 25 februari 2015, betonades vidare principen att sätta energieffektivitet främst och behovet av att genomföra befintlig unionsrätt på energiområdet fullt ut. I färdplanen för den strategiska ramen för energiunionen, som återfinns i samma meddelande, föreskrevs en översyn av energieffektivitetsramen för produkter under 2015. Denna förordning förbättrar ramen för lagstiftning och tillsyn när det gäller energimärkning.
- (8) En förbättring av energirelaterade produkters effektivitet genom att kunderna gör väl underbyggda val gagnar unionens ekonomi, minskar energibehovet och sänker kundernas energiräkningar, bidrar till innovation och investeringar i energieffektivitet och möjliggör konkurrensfördelar för industrier som utvecklar och tillverkar de mest energieffektiva produkterna. Den bidrar även till att uppnå unionens energieffektivitetsmål för 2020 och 2030 samt till unionens mål vad gäller miljön och klimatförändringen. Syftet är också att inverka positivt på de energirelaterade produkternas och deras delars miljöprestanda, inklusive användningen av andra resurser än energi.
- (9) Denna förordning bidrar till utveckling, kunders igenkännande och spridning på marknaden av energismarta produkter, vilka kan aktiveras så att de interagerar med andra apparater och system, däribland själva energinätet, i syfte att förbättra energieffektiviteten eller spridningen av förnybar energi, minska energianvändningen och främja innovation inom unionens näringsliv.
- (10) Om korrekt, relevant och jämförbar information om energirelaterade produkters specifika energianvändning tillhandahålls blir det enklare för kunden att välja produkter som använder mindre energi och andra väsentliga resurser under användning. En standardiserad obligatorisk etikett för energirelaterade produkter är ett verkningsfullt sätt att ge potentiella kunder jämförbar information om energirelaterade produkters energieffektivitet. Etiketten bör kompletteras med ett produktinformationsblad. Etiketten bör vara lätt igenkännlig, enkel och koncis. För detta ändamål bör etikettens nuvarande färgskala från mörkgrönt till rött behållas som grund för informationen till kunderna om produkters energieffektivitet. För att etiketten ska vara till verklig nytta för kunder som strävar efter energi- och kostnadsbesparingar bör stegen på etikettens skala motsvaras av betydande energi- och kostnadsbesparingar för kunderna. För merparten av produktgrupperna bör etiketten, i lämpliga fall, utöver etikettens skala även visa den absoluta energianvändningen, så att kunderna kan förutse de direkta konsekvenserna av sina val för energiräkningarna. Det är dock omöjligt att tillhandahålla samma information för energirelaterade produkter som inte själva använder någon energi.
- (11) Klassificeringen med bokstäver från A till G har visat sig vara kostnadseffektiv för kunderna. Avsikten är att en enhetlig tillämpning av den för olika produktgrupper ska öka transparensen och förståelsen bland kunderna. I fall när produkter på grund av ekodesignåtgärder enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG ⁽¹⁾ inte längre kan omfattas av klass "E", "F" eller "G", bör dessa klasser ändå anges på etiketten i grått. I vederbörligen motiverade undantagsfall, t.ex. om inte tillräckliga besparingar skulle uppnås inom hela spektrumet med sju klasser, bör etiketten kunna innehålla färre klasser än den ordinarie skalan från A till G. I dessa fall bör etikettens färgskala från mörkgrönt till rött behållas för de återstående klasserna och endast gälla för nya produkter som släpps ut på marknaden eller tas i bruk.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10).

- (12) När leverantörer släpper ut en produkt på marknaden bör varje produktenhet åtföljas av en etikett i pappersform som överensstämmer med kraven i den relevanta delegerade akten. Den relevanta delegerade akten bör ange det mest verkningfulla sättet att visa etiketterna, med beaktande av konsekvenserna för kunder, leverantörer och återförsäljare, och den kan föreskriva att etiketten ska tryckas på produktens förpackning. Återförsäljaren bör visa den etikett som tillhandahålls tillsammans med produktenheten på den plats som krävs enligt den relevanta delegerade akten. Den etikett som visas bör vara klart synlig och kunna identifieras såsom tillhörande produkten i fråga utan att kunden behöver läsa varumärket och modellnumret på etiketten, och den bör dra åt sig uppmärksamheten hos kunder som tittar på den produkt som ställs ut.
- (13) Utan att det påverkar leverantörens skyldighet att tillhandahålla en tryckt etikett tillsammans med varje produktenhet, kan utveckling inom den digitala tekniken göra det möjligt att använda elektroniska etiketter utöver den tryckta energietiketten. Återförsäljaren bör också kunna ladda ned produktinformationsbladet från produkt databasen.
- (14) Om det inte är möjligt att visa energietiketten, t.ex. vid vissa former av distansförsäljning, visuella annonser och tekniskt reklammaterial, bör potentiella kunder åtminstone informeras om produktens energiklass och den skala av effektivitetsklasser som finns på etiketten.
- (15) Tillverkarna reagerar på energietiketten genom att utveckla och släppa ut allt effektivare produkter på marknaden. Samtidigt tenderar de att upphöra att tillverka mindre effektiva produkter, uppmuntrade av unionsrätt avseende ekodesign. Denna tekniska utveckling leder till att majoriteten av produktmodellerna hamnar i energietikettens högsta klasser. Ytterligare produkt differentiering kan vara nödvändig för att kunderna ska kunna göra en rättvisande jämförelse mellan produkterna, vilket leder till ett behov av att skalrevidera etiketterna. Denna förordning bör därför fastställa närmare bestämmelser om skalrevidering för att erbjuda leverantörer och återförsäljare högsta möjliga rättsliga säkerhet.
- (16) För flera av de etiketter som har fastställts genom delegerade akter antagna enligt direktiv 2010/30/EU är produkter tillgängliga endast eller mestadels i de högsta klasserna. Detta minskar etiketternas ändamålsenlighet. Klasserna på de befintliga etiketterna har olika skalor beroende på produktgrupp, och den högsta klassen på dessa etiketter kan vara någon av klasserna mellan A och A+++ . Som en följd av detta skulle kunderna, när de jämför etiketter mellan olika produktgrupper, kunna föranledas att tro att det för en viss etikett finns bättre energiklasser än de som visas. För att undvika sådan potentiell osäkerhet bör man som ett första steg utföra en inledande skalrevidering av befintliga etiketter, i syfte att säkerställa en homogen skala från A till G för tre produktkategorier enligt denna förordning.
- (17) Energimärkning av rums- och vattenuppvärmningsprodukter infördes först nyligen, och de tekniska framstegen i dessa produktgrupper är förhållandevis långsamma. I det nuvarande märkningssystemet görs en tydlig åtskillnad mellan konventionella tekniker för fossila bränslen, som i bästa fall tillhör klass A, och tekniker som använder förnybar energi, som ofta är betydligt dyrare, för vilka klasserna A+, A++ och A+++ är reserverade. Betydande energibesparingar kan uppnås redan genom de mest effektiva teknikerna för fossila bränslen, vilket gör att det skulle vara lämpligt att fortsätta att främja dem som klass A. Eftersom marknaden för rums- och vattenuppvärmningsprodukter troligen långsamt kommer att gå över till mer förnybara tekniker, bör energietiketterna för sådana produkter skalrevideras senare.
- (18) Efter den inledande skalrevideringen bör den procentandel sålda produkter som tillhör de högsta klasserna avgöra hur ofta ytterligare skalrevidering ska göras. Vid ytterligare skalrevidering bör hänsyn tas till den tekniska utvecklingens hastighet och behovet av att undvika alltför omfattande bördor för leverantörer och återförsäljare, i synnerhet små företag. Det skulle därför vara önskvärt att en sådan skalrevidering gjordes ungefär vart tionde år. En nyligen skalreviderad etikett bör lämna den högsta klassen tom för att uppmuntra tekniska framsteg, sörja för ett stabilt regelverk, se till att skalrevidering inte sker så ofta och göra det möjligt att utveckla och erkänna ännu mer effektiva produkter. I undantagsfall, där tekniken förväntas utvecklas snabbare, bör inga produkter hamna inom någon av de två högsta klasserna när den nyligen skalreviderade etiketten införs.
- (19) Kommissionen bör före skalrevideringar genomföra en lämplig förberedande undersökning.
- (20) För att undvika osäkerhet bland kunderna när en etikett för en produktgrupp skalrevideras bör etiketterna på berörda produkter som ställs ut i butikerna bytas ut inom en kort period och lämpliga konsumentupplysningskampanjer anordnas, där det tydligt anges att en ny version av etiketten har införts.

- (21) När det är fråga om en skalreviderad etikett bör leverantörerna under viss tid förse återförsäljarna med både de befintliga och de skalreviderade etiketterna. De befintliga etiketterna på produkter som ställs ut, även på internet, bör bytas ut mot de skalreviderade etiketterna så snart som möjligt efter den dag för utbyte som fastställs i den delegerade akten om den skalreviderade etiketten. Återförsäljare bör inte visa de skalreviderade etiketterna före dagen för utbyte.
- (22) Skyldigheterna måste fördelas tydligt och proportionellt på ett sätt som svarar mot varje aktörs roll i leverans- och distributionsprocessen. De ekonomiska aktörerna bör ansvara för överensstämmelse i förhållande till sina respektive roller i leveranskedjan och bör säkerställa att de enbart tillhandahåller produkter på marknaden som överensstämmer med denna förordning och de delegerade akter som antas enligt denna förordning.
- (23) För att kunder ska ha fortsatt förtroende för energietiketten bör användning av andra etiketter som efterliknar energietiketten inte vara tillåten för energirelaterade produkter och icke-energirelaterade produkter. I fall då energirelaterade produkter inte omfattas av delegerade akter bör medlemsstaterna kunna behålla eller införa nya nationella system för märkning av sådana produkter. Av samma anledning bör det inte vara tillåtet med ytterligare etiketter, märken, symboler eller påskrifter som lätt kan vilseleda kunderna eller göra dem osäkra vad gäller den berörda produktens energianvändning. Etiketter som föreskrivs i unionslagstiftning, t.ex. märkning av däck med avseende på bränsl effektivitet och andra miljöparametrar, och andra etiketter som EU Energy Star och EU-miljömärket, bör inte anses vara vilseledande eller skapa osäkerhet.
- (24) Allt oftare får kunder erbjudanden om uppdateringar av programvara eller fasta program för sina produkter efter det att produkterna har släppts ut på marknaden och börjat användas. Sådana uppdateringar är visserligen vanligen avsedda att förbättra produktprestandan, men de kan också inverka på energieffektiviteten och andra produktparametrar som anges på energietiketten. Om dessa ändringar har en negativ inverkan på det som anges på etiketten, bör kunderna informeras om ändringarna och ges rätt att godkänna eller tacka nej till uppdateringen.
- (25) För att skapa rättssäkerhet är det nödvändigt att klargöra att de regler om marknads kontroll i unionen och om kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 ⁽¹⁾ är tillämpliga på energirelaterade produkter. Med tanke på principen om fri rörlighet för varor är det av avgörande betydelse att medlemsstaternas marknads kontrollmyndigheter samarbetar effektivt med varandra. Sådant samarbete om energimärkning bör stärkas genom stöd från kommissionen till de administrativa samarbetsgrupperna (AdCos) för ekodesign respektive energimärkning.
- (26) Kommissionens förslag till en ny förordning om marknads kontroll av produkter sammanför bestämmelserna i förordning (EG) nr 765/2008, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG ⁽²⁾ och ett antal sektorsspecifika unionslagstiftningsakter om harmonisering. Förslaget omfattar bestämmelser om skyddsklausuler som ingår i Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG ⁽³⁾ vilka skulle vara tillämpliga på alla unionslagstiftningsakter om harmonisering. Så länge som den nya förordningen fortfarande behandlas av medlagstiftarna, är det lämpligt att hänvisa till förordning (EG) nr 765/2008 och att inkludera skyddsklausuler i den här förordningen.
- (27) Marknads kontroll som omfattas av förordning (EG) nr 765/2008 är inte enbart inriktad på skydd av hälsa och säkerhet utan gäller också genomdrivandet av unionsrätt som är ämnad att slå vakt om andra allmänintressen, inbegripet energieffektivitet. I linje med kommissionens meddelande med titeln *20 åtgärder för säkrare och bättre produkter i Europa: en flerårig handlingsplan för produktkontrollen i EU* av den 13 februari 2013 har unionens generella riskbedömningsmetod uppdaterats så att den omfattar alla risker, även sådana som avser energimärkning.
- (28) För enhetliga, kostnadseffektiva marknads kontroller i hela unionen krävs också välorganiserad, heltäckande arkivering och spridning mellan medlemsstaterna av alla relevanta uppgifter om nationell verksamhet i detta sammanhang, inbegripet hänvisningar till anmälningar som krävs enligt denna förordning. Den databas inom

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet (EGT L 11, 15.1.2002, s. 4).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG (EUT L 218, 13.8.2008, s. 82).

informations- och kommunikationssystemet för marknadskontroll (ICSMS) som upprättats av kommissionen är väl lämpad för uppbyggnad av en heltäckande databas med uppgifter om marknadskontroll, och användning av den bör därför starkt uppmuntras.

- (29) För att inrätta ett användbart redskap för konsumenterna, erbjuda återförsäljare alternativa sätt att erhålla produktinformationsblad, underlätta kontrollen av överensstämmelse och tillhandahålla uppdaterade uppgifter om marknaden för regleringsprocessen vid revideringar av produktspecifika etiketter och informationsblad bör kommissionen upprätta och underhålla en produktdatabas med en offentlig del och en efterlevnadsdel, vilken bör vara tillgänglig via en onlineportal.
- (30) Utan att det påverkar medlemsstaternas marknadskontrollskyldigheter och leverantörernas skyldighet att kontrollera produkternas överensstämmelse bör leverantörerna göra uppgifter om sina produkters överensstämmelse tillgängliga elektroniskt i produktdatabasen. De uppgifter som är relevanta för konsumenter och återförsäljare bör göras allmänt tillgängliga i produktdatabasens offentliga del. Dessa uppgifter bör göras tillgängliga som öppna data, så att de som utvecklar mobilapplikationer och andra jämförelseverktyg kan använda dem. Okomplicerad, direkt åtkomst till produktdatabasens offentliga del bör underlättas med hjälp av användarorienterade verktyg, t.ex. en dynamisk quick response-kod (QR-kod), på den tryckta etiketten.
- (31) Produktdatabasens efterlevnadsdel bör omfattas av stränga dataskyddsregler. De nödvändiga specifika delarna av den tekniska dokumentationen i efterlevnadsdelen bör göras tillgängliga både för marknadskontrollmyndigheterna och för kommissionen. I fall då viss teknisk information är så känslig att det skulle vara olämpligt att inkludera den i kategorin teknisk dokumentation i enlighet med delegerade akter som antas enligt denna förordning bör marknadskontrollmyndigheterna behålla befogenheten att vid behov få tillgång till denna information i enlighet med leverantörernas skyldighet att samarbeta eller genom att leverantörerna på frivillig basis överför ytterligare delar av den tekniska dokumentationen till produktdatabasen.
- (32) För att produktdatabasen ska vara till nytta snarast möjligt bör registrering vara obligatorisk för samtliga modeller av vilka enheter släpps ut på marknaden från och med dagen för denna förordnings ikraftträdande. För modeller av vilka enheter har släppts ut på marknaden före dagen för denna förordnings ikraftträdande och som inte längre saluförs bör en sådan registrering vara frivillig. En lämplig övergångsperiod bör föreskrivas för utvecklingen av databasen och för att leverantörerna ska kunna uppfylla sin registreringskyldighet. När eventuella ändringar med relevans för etiketten och produktinformationsbladet görs av en produkt som redan finns på marknaden bör produkten anses vara en ny modell och leverantören bör registrera den i produktdatabasen. Kommissionen bör, i samarbete med marknadskontrollmyndigheterna och leverantörerna, ägna särskild uppmärksamhet åt övergångsskedet till dess att produktdatabasens offentliga del och efterlevnadsdel genomförts fullständigt.
- (33) Sanktioner för överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och delegerade akter som antas enligt denna förordning bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (34) I syfte att främja energieffektivitet, begränsning av klimatförändringen och miljöskydd bör medlemsstaterna ha möjlighet att skapa incitament för användningen av energieffektiva produkter. Det står medlemsstaterna fritt att besluta om utformningen av sådana incitament. Incitamenten bör vara förenliga med unionens regler om statligt stöd och bör inte utgöra obefogade marknadshinder. Denna förordning föregriper inte utgången av eventuella förfaranden om statligt stöd som kan komma att inledas enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) avseende sådana incitament.
- (35) Energianvändning, prestanda och annan information om de produkter som omfattas av produktspecifika krav enligt denna förordning bör mätas med tillförlitliga, exakta och reproducerbara metoder som tar hänsyn till de senaste, allmänt vedertagna, mät- och beräkningsmetoderna. För att den inre marknaden ska fungera väl bör standarder harmoniseras på unionsnivå. Sådana metoder och standarder bör i största möjliga utsträckning beakta en viss produkts verkliga användningsförhållanden, återspegla genomsnittskonsumentens beteende och vara gedigna, för att avskräcka från försök till avsiktligt eller oavsiktligt kringgående. Energietiketter bör återspegla den relativa prestandan vid verklig användning av produkterna, inom ramen för begränsningar som har sin grund i behovet av tillförlitlig och reproducerbar provning i laboratorium. Leverantörerna bör därför inte ha rätt att inkludera programvara eller hårdvara som automatiskt ändrar en produkts prestanda under provningsförhållanden. Om det inte finns offentliggjorda standarder vid tidpunkten för tillämpningen av produktspecifika krav, bör kommissionen i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra övergångsmetoder för mätning och

beräkning med avseende på dessa produktspecifika krav. Så snart en hänvisning till en sådan standard har offentliggjorts bör överensstämmelse med standarden ge upphov till en presumtion för överensstämmelse med mätmetoder för dessa produktspecifika krav som antas på grundval av denna förordning.

- (36) Kommissionen bör tillhandahålla en långsiktig arbetsplan för revideringen av etiketter för vissa energirelaterade produkter, innehållande bland annat en vägledande förteckning över ytterligare energirelaterade produkter för vilka en energietikett skulle kunna fastställas. En teknisk, miljömässig och ekonomisk analys av de berörda produktgrupperna bör ligga till grund för genomförandet av arbetsplanen. Analysen bör även ta upp kompletterande information om bland annat möjligheten och kostnaderna för att informera konsumenterna om en energirelaterad produkts prestanda, såsom produktens energianvändning, hållbarhet eller miljöprestanda, i överensstämmelse med målet att främja en cirkulär ekonomi. Sådan kompletterande information bör göra etiketten mer lättolkad och ändamålsenlig för konsumenterna och bör inte påverka dem negativt.
- (37) Leverantörer av produkter som marknadsförts i enlighet med direktiv 2010/30/EU före dagen för denna förordnings ikraftträdande bör även i fortsättningen omfattas av skyldigheten att göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen för de berörda produkterna tillgänglig på begäran av marknadskontrollmyndigheterna. Lämpliga övergångsbestämmelser bör säkerställa rättslig säkerhet och kontinuitet i detta hänseende.
- (38) För att säkerställa en smidig övergång till denna förordning bör dessutom de befintliga kraven i delegerade akter antagna enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU samt kommissionens direktiv 96/60/EG ⁽¹⁾ fortsätta att tillämpas på relevanta produktgrupper tills de upphävs eller ersätts av delegerade akter antagna enligt denna förordning. Tillämpningen av de befintliga kraven påverkar inte tillämpningen av skyldigheterna enligt denna förordning.
- (39) I syfte att fastställa specifika produktgrupper av energirelaterade produkter i enlighet med en uppsättning specifika kriterier och i syfte att fastställa produktspecifika etiketter och informationsblad bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med de principer som fastställs i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽²⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (40) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för fastställande, i enlighet med unionens förfarande i fråga om skyddsåtgärder, av huruvida en nationell åtgärd är berättigad och för fastställande av närmare krav angående de operativa detaljerna avseende produkt databasen. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (41) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att göra det möjligt för kunder att välja effektivare produkter genom att tillhandahålla relevant information, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, genom att ytterligare utveckla det harmoniserade regelverket och säkerställa lika villkor för tillverkare, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (42) Denna förordning bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell rätt och datum för tillämpning av direktiv 2010/30/EU.
- (43) Direktiv 2010/30/EU bör därför upphävas.

⁽¹⁾ Kommissionens direktiv 96/60/EG av den 19 september 1996 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk (EGT L 266, 18.10.1996, s. 1).

⁽²⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Denna förordning fastställer en ram för energirelaterade produkter (nedan kallade *produkter*) som släpps ut på marknaden eller tas i bruk. Den föreskriver att produkterna ska förses med en etikett och att standardiserad produktinformation ska tillhandahållas avseende energieffektivitet, produkternas användning av energi och andra resurser under användning samt kompletterande information om produkter, vilket ger kunder möjlighet att välja effektivare produkter för att minska sin energianvändning.
2. Denna förordning är inte tillämplig på
 - a) begagnade produkter, med undantag av produkter som importerats från ett tredjeland,
 - b) transportmedel för personer eller varor.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

1. *energirelaterad produkt eller produkt*: vara eller system som påverkar energianvändningen under användning och släpps ut på marknaden eller tas i bruk, inklusive delar som påverkar energianvändningen under användning och släpps ut på marknaden eller tas i bruk för kunder och är avsedda att ingå i produkter,
2. *produktgrupp*: grupp av produkter som har samma grundläggande funktion,
3. *system*: kombination av flera varor som när de sätts samman utför en specifik uppgift i en förväntad miljö och vars energieffektivitet sedan kan bestämmas som för en enda enhet,
4. *modell*: version av en produkt där alla enheter har samma tekniska egenskaper som är relevanta för etiketten och produktinformationsbladet och samma modellbeteckning,
5. *modellbeteckning*: den kod, vanligtvis alfanumerisk, som särskiljer en viss produktmodell från andra modeller med samma varumärke eller samma leverantörsnamn,
6. *likvärdig modell*: modell som har samma tekniska egenskaper som är relevanta för etiketten och samma produktinformationsblad, men som släpps ut på marknaden eller tas i bruk av samma leverantör som en annan modell med en annan modellbeteckning,
7. *tillhandahållande på marknaden*: leverans av en produkt för distribution eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, antingen mot betalning eller kostnadsfritt,
8. *utsläppande på marknaden*: tillhandahållande av en produkt på unionsmarknaden för första gången,
9. *ibruktagande*: den första användningen av en produkt för avsett ändamål på unionsmarknaden,
10. *tillverkare*: fysisk eller juridisk person som tillverkar en produkt eller som låter utforma eller tillverka en produkt och saluför denna produkt i eget namn eller under eget varumärke,
11. *auktoriserad representant*: fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dess ställe utföra särskilt angivna uppgifter,
12. *importör*: fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som släpper ut en produkt från ett tredjeland på unionsmarknaden,
13. *återförsäljare*: detaljist eller annan fysisk eller juridisk person som säljer, hyr ut, erbjuder för avbetalningsköp eller ställer ut produkter till kunder eller installatörer i samband med kommersiell verksamhet, antingen mot betalning eller kostnadsfritt,

14. *leverantör*: en tillverkare etablerad i unionen, en auktoriserad representant för en tillverkare som inte är etablerad i unionen, eller en importör, som släpper ut en produkt på unionsmarknaden,
15. *distansförsäljning*: försäljning, uthyrning eller erbjudande om avbetalningsköp via postorder, katalog, internet, telefonförsäljning eller någon annan metod som är sådan att den potentiella kunden inte kan förväntas se produkten i utställt skick,
16. *kund*: fysisk eller juridisk person som för eget bruk köper, hyr eller tar emot en produkt, oberoende av om vederbörande agerar för ändamål som faller utanför den egna närings- eller yrkesverksamheten,
17. *energieffektivitet*: förhållandet mellan å ena sidan produktionen av prestanda, tjänster, varor eller energi och å andra sidan insatsen av energi,
18. *harmoniserad standard*: standard enligt definitionen i artikel 2.1 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 ⁽¹⁾,
19. *etikett*: tryckt eller elektronisk grafisk framställning, inklusive en sluten skala där endast bokstäverna A–G används och där varje bokstav representerar en klass och varje klass motsvarar energibesparingar, i sju olika färger från mörkgrönt till rött, som ska informera kunder om energieffektivitet och energianvändning; detta inbegriper skalreviderade etiketter och etiketter med färre klasser och färger i enlighet med artikel 11.10 och 11.11,
20. *skalrevidering*: förfarande för att skärpa de krav som ställs för att en viss produktgrupp ska uppnå energiklassen på en etikett,
21. *skalreviderad etikett*: etikett för en viss produktgrupp som har genomgått skalrevidering och skiljer sig från etiketterna före skalrevideringen, samtidigt som en visuell och märkbar enhetlighet mellan samtliga etiketter bibehålls,
22. *produktinformationsblad*: standardiserat dokument som innehåller information om en produkt, antingen i tryckt eller i elektronisk form,
23. *teknisk dokumentation*: dokumentation som är tillräcklig för att göra det möjligt för marknadskontrollmyndigheter att bedöma huruvida en produkts etikett och produktinformationsblad, inklusive provningsrapporter eller liknande tekniska underlag, är korrekta,
24. *kompletterande information*: information, enligt vad som anges i den delegerade akten, om en produkts funktionella prestanda och miljöprestanda,
25. *produktdatabas*: uppsättning data om produkter, som är systematiskt ordnad och består av en konsumentorienterad offentlig del, där information om enskilda produktparametrar finns tillgänglig elektroniskt, en onlineportal för åtkomst och en efterlevnadsdel, med klart angivna krav för åtkomst och säkerhet,
26. *kontrolltolerans*: maximal tillåten avvikelse från mättnings- och beräkningsresultaten från de kontrollprovningar som utförs av marknadskontrollmyndigheterna eller för deras räkning i förhållande till värdena på de angivna eller offentliggjorda parametrarna, vilken återspeglar avvikelser som beror på variationer mellan laboratorier.

Artikel 3

Leverantörers allmänna skyldigheter

1. Leverantörer ska säkerställa att produkter som släpps ut på marknaden, kostnadsfritt och för varje enskild enhet åtföljs av korrekta tryckta etiketter och av produktinformationsblad i enlighet med denna förordning och relevanta delegerade akter.

Som ett alternativ till leverans av produktinformationsbladet tillsammans med produkten får det i de delegerade akter som avses i artikel 16.3 h föreskrivas att det är tillräckligt att leverantören för in parametrarna på produktinformationsbladet i produktdatabasen. Leverantören ska i sådana fall tillhandahålla återförsäljaren produktinformationsbladet i tryckt form på begäran.

Delegerade akter får föreskriva att etiketten ska tryckas på produktens förpackning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

2. På begäran av en återförsäljare ska leverantören – kostnadsfritt, utan dröjsmål och under alla omständigheter senast inom fem arbetsdagar från begäran – tillhandahålla återförsäljaren tryckta etiketter, inklusive skalreviderade etiketter i enlighet med artikel 11.13, och produktinformationsblad.
3. Leverantörer ska säkerställa att de etiketter och produktinformationsblad som de tillhandahåller är korrekta och ska upprätta teknisk dokumentation som är tillräcklig för att det ska gå att bedöma om de är korrekta.
4. Så snart en enhet av en modell är i bruk ska leverantören begära ett uttryckligt medgivande från kunden för alla ändringar som är avsedda att införas i enheten genom uppdateringar som skulle ha en negativ inverkan på parametrarna på enhetens energieffektivitetsetikett såsom de fastställs i den relevanta delegerade akten. Leverantören ska informera kunden om syftet med uppdateringen och om ändringarna av parametrarna, inklusive eventuella ändringar av etikettklassen. Under en period som är proportionell till produktens medellivslängd ska leverantören ge kunden möjlighet att tacka nej till uppdateringen utan sådan funktionsförlust som är möjlig att undvika.
5. Leverantören får inte släppa ut produkter på marknaden som är utformade så att en modells prestanda automatiskt ändras under provningsförhållanden med syftet att uppnå en gynnsammare nivå för någon av de parametrar som anges i den relevanta delegerade akten eller ingår i någon dokumentation som tillhandahålls tillsammans med produkten.

Artikel 4

Leverantörers skyldigheter beträffande produkt databasen

1. Från och med den 1 januari 2019 ska leverantörer, innan de på marknaden släpper ut en enhet av en ny modell som omfattas av en delegerad akt, föra in informationen om den modellen, såsom denna anges i bilaga I, i produkt databasens offentliga del och efterlevnadsdelen.
2. I fall då enheter av modeller som omfattas av en delegerad akt släpps ut på marknaden mellan den 1 augusti 2017 och den 1 januari 2019 ska leverantörerna senast den 30 juni 2019 i produkt databasen föra in den information avseende dessa modeller som anges i bilaga I.

Fram till den tidpunkt då uppgifterna förs in i produkt databasen ska leverantörerna göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för granskning inom tio dagar från mottagandet av en begäran från marknadskontrollmyndigheterna eller kommissionen.

3. Leverantörerna får i produkt databasen föra in information, såsom denna anges i bilaga I, för modeller av vilka enheter uteslutande släpptes ut på marknaden före den 1 augusti 2017.
4. En produkt för vilken ändringar görs som är relevanta för etiketten eller produkt informationsbladet ska betraktas som en ny modell. Leverantören ska i databasen ange när denne inte längre släpper ut enheter av en modell på marknaden.
5. De skyldigheter som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska inte gälla sådana paket med uppvärmningsprodukter som avses i kommissionens delegerade förordningar (EU) nr 811/2013 ⁽¹⁾, (EU) nr 812/2013 ⁽²⁾ och (EU) 2015/1187 ⁽³⁾ om det fulla ansvaret för att tillhandahålla etiketter för dessa paket ligger på återförsäljarna.
6. Efter det att den sista enheten av en modell har släppts ut på marknaden ska leverantörerna behålla informationen om denna modell i produkt databasens efterlevnadsdel under en period på 15 år. Om det är lämpligt i förhållande till en produkts genomsnittliga livslängd, får en kortare lagringstid föreskrivas enligt artikel 16.3 q. Informationen i databasens offentliga del får inte raderas.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 811/2013 av den 18 februari 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU avseende energimärkning av pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning, pannor och värmepumpar med inbyggd tappvarmvattenberedning, paket med pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning, temperaturregulator och solvärmeutrustning samt paket med pannor eller värmepumpar med inbyggd tappvarmvattenberedning, temperaturregulator och solvärmeutrustning (EUT L 239, 6.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 812/2013 av den 18 februari 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av varmvattenberedare, ackumulatortankar och paket med varmvattenberedare och solvärmeutrustning (EUT L 239, 6.9.2013, s. 83).

⁽³⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1187 av den 27 april 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av värmepannor för fastbränsle och paket med en värmepanna för fastbränsle, tillsatsvärmare, temperaturregulatorer och solvärmeutrustning (EUT L 193, 21.7.2015, s. 43).

*Artikel 5***Återförsäljares skyldigheter**

1. Återförsäljare ska
 - a) på ett synligt sätt, även vid distansförsäljning via internet, visa den etikett som tillhandahålls av leverantören eller görs tillgänglig i enlighet med punkt 2 för enheter av en modell som omfattas av relevant delegerad akt, och
 - b) göra produktinformationsbladet tillgängligt för kunderna, inbegripet, på begäran, i fysisk form på försäljningsstället.
2. Återförsäljare som trots artikel 3.1 inte har en etikett ska begära en av leverantören i enlighet med artikel 3.2.
3. Återförsäljare som trots artikel 3.1 inte har ett produktinformationsblad ska begära ett av leverantören i enlighet med artikel 3.2 eller, om de så önskar, skriva ut ett eller ladda ned ett från produkt databasen så att det kan visas elektroniskt, om dessa funktioner finns tillgängliga för den relevanta produkten.

*Artikel 6***Leverantörers och återförsäljares övriga skyldigheter**

Leverantörer och återförsäljare

- a) ska hänvisa till produktens energieffektivitetsklass och den skala av effektivitetsklasser som finns tillgängliga på etiketten i visuella annonser eller tekniskt reklammaterial som rör en viss modell i enlighet med relevant delegerad akt,
- b) ska, på eget initiativ eller när marknadskontrollmyndigheterna så kräver, samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna och omedelbart vidta åtgärder för att åtgärda varje fall av bristande överensstämmelse med kraven i denna förordning och relevanta delegerade akter som omfattas av deras ansvar,
- c) får inte, när det gäller produkter som omfattas av delegerade akter, tillhandahålla eller visa andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte överensstämmer med kraven i denna förordning och relevanta delegerade akter, om detta sannolikt skulle vilseleda kunderna eller göra dem osäkra beträffande användningen av energi eller andra resurser under användning,
- d) får inte, när det gäller produkter som inte omfattas av delegerade akter, tillhandahålla eller visa etiketter som efterliknar de etiketter som föreskrivs i denna förordning och relevanta delegerade akter,
- e) får inte, när det gäller produkter som inte är energirelaterade, tillhandahålla eller visa etiketter som efterliknar de etiketter som föreskrivs i denna förordning eller i delegerade akter.

Led d i första stycket ska inte påverka etiketter som föreskrivs i nationell rätt, såvida inte de etiketterna föreskrivs i delegerade akter.

*Artikel 7***Medlemsstaternas skyldigheter**

1. Medlemsstaterna får inte förhindra att produkter som överensstämmer med denna förordning och relevanta delegerade akter släpps ut på marknaden eller tas i bruk inom deras territorier.
2. Om medlemsstaterna tillhandahåller incitament för en produkt som anges i en delegerad akt, ska avsikten med dessa incitament vara att nå de två högsta i betydande grad utnyttjade energieffektivitetsklasserna, eller de högre klasser som anges i den delegerade akten.
3. Medlemsstaterna ska i samband med införandet av etiketter och skalrevidering av etiketter säkerställa att upplysnings- och reklamkampanjer om energimärkning genomförs, om lämpligt i samarbete med leverantörer och återförsäljare. Kommissionen ska stödja samarbete och utbyte av bästa praxis med avseende på dessa kampanjer, inbegripet genom att rekommendera gemensamma huvudbudskap.

4. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner och kontrollmekanismer för överträdelse av denna förordning och de delegerade akterna och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Regler som uppfyller kraven i artikel 15 i direktiv 2010/30/EU ska anses uppfylla kraven i denna punkt vad beträffar sanktioner.

Medlemsstaterna ska senast den 1 augusti 2017 till kommissionen anmäla de regler som avses i första stycket som inte har anmälts till kommissionen redan tidigare samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem.

Artikel 8

Marknadskontroll i unionen och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden

1. Artiklarna 16–29 i förordning (EG) nr 765/2008 ska tillämpas på produkter som omfattas av denna förordning och av relevanta delegerade akter.

2. Kommissionen ska uppmuntra och stödja samarbete och utbyte av information om marknadskontroll rörande märkning av produkter mellan nationella myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för marknadskontroll eller har hand om kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden samt mellan dessa myndigheter och kommissionen, bl.a. genom att närmare involvera de administrativa samarbetsgrupperna (AdCos) för ekodesign respektive energimärkning.

Sådant utbyte av information ska även ske när provningsresultat visar att produkten överensstämmer med denna förordning och relevant delegerad akt.

3. Medlemsstaternas allmänna program för marknadskontroll eller sektorsspecifika program som inrättats enligt artikel 18 i förordning (EG) nr 765/2008 ska innefatta åtgärder för att säkerställa ett verkningsfullt genomdrivande av den här förordningen.

4. Kommissionen ska i samarbete med de administrativa samarbetsgrupperna för ekodesign respektive energimärkning utarbeta riktlinjer för genomdrivande av denna förordning, i synnerhet vad gäller bästa praxis i fråga om produktprovning och utbyte av information mellan nationella marknadskontrollmyndigheter och kommissionen.

5. Marknadskontrollmyndigheterna ska ha rätt att återkräva kostnaderna för inspektion av handlingar och provning av fysiska produkter från leverantörerna vid bristande överensstämmelse med denna förordning eller relevanta delegerade akter.

Artikel 9

Förfarande på nationell nivå för att hantera produkter som utgör en risk

1. Om en medlemsstats marknadskontrollmyndigheter har tillräckliga skäl att anta att en produkt som omfattas av denna förordning utgör en risk för aspekter av skyddet av allmänintresset som omfattas av denna förordning, t.ex. miljöskydds- och konsumentskyddsaspekter, ska de utvärdera produkten med avseende på alla de energimärkningskrav som är relevanta för risken och som fastställs i denna förordning eller i relevant delegerad akt. Leverantörer och återförsäljare ska i nödvändig omfattning samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna i samband med utvärderingen.

2. Om marknadskontrollmyndigheterna vid den utvärdering som avses i punkt 1 konstaterar att produkten inte överensstämmer med kraven i denna förordning eller i relevant delegerad akt, ska de utan dröjsmål ålägga leverantören, eller om lämpligt återförsäljaren, att vidta alla lämpliga korrigerande åtgärder för att bringa produkten i överensstämmelse med dessa krav, om lämpligt dra tillbaka produkten från marknaden eller om lämpligt återkalla den inom en rimlig tid, som de fastställer i förhållande till typen av risk.

Artikel 21 i förordning (EG) nr 765/2008 ska tillämpas på de åtgärder som avses i denna punkt.

3. Om marknadskontrollmyndigheterna anser att ett fall av bristande överensstämmelse som avses i punkt 2 inte bara gäller det nationella territoriet, ska de informera kommissionen och övriga medlemsstater om utvärderingsresultaten och om de åtgärder som de har ålagt leverantören eller återförsäljaren att vidta.

4. Leverantören, eller om lämpligt återförsäljaren, ska säkerställa att alla lämpliga korrigerande eller begränsande åtgärder i enlighet med punkt 2 vidtas i fråga om alla berörda produkter som denne har tillhandahållit på unionsmarknaden.

5. Om leverantören, eller om lämpligt återförsäljaren, inte vidtar lämpliga korrigerande åtgärder inom den tid som avses i punkt 2, ska marknadskontrollmyndigheterna vidta alla lämpliga provisoriska åtgärder för att förbjuda eller begränsa produktens tillgänglighet på den nationella marknaden, för att dra tillbaka produkten från den marknaden eller för att återkalla den.

6. Marknadskontrollmyndigheterna ska utan dröjsmål informera kommissionen och övriga medlemsstater om de åtgärder som vidtas enligt punkt 5. Denna information ska omfatta alla tillgängliga uppgifter, särskilt

- a) de uppgifter som krävs för att identifiera den produkt som inte överensstämmer med kraven,
- b) produktens ursprung,
- c) vilken typ av bristande överensstämmelse som görs gällande och den därmed förknippade risken,
- d) vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet samt leverantörens, eller om lämpligt återförsäljarens, synpunkter.

Marknadskontrollmyndigheterna ska särskilt ange huruvida den bristande överensstämmelsen beror på att produkten inte uppfyller de krav som rör aspekter av skyddet av allmänintresset som föreskrivs i denna förordning eller på att det finns brister i de harmoniserade standarder som avses i artikel 13 vilka ger upphov till en presumtion för överensstämmelse.

7. Andra medlemsstater än den som inledde förfarandet ska utan dröjsmål informera kommissionen och övriga medlemsstater om eventuella vidtagna åtgärder och om eventuella ytterligare uppgifter som de har tillgång till med avseende på den berörda produktens bristande överensstämmelse samt om eventuella invändningar mot den anmälda nationella åtgärden.

8. Om varken någon medlemsstat eller kommissionen inom 60 dagar efter mottagandet av den information som anges i punkt 6 har invänt mot en provisorisk åtgärd som vidtagits av en medlemsstat, ska åtgärden anses vara berättigad.

9. Medlemsstaterna ska säkerställa att lämpliga begränsande åtgärder, till exempel tillbakadragande av produkten från deras marknad, utan dröjsmål vidtas i fråga om den berörda produkten.

Artikel 10

Unionsförfarande i fråga om skyddsåtgärder

1. Om det, när det förfarande som anges i artikel 9.4 och 9.5 har slutförts, görs invändningar mot en åtgärd som en medlemsstat har vidtagit eller om kommissionen anser att en nationell åtgärd strider mot unionsrätten, ska kommissionen utan dröjsmål samråda med medlemsstaten och leverantören, eller om lämpligt återförsäljaren, samt utvärdera den nationella åtgärden.

På grundval av den utvärderingen ska kommissionen genom en genomförandeakt besluta om den nationella åtgärden är berättigad eller inte och får föreslå en lämplig alternativ åtgärd. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 18.2.

2. Kommissionen ska rikta beslutet till alla medlemsstater och omedelbart underrätta dem och den berörda leverantören eller återförsäljaren om detta.

3. Om den nationella åtgärden anses vara berättigad, ska alla medlemsstater vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den produkt som inte överensstämmer med kraven dras tillbaka från deras marknader och underrätta kommissionen om detta. Om den nationella åtgärden anses vara oberättigad ska den berörda medlemsstaten upphäva åtgärden.

4. Om den nationella åtgärden anses vara berättigad och produktens bristande överensstämmelse tillskrivs brister i de harmoniserade standarder som avses i artikel 9.6 i denna förordning ska kommissionen tillämpa det förfarande som föreskrivs i artikel 11 i förordning (EU) nr 1025/2012.

5. Korrigerande eller begränsande åtgärder enligt artikel 9.2, 9.4, 9.5, 9.9 eller 10.3 ska utvidgas till alla enheter av en modell som inte överensstämmer med kraven och likvärdiga modeller, med undantag av de enheter beträffande vilka leverantören visar att de överensstämmer med kraven.

Artikel 11

Förfarande för införande och skalrevidering av etiketter

1. När det gäller de produktgrupper som avses i punkterna 4 och 5 ska kommissionen skalrevidera etiketter som var i kraft den 1 augusti 2017, i enlighet med punkterna 4 och 5 samt 8–12.

Genom undantag från kravet på betydande energi- och kostnadsbesparingar i artikel 16.3 b ska kommissionen, om sådana besparingar inte kan uppnås genom skalrevideringen, åtminstone säkerställa en enhetlig skala från A till G.

2. Om en produktgrupp saknar etikett den 1 augusti 2017, får kommissionen införa etiketter i enlighet med punkterna 8–12.

3. Kommissionen får genomföra ytterligare skalrevideringar av etiketter som har skalreviderats i enlighet med punkt 1 eller införts i enlighet med punkt 2, om villkoren i punkt 6 a eller b är uppfyllda och i enlighet med punkterna 8–12.

4. För att säkerställa en enhetlig skala från A till G ska kommissionen senast den 2 augusti 2023 anta delegerade akter enligt artikel 16 i denna förordning för att komplettera denna förordning genom att införa skalreviderade etiketter med en skala från A till G för de produktgrupper som omfattas av delegerade akter antagna enligt direktiv 2010/30/EU, i syfte att den skalreviderade etiketten ska visas, både i butiker och på internet, 18 månader efter den dag de delegerade akter som antas enligt denna förordning har trätt i kraft.

När kommissionen fastställer i vilken ordning produktgrupperna ska genomgå skalrevidering, ska den beakta andelen produkter i de högsta klasserna.

5. Genom undantag från punkt 4 föreskrivs följande:

a) Kommissionen ska senast den 2 augusti 2025 lägga fram översyner av de produktgrupper som omfattas av de delegerade förordningarna (EU) nr 811/2013, (EU) nr 812/2013 och (EU) 2015/1187 i avsikt att skalrevidera dem och ska, om lämpligt, senast den 2 augusti 2026 anta delegerade akter enligt artikel 16 i den här förordningen för att komplettera denna förordning genom att införa skalreviderade etiketter med en skala från A till G.

Under alla förhållanden ska de delegerade akter som inför skalreviderade etiketter med en skala från A till G antas senast den 2 augusti 2030.

b) Kommissionen ska senast den 2 november 2018 anta delegerade akter enligt artikel 16 i denna förordning för att komplettera denna förordning genom att införa skalreviderade etiketter med en skala från A till G för de produktgrupper som omfattas av kommissionens delegerade förordningar (EU) nr 1059/2010⁽¹⁾, (EU) nr 1060/2010⁽²⁾, (EU) nr 1061/2010⁽³⁾, (EU) nr 1062/2010⁽⁴⁾ och (EU) nr 874/2012⁽⁵⁾ samt direktiv 96/60/EG, i syfte att den skalreviderade etiketten ska visas, både i butiker och på internet, tolv månader efter den dag de har trätt i kraft.

6. När det gäller de produkter i fråga om vilka kommissionen får genomföra ytterligare skalrevideringar i enlighet med punkt 3, ska kommissionen se över etiketten i syfte att genomföra en skalrevidering om den bedömer att

a) 30 % av enheterna av de modeller som tillhör en produktgrupp som säljs på unionsmarknaden omfattas av den högsta energieffektivitetsklassen A och ytterligare teknisk utveckling kan förväntas, eller

b) 50 % av enheterna av de modeller som tillhör en produktgrupp som säljs på unionsmarknaden omfattas av de två högsta energieffektivitetsklasserna A och B och ytterligare teknisk utveckling kan förväntas.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1059/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av diskmaskiner för hushållsbruk (EUT L 314, 30.11.2010, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1060/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av kylar och frysar för hushållsbruk (EUT L 314, 30.11.2010, s. 17).

⁽³⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1061/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av tvättmaskiner för hushållsbruk (EUT L 314, 30.11.2010, s. 47).

⁽⁴⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1062/2010 av den 28 september 2010 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av tv-mottagare (EUT L 314, 30.11.2010, s. 64).

⁽⁵⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 874/2012 av den 12 juli 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av elektriska lampor och armaturer (EUT L 258, 26.9.2012, s. 1).

7. Kommissionen ska göra en översynsundersökning om den har bedömt att villkoren i punkt 6 a eller b är uppfyllda.

Om dessa villkor inte är uppfyllda för en viss produktgrupp inom åtta år efter det att den relevanta delegerade akten har trätt i kraft, ska kommissionen fastställa vad som eventuellt har hindrat att etiketten fyller sin uppgift.

När det gäller nya etiketter ska kommissionen utföra en förberedande undersökning på grundval av den vägledande förteckning över produktgrupper som anges i arbetsplanen.

Kommissionen ska slutföra översynsundersökningen, lägga fram resultaten och, om lämpligt, ett utkast till delegerad akt för samrådsforumet inom 36 månader från det att kommissionen har bedömt att villkoren i punkt 6 a eller b är uppfyllda. Samrådsforumet ska diskutera bedömningen och översynsundersökningen.

8. Om en etikett införs eller skalrevideras ska kommissionen säkerställa att inga produkter förväntas omfattas av energiklass A vid den tidpunkt då etiketten införs och att den tidpunkt då en majoritet av modellerna kommer att omfattas av i denna klass förväntas infalla minst tio år senare.

9. Genom undantag från punkt 8 ska, när teknik förväntas utvecklas snabbare, fastställas krav som innebär att inga produkter förväntas omfattas av energiklasserna A och B vid den tidpunkt då etiketten införs.

10. Om det för en viss produktgrupp inte längre är tillåtet att släppa ut modeller i energiklass E, F eller G på marknaden, eller att ta dem i bruk, på grund av en genomförandeåtgärd för ekodesign antagen enligt direktiv 2009/125/EG, ska den eller de berörda klasserna visas på etiketten i grått i enlighet med vad som fastställs i den relevanta delegerade akten. Etiketten med grå klasser ska endast användas för nya produktenheter som släpps ut på marknaden eller tas i bruk.

11. Om det av tekniska skäl är omöjligt att fastställa sju energiklasser som motsvaras av betydande energi- och kostnadsbesparingar ur kundens synvinkel får etiketten genom undantag från artikel 2.14 innehålla färre klasser. I sådana fall ska etiketten fortfarande ha ett färgspektrum från mörkgrönt till rött.

12. Kommissionen ska utöva de befogenheter och fullgöra de skyldigheter den tilldelats genom denna artikel i enlighet med artikel 16.

13. När en etikett i enlighet med punkt 1 eller 3 genomgår en skalrevidering gäller följande:

a) När leverantörerna släpper ut en produkt på marknaden ska de tillhandahålla återförsäljarna både de befintliga och de skalreviderade etiketterna samt produktinformationsbladen under en period som inleds fyra månader före det datum då den skalreviderade etiketten enligt den relevanta delegerade akten ska börja visas.

Om den befintliga etiketten och den skalreviderade etiketten kräver olika provningar av modellen får leverantörerna, genom undantag från första stycket i detta led, välja att inte tillhandahålla den befintliga etiketten tillsammans med enheter av modeller som släpps ut på marknaden eller tas i bruk under perioden på fyra månader före det datum då den skalreviderade etiketten enligt den relevanta delegerade akten ska börja visas om inga enheter av samma modell eller likvärdiga modeller släpptes ut på marknaden eller togs i bruk före inledningen av perioden på fyra månader. I så fall får återförsäljarna inte bjuda ut dessa enheter till försäljning före detta datum. Leverantörerna ska så snart som möjligt underrätta de berörda återförsäljarna om denna konsekvens, inbegripet när leverantörerna inkluderar sådana enheter i sina erbjudanden till återförsäljarna.

b) För produkter som släppts ut på marknaden eller tagits i bruk före perioden på fyra månader ska leverantörerna på återförsäljarnas begäran tillhandahålla den skalreviderade etiketten i enlighet med artikel 3.2 från och med periodens början. För sådana produkter ska återförsäljarna erhålla en skalreviderad etikett i enlighet med artikel 5.2.

Genom undantag från första stycket i detta led gäller följande:

i) Återförsäljare som inte kan erhålla en skalreviderad etikett i enlighet med första stycket i detta led för enheter som redan finns i deras lager, på grund av att leverantören har upphört med sin verksamhet, ska tillåtas att sälja dessa enheter med enbart den icke-skalreviderade etiketten till och med nio månader efter det datum då den skalreviderade etiketten enligt den relevanta delegerade akten ska börja visas, eller

- ii) om den icke-skalreviderade etiketten och den skalreviderade etiketten kräver olika provningar av modellen är leverantörerna undantagna från skyldigheten att tillhandahålla en skalreviderad etikett för enheter som släppts ut på marknaden eller tagits i bruk före perioden på fyra månader, om inga enheter av samma modell eller likvärdiga modeller släpps ut på marknaden eller tas i bruk efter inledningen av perioden på fyra månader. I så fall ska återförsäljarna tillåtas att sälja dessa enheter med enbart den icke-skalreviderade etiketten till och med nio månader efter det datum då den skalreviderade etiketten enligt den relevanta delegerade akten ska börja visas.
- c) Återförsäljarna ska byta ut de befintliga etiketterna på utställda produkter, både i butiker och på internet, mot de skalreviderade etiketterna inom 14 arbetsdagar efter det datum då den skalreviderade etiketten enligt den relevanta delegerade akten ska börja visas. Återförsäljarna får inte visa de skalreviderade etiketterna före detta datum.

Genom undantag från leden a, b och c i denna punkt får de delegerade akter som avses i artikel 16.3 e föreskriva särskilda regler för energietiketter som är tryckta på förpackningen.

Artikel 12

Produktdatabas

1. Kommissionen ska upprätta och underhålla en produktdatabas som ska bestå av en offentlig del, en efterlevnadsdel samt en onlineportal som ger åtkomst till dessa två delar.

Produktdatabasen ska varken ersätta eller ändra marknadskontrollmyndigheternas ansvar.

2. Produktdatabasen ska tjäna följande syften:

- a) Att bistå marknadskontrollmyndigheterna när de utför sina uppgifter enligt denna förordning och relevanta delegerade akter, inbegripet genomdrivande av dessa.
- b) Att förse allmänheten med information om produkter som släpps ut på marknaden, om deras energietiketter och produktinformationsblad.
- c) Att förse kommissionen med uppdaterad information om energieffektivitet för produkter vilkas energietiketter ska ses över.

3. Databasens offentliga del och onlineportalen ska innehålla den information som anges i punkt 1 respektive 2 i bilaga I och som ska göras allmänt tillgänglig. Databasens offentliga del ska uppfylla kriterierna i punkt 7 i denna artikel och de funktionella kriterier som anges i punkt 4 i bilaga I.

4. Produktdatabasens efterlevnadsdel ska endast vara tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna och kommissionen och innehålla den information som anges i punkt 3 i bilaga I, inbegripet de särskilda delar av den tekniska dokumentationen som anges i punkt 5 i denna artikel. Efterlevnadsdelen ska uppfylla kriterierna i punkterna 7 och 8 i denna artikel och de funktionella kriterier som anges i punkt 4 i bilaga I.

5. De obligatoriska särskilda delar av den tekniska dokumentationen som leverantörerna ska föra in i databasen ska endast omfatta följande:

- a) En allmän beskrivning av modellen, tillräcklig för att den ska kunna identifieras på ett enkelt och entydigt sätt.
- b) Hänvisningar till de harmoniserade standarder som tillämpats eller andra mätstandarder som använts.
- c) Särskilda försiktighetsåtgärder som ska vidtas i samband med att modellen monteras, installeras, underhålls eller provas.
- d) Modellens uppmätta tekniska parametrar.
- e) De beräkningar som utförts med de uppmätta parametrarna.
- f) Provningsförhållandena, om dessa inte beskrivits tillräckligt i led b.

Därutöver får leverantörerna på frivillig basis överföra ytterligare delar av den tekniska dokumentationen till databasen.

6. Om marknadskontrollmyndigheterna och/eller kommissionen för att kunna utföra sina uppgifter i enlighet med denna förordning behöver få tillgång till andra uppgifter än de som anges i punkt 5 eller till uppgifter som inte är tillgängliga i databasens offentliga del, ska de på begäran kunna erhålla dessa uppgifter från leverantörerna.

7. Produktbasen ska upprättas i enlighet med följande kriterier:
 - a) Minimering av leverantörers och andra databasanvändares administrativa börda.
 - b) Användarvänlighet och kostnadseffektivitet.
 - c) Automatiskt undvikande av överflödigt registrering.
8. Databasens efterlevnadsdel ska upprättas i enlighet med följande kriterier:
 - a) Skydd mot oavsiktlig användning och skydd av konfidentiell information genom strikta säkerhetsarrangemang.
 - b) Åtkomsträtt på grundval av behovsenlig behörighet.
 - c) Behandling av personuppgifter i enlighet med förordning (EG) nr 45/2001 och direktiv 95/46/EG, enligt vad som är tillämpligt.
 - d) Begränsad åtkomst till uppgifter, så att man förhindrar att större datauppsättningar kopieras.
 - e) Spårbar åtkomst till uppgifter för leverantörer med avseende på deras tekniska dokumentation.
9. Uppgifterna i databasens efterlevnadsdel ska behandlas i enlighet med kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443 ⁽¹⁾. Framför allt ska de särskilda arrangemangen för it-säkerhet i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2017/46 ⁽²⁾ och dess genomförandebestämmelser tillämpas. Konfidentialitetsnivån ska återspegla den skada som kan uppstå om uppgifter lämnas ut till obehöriga personer.
10. Leverantörer ska ha åtkomst- och redigeringsrättigheter avseende den information som de för in i produktbasen enligt artikel 4.1 och 4.2. I marknadskontrollsyfte ska ett register föras över alla ändringar, som ska innehålla information om datumen för eventuell redigering.
11. Kunder som använder produktbasens offentliga del ska enkelt kunna identifiera den bästa utnyttjade energiklassen för varje produktgrupp, så att de kan jämföra modellernas egenskaper och välja de produkter som är mest energieffektiva.
12. Kommissionen ges befogenhet att genom genomförandeakter fastställa de operativa detaljerna med avseende på produktbasen. Efter samråd med det samrådsforum som föreskrivs i artikel 14 ska dessa genomförandeakter antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 18.2.

Artikel 13

Harmoniserade standarder

1. Kommissionen ska, efter att ha antagit en delegerad akt enligt artikel 16 i denna förordning som fastställer specifika märkningskrav, och i enlighet med förordning (EU) nr 1025/2012, i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra hänvisningar till de harmoniserade standarder som uppfyller relevanta krav på mätning och beräkning i den delegerade akten.
2. Om sådana harmoniserade standarder tillämpas vid bedömningen av en produkts överensstämmelse ska modellen presumeras överensstämma med relevanta krav på mätning och beräkning i den delegerade akten.
3. Syftet med harmoniserade standarder ska vara att i möjligaste mån simulera verkliga användningsförhållanden, samtidigt som en standardiserad provningsmetod bibehålls. Provningsmetoderna ska dessutom beakta de tillkommande kostnaderna för näringslivet och för små och medelstora företag.
4. De mätning- och beräkningsmetoder som ingår i de harmoniserade standarderna ska vara tillförlitliga, exakta och reproducerbara samt anpassade till kraven i artikel 3.4 och 3.5.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443 av den 13 mars 2015 om säkerhet inom kommissionen (EUT L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁽²⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2017/46 av den 10 januari 2017 om säkerheten i Europeiska kommissionens kommunikations- och informationssystem (EUT L 6, 11.1.2017, s. 40).

Artikel 14

Samrådsforum

1. Kommissionen ska vid sin verksamhet enligt denna förordning säkerställa, för varje delegerad akt som antas enligt artikel 16 och varje genomförandeakt som antas enligt artikel 12.12 i denna förordning, ett välavvägt deltagande av företrädare för medlemsstaterna och av intresserade parter som berörs av produktgruppen i fråga, såsom näringslivet, inbegripet små och medelstora företag och hantverksföretag, fackföreningar, återförsäljare, detaljhandlare, importörer, miljöskyddsgrupper och konsumentorganisationer. Kommissionen ska för detta ändamål inrätta ett samrådsforum, där dessa parter ska mötas. Samrådsforumet ska kombineras med det samrådsforum som avses i artikel 18 i direktiv 2009/125/EG.

2. Om lämpligt ska kommissionen vid förberedelsen av delegerade akter testa utformningen av och innehållet i etiketterna för specifika produktgrupper på representativa grupper av kunder i unionen för att säkerställa att de verkligen förstår etiketterna.

Artikel 15

Arbetsplan

Kommissionen ska efter samråd med det samrådsforum som avses i artikel 14 upprätta en långsiktig arbetsplan, vilken ska göras allmänt tillgänglig. Arbetsplanen ska innehålla en vägledande förteckning över de produktgrupper som betraktas som prioriterade för antagande av delegerade akter. Arbetsplanen ska också innehålla planer för revidering och skalrevidering av etiketter för produktgrupper i enlighet med artikel 11.4 och 11.5, med undantag av skalrevidering av etiketter som var i kraft den 1 augusti 2017, för vilka skalrevidering föreskrivs i artikel 11 i denna förordning.

Kommissionen ska regelbundet uppdatera arbetsplanen efter samråd med samrådsforumet. Arbetsplanen kan kombineras med den arbetsplan som krävs enligt artikel 16 i direktiv 2009/125/EG och ska ses över vart tredje år.

Kommissionen ska varje år informera Europaparlamentet och rådet om framsteg med genomförandet av arbetsplanen.

Artikel 16

Delegerade akter

1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 17 för att komplettera denna förordning genom att fastställa närmare krav för etiketter för specifika produktgrupper.

2. De delegerade akter som avses i punkt 1 ska ange produktgrupper som uppfyller följande kriterier:

- a) Produktgruppen ska, enligt de mest aktuella sifferuppgifter som finns tillgängliga och med beaktande av de kvantiteter som släpps ut på unionsmarknaden, ha betydande potential när det gäller att spara energi och i relevanta fall andra resurser.
- b) Inom produktgruppen ska de relevanta prestandanivåerna för modeller med likvärdig funktion skilja sig åt i betydande grad.
- c) Det får inte finnas någon betydande negativ inverkan på produktgruppens prisnivå och livscykelkostnader.
- d) Införandet av energimärkningskrav för en produktgrupp får inte ha någon betydande negativ inverkan på produktens funktion under användning.

3. Delegerade akter avseende specifika produktgrupper ska särskilt ange följande:

- a) Definitionen av den specifika produktgrupp som omfattas av definitionen av *energirelaterad produkt* i artikel 2.1 som ska omfattas av de närmare märkningskraven.

- b) Etikettens utformning och innehåll, inbegripet en skala från A till G som visar energianvändningen, som så långt det är möjligt ska vara enhetligt utformad för de olika produktgrupperna och under alla omständigheter ska vara tydlig och läsbar. Stegen A till G i klassificeringen ska motsvaras av betydande energi- och kostnadsbesparingar samt lämplig produktdifferentiering ur kundens synvinkel. Där ska också anges hur stegen A till G i klassificeringen, och i tillämpliga fall energianvändningen, ska anges på en framträdande plats på etiketten.
- c) Om så är lämpligt, användningen av andra resurser samt kompletterande information om produkten, varvid etiketten ska framhäva produktens energieffektivitet. Kompletterande information ska vara entydig och får inte totalt sett göra att etiketten framstår som mindre tydlig och ändamålsenlig för kunderna. Den ska bygga på uppgifter om fysiska produkttegenskaper som kan mätas och kontrolleras av marknadskontrollmyndigheterna.
- d) Om så är lämpligt, en hänvisning på etiketten som gör det möjligt för kunderna att avgöra vilka produkter som är energismarta, dvs. automatiskt kan ändra och optimera sina förbrukningsmönster till följd av externa impulser (såsom signaler från eller via ett centralt hemenergihanteringssystem, prissignaler, signaler avseende direkt kontroll, lokala mätningar) eller som kan tillhandahålla andra tjänster som ökar energieffektiviteten och spridningen av förnybar energi, med målsättningen att förbättra energianvändningens miljöeffekter i hela energisystemet.
- e) På vilka platser etiketten ska visas, till exempel fäst på produktenheten där den inte tar skada av detta, tryckt på förpackningen, tillhandahållen i elektroniskt format eller visad på internet, med beaktande av kraven i artikel 3.1 och följderna för kunder, leverantörer och återförsäljare.
- f) Om så är lämpligt, elektroniska produktmärkningsmetoder.
- g) Hur etiketten och produktinformationsbladet ska tillhandahållas vid distansförsäljning.
- h) Kraven på produktinformationsbladets och den tekniska dokumentationens innehåll och i lämpliga fall, format och andra detaljer, inbegripet uppgift om möjligheten att föra in produktinformationsbladets parametrar i databasen i enlighet med artikel 3.1.
- i) De kontrolltoleranser som medlemsstaterna ska använda när de kontrollerar överensstämmelse med kraven.
- j) Hur uppgift om energiklassen och den skala av effektivitetsklasser som finns tillgängliga på etiketten ska inkluderas i visuella annonser och tekniskt reklammaterial, inbegripet läsbarhet och synlighet.
- k) Vilka mät- och beräkningsmetoder enligt artikel 13 som ska användas för att fastställa vilka uppgifter som ska anges på etiketten och i produktinformationsbladet, inbegripet definitionen av energieffektivitetsindex (EEI) eller likvärdig parameter.
- l) Huruvida det för större apparater krävs en högre grad av energieffektivitet för att uppnå en viss energiklass.
- m) Formen för eventuella ytterligare hänvisningar på etiketten som gör det möjligt för kunderna att på elektronisk väg få mer detaljerad information om produktprestandan som anges i informationsbladet. Sådana hänvisningar kan göras i form av en adress till en webbplats, en dynamisk quick response-kod (QR-kod), en länk på etiketter som visas på internet eller på något annat ändamålsenligt och konsumentorienterat sätt.
- n) Hur energiklasser som beskriver produktens energianvändning under användning i lämpliga fall bör visas på produktens interaktiva skärm.
- o) Datum för utvärdering och eventuell senare revidering av den delegerade akten.
- p) Om så är lämpligt, skillnader i energiprestanda i olika klimatzoner.
- q) När det gäller kravet i artikel 4.6 på att behålla information i databasens efterlevnadsdel, en lagringstid som är kortare än 15 år, om lämpligt anpassad till produktens genomsnittliga livslängd.

4. Kommissionen ska anta en separat delegerad akt för varje specifik produktgrupp. När kommissionen beslutar om tidsplanen för antagandet av den delegerade akten för en specifik produktgrupp får den inte skjuta upp antagandet av skäl som rör antagandet av en delegerad akt för en annan specifik produktgrupp såvida detta inte är motiverat av exceptionella omständigheter.

5. Kommissionen ska ha ett uppdaterat register över alla relevanta delegerade akter och över åtgärder som utvecklar direktiv 2009/125/EG, inklusive fullständiga hänvisningar till alla relevanta harmoniserade standarder.

*Artikel 17***Utövande av delegeringen**

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 11.4, 11.5 och 16 ska ges till kommissionen för en period på sex år från och med den 1 augusti 2017. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på sex år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 11.4, 11.5 och 16 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. Samrådet med medlemsstaternas experter ska äga rum efter samrådet enligt artikel 14.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 11.4, 11.5 och 16 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

*Artikel 18***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av den kommitté som inrättats genom artikel 19 i direktiv 2009/125/EG. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

*Artikel 19***Utvärdering och rapportering**

Senast den 2 augusti 2025 ska kommissionen utvärdera tillämpningen av denna förordning och överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten ska utvärdera i vilken mån denna förordning och de delegerade akter och genomförandeakter som antas enligt denna förordning har gett kunderna möjlighet att välja effektivare produkter, med beaktande av dess inverkan på företagen, energianvändningen, växthusgasutsläppen, marknadskontrollen och kostnaderna för att upprätta och underhålla databasen.

*Artikel 20***Upphävande och övergångsbestämmelser**

1. Direktiv 2010/30/EU ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 augusti 2017.
2. Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga II.

3. När det gäller modeller av vilka enheter släpptes ut på marknaden eller togs i bruk i enlighet med direktiv 2010/30/EU före den 1 augusti 2017 ska leverantörerna, under en period som löper ut fem år efter det att den sista enheten tillverkades, göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för granskning inom tio dagar från mottagandet av en begäran från marknadskontrollmyndigheterna eller kommissionen.

4. Delegerade akter antagna enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU och direktiv 96/60/EG ska fortsätta att vara i kraft till dess att de upphävs genom en delegerad akt som antas i enlighet med artikel 16 i denna förordning och omfattar den relevanta produktgruppen.

Skyldigheter enligt denna förordning ska tillämpas i fråga om produktgrupper som omfattas av delegerade akter antagna enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU och av direktiv 96/60/EG.

5. När kommissionen antar delegerade akter enligt artikel 16 i denna förordning får den energieffektivitetsklassificering som fastställts genom direktiv 2010/30/EU – med avseende på produktgrupper som redan omfattas av delegerade akter antagna enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU eller av direktiv 96/60/EG – genom undantag från artikel 16.3 b i denna förordning fortsätta att vara tillämplig fram till det datum då de delegerade akter som inför skalreviderade etiketter enligt artikel 11 i denna förordning blir tillämpliga.

Artikel 21

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den fjärde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 augusti 2017.

Genom undantag från andra stycket ska artikel 4 om leverantörers skyldigheter beträffande produkt databasen tillämpas från och med den 1 januari 2019.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 4 juli 2017.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

M. MAASIKAS

Ordförande

BILAGA I

INFORMATION SOM SKA FÖRAS IN I PRODUKTDATABASEN OCH FUNKTIONELLA KRITERIER FÖR DATABASENS OFFENTLIGA DEL

1. Leverantören ska föra in följande information i databasens offentliga del:
 - a) Leverantörens namn eller varumärke, adress, kontaktuppgifter och annan rättslig identifiering.
 - b) Modellbeteckning.
 - c) Etiketten i elektroniskt format.
 - d) Energieffektivitetsklass(er) och andra parametrar på etiketten.
 - e) Produktinformationsbladets parametrar i elektroniskt format.
 2. Kommissionen ska föra in följande information på onlineportalen:
 - a) Kontaktuppgifter för medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter.
 - b) Arbetsplanen i enlighet med artikel 15.
 - c) Samrådsforumets protokoll.
 - d) Ett register över delegerade akter och genomförandeakter, övergångsmetoder för mätning och beräkning samt tillämpliga harmoniserade standarder.
 3. Leverantören ska föra in följande information i databasens efterlevnadsdel:
 - a) Modellbeteckning för alla likvärdiga modeller som redan släppts ut på marknaden.
 - b) Den tekniska dokumentation som anges i artikel 12.5.

Kommissionen ska tillhandahålla en länk till informations- och kommunikationssystemet för marknadskontroll (ICSMS), som innehåller resultatet av medlemsstaternas kontroller av överensstämmelse och de provisoriska åtgärder som vidtagits.
 4. Funktionella kriterier för produktdatabasens offentliga del:
 - a) Varje produktmodell ska kunna hämtas som en enskild post.
 - b) Den ska generera en enda synlig fil för varje modells energietikett vilken kan laddas ned och skrivas ut, samt det fullständiga produktinformationsbladet på alla unionens officiella språk.
 - c) Informationen ska vara maskinläsbar, sorterbar och sökbar och följa öppna standarder, så att tredje part kan använda den, kostnadsfritt.
 - d) En internetbaserad helpdesk eller kontaktpunkt för leverantörer ska inrättas och underhållas och en tydlig hänvisning till den ska finnas på portalen.
-

BILAGA II

JÄMFÖRELSETABELL

Direktiv 2010/30/EU	Denna förordning
Artikel 1.1	Artikel 1.1
Artikel 1.2	—
Artikel 1.3 a och b	Artikel 1.2 a och b
Artikel 1.3 c	—
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 2 a	Artikel 2.1
Artikel 2 b	Artikel 2.22
Artikel 2 c	—
Artikel 2 d	—
Artikel 2 e	—
Artikel 2 f	—
Artikel 2 g	Artikel 2.13
Artikel 2 h	Artikel 2.14
Artikel 2 i	Artikel 2.8
Artikel 2 j	Artikel 2.9
Artikel 2 k	—
Artikel 3	Artikel 7
Artikel 3.1 a	Artikel 7.3
Artikel 3.1 b	Artikel 6 c
Artikel 3.1 c	Artikel 7.3
Artikel 3.1 d	Artikel 8.2
Artikel 3.2	Artiklarna 6 b och 9
Artikel 3.3	Artikel 8.1
Artikel 3.4	—
Artikel 4 a	Artikel 5
Artikel 4 b	—
Artikel 4 c	Artikel 6 a
Artikel 4 d	Artikel 6 a
Artikel 5	Artiklarna 3.1 och 6
Artikel 5 a	Artikel 3.1
Artikel 5 b i, ii, iii och iv	Artikel 4.6 och bilaga I
Artikel 5 c	Artikel 4.6
Artikel 5 d	Artikel 3.1
Artikel 5 d andra stycket	Artikel 3.1
Artikel 5 e	Artikel 3.1
Artikel 5 f	—
Artikel 5 g	Artikel 3.1
Artikel 5 h	—
Artikel 6	Artiklarna 5.1 och 6
Artikel 6 a	Artikel 5.1 a
Artikel 6 b	Artikel 5.1 a

Direktiv 2010/30/EU	Denna förordning
Artikel 7	Artikel 16.3 e och g
Artikel 8.1	Artikel 7.1
Artikel 8.2	—
Artikel 9.3	Artikel 7.2
Artikel 9.4	—
Artikel 10.1	Artikel 16
Artikel 10.1 andra stycket	Artikel 16.2
Artikel 10.1 tredje stycket	—
Artikel 10.1 fjärde stycket	Artikel 16.3 c
Artikel 10.2 a	Artikel 16.2 a
Artikel 10.2 b	Artikel 16.2 b
Artikel 10.2 c	—
Artikel 10.3 a	—
Artikel 10.3 b	—
Artikel 10.3 c	Artikel 14
Artikel 10.3 d	—
Artikel 10.4 a	Artikel 16.3 a
Artikel 10.4 b	Artikel 16.3 k
Artikel 10.4 c	Artikel 16.3 h
Artikel 10.4 d	Artikel 16.3 b
Artikel 10.4 d andra stycket	—
Artikel 10.4 d tredje stycket	Artikel 16.3 b
Artikel 10.4 d fjärde stycket	Artikel 11.3
Artikel 10.4 d femte stycket	Artikel 11
Artikel 10.4 e	Artikel 16.3 e
Artikel 10.4 f	Artikel 16.3 h
Artikel 10.4 g	Artikel 16.3 j
Artikel 10.4 h	Artikel 11.3
Artikel 10.4 i	Artikel 16.3 i
Artikel 10.4 j	Artikel 16.3 o
Artikel 11.1	Artikel 17.2
Artikel 11.2	Artikel 17.5
Artikel 11.3	Artikel 17.1
Artikel 12.1	Artikel 17.3
Artikel 12.2	—
Artikel 12.3	Artikel 17.3
Artikel 13	Artikel 17.6
Artikel 14	Artikel 19
Artikel 15	Artikel 7.4
Artikel 16	—
Artikel 17	Artikel 20
Artikel 18	Artikel 21
Artikel 19	Artikel 21
Bilaga I	—
—	Bilaga I
Bilaga II	Bilaga II

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING EG
nr 1222/2009**

av den 25 november 2009

**om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra
väsentliga parametrar**

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Hållbara transporter är en av gemenskapens stora utmaningar mot bakgrund av klimatförändringarna och behovet av att främja Europas konkurrenskraft, såsom betonas i kommissionens meddelande av den 8 juli 2008 om grönare transporter.
- (2) I kommissionens meddelande av den 19 oktober 2006 med titeln *Handlingsplan för energieffektivitet: Att förverkliga möjligheterna* framhölls att det är möjligt att minska den totala energiförbrukningen med 20 % fram till 2020 genom ett antal målinriktade åtgärder, inbegripet märkning av däck.
- (3) I kommissionens meddelande av den 7 februari 2007 med titeln *Resultat av översynen av gemenskapens strategi för att minska koldioxidutsläppen från personbilar och lätta nyttofordon*, framhölls att det är möjligt att minska koldioxidutsläppen genom kompletterande åtgärder för de komponenter i bilarna som har störst inverkan på drivmedelsförbrukningen, som exempelvis däcken.
- (4) Däcken står för 20–30 % av fordonens drivmedelsförbrukning, framför allt på grund av deras rullmotstånd. Detta betyder att minskat rullmotstånd kan bidra avsevärt till energieffektivare vägtransporter och därmed till minskade utsläpp.

⁽¹⁾ EUT C 288, 22.9.2009, s. 81.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 22 april 2009 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 20 november 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 24 november 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT).

▼B

- (5) Däck kännetecknas av ett antal parametrar som hör ihop med varandra. Om en enskild parameter som rullmotståndet förbättras, kan det ha en negativ inverkan på andra parametrar som väggreppet på vått underlag och ett förbättrande av väggreppet på vått underlag ha en negativ inverkan på det externa däck- och vägbanebullret. Däcktillverkarna bör uppmuntras att optimera alla parametrar, utöver redan uppnådda standarder.
- (6) Drivmedelseffektiva däck är kostnadseffektiva eftersom den minskade drivmedelsförbrukningen mer än väl kompenserar dessa däckes högre inköpspris på grund av högre produktionskostnader.
- (7) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem ⁽¹⁾ fastställs minimikrav för rullmotstånd för däck. Den tekniska utvecklingen gör det möjligt att minska energiförlusterna på grund av däckens rullmotstånd betydligt mer än dessa minimikrav. För att minska vägtrafikens miljöeffekter bör det därför fastställas bestämmelser som uppmuntrar slutanvändarna att köpa mer drivmedelseffektiva däck genom att ge harmoniserad information om den parametern.
- (8) Trafikbuller är en betydande olägenhet som även har skadlig inverkan på hälsan. I förordning (EG) nr 661/2009 fastställs minimikrav för externt däck- och vägbanebuller. Den tekniska utvecklingen gör det möjligt att minska det externa däck- och vägbanebullret betydligt mer än enligt dessa minimikrav. För att minska trafikbullret från vägtransporter bör det därför fastställas bestämmelser som uppmuntrar slutanvändarna att köpa däck som ger upphov till mindre externt däck- och vägbanebuller genom att ge harmoniserad information om den parametern.
- (9) Tillhandahållandet av harmoniserad information om externt däck- och vägbanebuller skulle också främja genomförandet av åtgärder mot trafikbuller och bidra till ökad medvetenhet om vilken effekt däck har på trafikbullret inom ramen för Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG av den 25 juni 2002 om bedömning och hantering av omgivningsbuller ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EUT L 200, 31.7.2009, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 189, 18.7.2002, s. 12.

▼B

- (10) I förordning (EG) nr 661/2009 fastställs minimikrav för däck vad gäller väggrepp på vått underlag. Den tekniska utvecklingen gör det möjligt att förbättra det externa väggreppet på vått underlag betydligt mer än minimikraven, och därmed att förkorta bromssträckorna på vått underlag. För att förbättra trafiksäkerheten bör det därför fastställas bestämmelser som uppmuntrar slutanvändarna att köpa däck med bättre väggrepp på vått underlag genom att ge harmoniserad information om den parametern.
- (11) Det är möjligt att information om väggrepp på vått underlag inte avspeglar den primära prestandan hos däck som är utformade speciellt för is- och snöunderlag. Eftersom det ännu inte finns harmoniserade testmetoder för sådana däck, bör det finnas möjlighet att i ett senare stadium anpassa klassificeringen av deras väggrepp.
- (12) Det faktum att information om däckparametrar tillhandahålls i form av en standardiserad märkning kommer sannolikt att påverka slutanvändarnas inköpsbeslut på ett sätt som gagnar säkrare, tystare och mer drivmedelseffektiva däck. Detta kommer i sin tur förmodligen att stimulera däcktillverkarna att optimera dessa däckparametrar, vilket skulle bana vägen för mer hållbar konsumtion och produktion.
- (13) Förekomsten av en mångfald olika bestämmelser om märkning av däck i olika medlemsstater skulle upprätta hinder för handel inom gemenskapen och öka den administrativa bördan och testkostnaderna för däcktillverkarna.
- (14) Ersättningsdäck utgör 78 % av däckmarknaden. Det är därför lämpligt att informera slutanvändarna om parametrarna för både ersättningsdäck och däck monterade på nya fordon.
- (15) Behovet av mer information om däckens drivmedelseffektivitet och andra parametrar är relevant för konsumenterna, inklusive ansvariga för fordonsparker och transportföretag, som inte kan jämföra parametrarna för olika däckmärken på ett enkelt sätt i avsaknad av märkning och ett harmoniserat testsystem. Därför bör C1-, C2- och C3-däck omfattas av denna förordning.
- (16) En energimärkning som klassificerar produkter på en skala från "A" till "G", som märkningen av hushållsapparater enligt rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser⁽¹⁾, är välbekant för konsumenterna och har visat sig framgångsrik när det gäller att främja effektivare apparater. Märkningen avseende däck drivmedelseffektivitet bör utformas på samma sätt.

⁽¹⁾ EGT L 297, 13.10.1992, s. 16.

▼B

- (17) En märkning av däcken som visas på försäljningsstället och i tekniskt reklammaterial bör säkerställa att både distributörer och potentiella slutanvändare vid den tidpunkten och på den plats där beslut om inköpet fattas får harmoniserad information om däckens drivmedelseffektivitet, väggrepp på vått underlag och externa däck- och vägbanebuller.
- (18) En del slutanvändare väljer däck innan de kommer till försäljningsstället eller köper däck via postorder. I syfte att säkerställa att även dessa slutanvändare kan göra ett väl underbyggt val på grundval av harmoniserad information om däckens drivmedelseffektivitet, väggrepp på vått underlag och externa däck- och vägbanebuller bör märkningen ingå i allt tekniskt reklammaterial, inbegripet sådant material som tillhandahålls via Internet. I tekniskt reklammaterial ingår inte annonsering på affischtavlor eller i tidningar, tidskrifter, radio, television och motsvarande nätutgåvor.
- (19) Potentiella slutanvändare bör få information som förklarar märkningens samtliga delar och deras betydelse. Denna information bör finnas i tekniskt reklammaterial, exempelvis på leverantörernas webbplatser.
- (20) Information bör tillhandahållas i enlighet med harmoniserade testmetoder som bör vara tillförlitliga, noggranna och reproducerbara för att slutanvändarna ska kunna jämföra olika däck och för att begränsa tillverkarnas testkostnader.
- (21) För att minska utsläppen av växthusgaser och förbättra vägtransporternas säkerhet kan medlemsstaterna införa incitament som främjar drivmedelseffektiva och säkrare däck med lägre externt däck- och vägbanebuller. Det är lämpligt att klassificeringar för drivmedelseffektivitet och väggrepp på vått underlag fastställs på en miniminivå under vilken sådana incitament inte kan beviljas, för att undvika fragmentering av den inre marknaden. Sådana incitament kan utgöra statligt stöd. Denna förordning bör inte påverka utgången av framtida förfaranden beträffande statligt stöd vilka genomförs med stöd av artiklarna 87 och 88 i fördraget angående sådana incitament och bör inte omfatta beskattning och skattefrågor.
- (22) En förutsättning för att syftet med dessa bestämmelser ska kunna uppnås och jämlika villkor säkerställas inom gemenskapen, är att leverantörer och distributörer uppfyller märkningskraven. Medlemsstaterna bör därför övervaka efterlevnaden genom marknadsövervakning och regelbundna efterhandskontroller i överensstämmelse med framför allt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

▼B

- (23) När medlemsstaterna tillämpar de relevanta bestämmelserna i denna förordning bör de avstå från att införa genomförandeåtgärder som medför omotiverade, byråkratiska och invecklade krav på små och medelstora företag.
- (24) Leverantörer och distributörer av däck bör uppmuntras att före 2012 följa bestämmelserna i denna förordning för att öka medvetenheten om märkningen och se till att fördelarna kan förverkligas så snabbt som möjligt.
- (25) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövanandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (26) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att införa klassificeringskrav för C2- och C3-däck när det gäller väggrepp på vått underlag, att anpassa klassificeringen av väggreppet för däck som är särskilt utformade för is- och snöunderlag och att anpassa bilagorna, inbegripet testmetoderna och därtill relaterade tillåtna avvikelser, till den tekniska utvecklingen. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, bland annat genom att komplettera den med nya icke-väsentliga delar, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (27) En översyn av denna förordning bör göras för att fastställa slutanvändarnas förståelse av märkningen och förordningens förmåga att förändra marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1***Syfte**

1. Denna förordning syftar till att göra vägtransporterna säkrare och ekonomiskt och miljömässigt effektivare genom att främja drivmedels-effektiva, säkra däck med lågt externt däck- och vägbanebuller.
2. Genom denna förordning fastställs en ram för tillhandahållande av harmoniserad information om däckparametrar genom märkning, så att slutanvändarna kan göra välgrundade val vid köp av däck.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B*Artikel 2***Tillämpningsområde**

1. Denna förordning ska tillämpas på C1-, C2- och C3-däck.
2. Denna förordning ska inte tillämpas på
 - a) regummerade däck,
 - b) terränggående däck för yrkesmässigt bruk,
 - c) däck som är konstruerade endast för montering på fordon som registrerats för första gången före den 1 oktober 1990,
 - d) reservdäck för temporärt bruk (T-typ),
 - e) däck avsedda för hastigheter under 80 km/tim,
 - f) däck vars nominella fälgdiameter inte överstiger 254 mm eller som är 635 mm eller större,
 - g) däck som försetts med tilläggsutrustning för att förbättra friktionsegenskaperna, som t.ex. dubbdäck,
 - h) däck som är konstruerade endast för montering på fordon som uteslutande är avsedda för hastighetstävlingar.

*Artikel 3***Definitioner**

I denna förordning avses med

1. *C1-, C2- och C3-däck*: de däckklasser som definieras i artikel 8 i förordning (EG) nr 661/2009,
2. *reservdäck för temporärt bruk (T-typ)*: reservdäck för temporärt bruk avsedda att användas med högre tryck än vad som används i standarddäck och förstärkta däck,
3. *försäljningsställe*: en plats där däck ställs ut eller lagras och bjuds ut för försäljning till slutanvändare, inklusive bilförsäljningslokaler när däck som inte är monterade på fordon bjuds ut till försäljning till slutanvändare,
4. *tekniskt reklamaterial*: tekniska manualer, broschyrer, foldrar och kataloger (vare sig dessa är i tryckt eller elektronisk form eller tillgängliga på Internet) samt webbplatser, vilka har till syfte att marknadsföra däck för slutanvändare eller distributörer och som anger däckens specifika tekniska parametrar,
5. *teknisk dokumentation*: information om däck (inklusive tillverkare och däckmärke), beskrivning av den däcktyp eller däckkategori som fastställts för deklARATION av klassificering för drivmedelseffektivitet, klassificering för väggrepp på vått underlag och klassificering och det uppmätta värdet för externt däck och vägbanebuller, samt testrapporter och testernas tillförlitlighet,

▼B

6. *tillverkare*: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en produkt eller som låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför den produkten, i eget namn eller under eget varumärke,
7. *importör*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i gemenskapen och som släpper ut en produkt från ett tredjeland på gemenskapsmarknaden,
8. *tillverkarens representant*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad inom gemenskapen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter avseende dennes skyldigheter enligt denna förordning,
9. *leverantör*: tillverkaren, tillverkarens representant i gemenskapen eller importören,
10. *distributör*: varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan utom tillverkaren eller importören som tillhandahåller ett däck på marknaden,
11. *tillhandahållande på marknaden*: varje leverans av en produkt för distribution eller användning på gemenskapsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, antingen mot betalning eller kostnadsfritt,
12. *slutanvändare*: en konsument, även ansvariga för fordonsparker eller vägtransportföretag, som köper eller förväntas köpa ett däck,
13. *väsentlig parameter*: en däckparameter som t.ex. rullmotstånd, väggrepp på vått underlag eller externt däck- och vägbanebuller som har en betydande påverkan på miljö, trafiksäkerhet eller hälsa vid användning.

*Artikel 4***Däckleverantörernas ansvarsområden**

1. Leverantörerna ska se till att C1- och C2-däck som levereras till distributörer eller slutanvändare
 - a) förses med en dekal på slitbanan som visar däckets klassificering för drivmedelseffektivitet enligt bilaga I, del A, klassificering och det uppmätta värdet för däck- och vägbanebuller enligt bilaga I, del C, och, i tillämpliga fall, däckets klassificering för väggrepp på vått underlag enligt bilaga I, del B, eller
 - b) att varje parti av ett eller flera likadana däck som levereras åtföljs av ett tryckt märke som visar däckets klassificering när det gäller drivmedelseffektivitet enligt bilaga I, del A, klassificering och det uppmätta värdet för däck- och vägbanebuller enligt bilaga I, del C och, i tillämpliga fall, däckets klassificering när det gäller väggrepp på vått underlag enligt bilaga I, del B.
2. Dekal och märke enligt punkt 1 ska utformas enligt föreskrifterna i bilaga II.

▼B

3. Leverantörerna ska ange däckets klassificering för drivmedelseffektivitet, klassificering och det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller och, i tillämpliga fall, väggrepp på vått underlag för C1-, C2- och C3-däck i tekniskt reklammaterial, inbegripet på deras webbplatser, enligt bilaga I, i den ordning som fastställs i bilaga III.

4. Leverantörerna ska göra den tekniska dokumentationen tillgänglig för medlemsstaternas myndigheter på begäran, för en period som löper ut fem år efter det att det sista däck av en viss däcktyp har kommit ut på marknaden. Den tekniska dokumentationen ska vara så detaljerad att myndigheterna kan kontrollera tillförlitligheten för informationen på märkningen när det gäller drivmedelseffektivitet, väggrepp på vått underlag och externt däck- och vägbanebuller.

*Artikel 5***Däckdistributörernas ansvarsområden**

1. Distributörerna ska se till att
 - a) däckerna på försäljningsstället är försedda med den dekal som tillhandahålls av leverantörerna i enlighet med artikel 4.1 a och att dekalen är fäst på väl synlig plats, eller att
 - b) det märke som anges i artikel 4.1 b är tydligt utställt och kan ses av slutanvändaren på försäljningsstället, i omedelbar närhet av däck, före försäljningen av däck.
2. I de fall då däck som bjuds ut till försäljning inte förvaras så att slutanvändarna kan se dem, ska distributörerna ge slutanvändaren information om dessa däck klassificering vad gäller drivmedelseffektivitet och väggrepp på vått underlag samt klassificering och det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller.
3. För C1-, C2- och C3-däck ska distributörerna ange klassificering för drivmedelseffektivitet, det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller och, i tillämpliga fall, klassificering för väggrepp vid vått väglag enligt bilaga I på eller tillsammans med de fakturor som slutanvändarna får vid inköp av däck.

*Artikel 6***Fordonsleverantörernas och fordonsdistributörernas ansvarsområden**

När slutanvändare på försäljningsstället erbjuds att välja mellan olika däck för montering på ett nytt fordon som fordonsleverantörer och -distributörer säljer, ska dessa före försäljningen tillhandahålla slutanvändarna information, för vart och ett av de däck som erbjuds, om klassificeringen för drivmedelseffektivitet, klassificering och det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller samt, i tillämpliga fall däckets klassificering för väggrepp på vått underlag i fråga om C1-däck, C2- och C3-däck i enlighet med bilaga I och i den ordning som fastställs i bilaga III. Denna information ska åtminstone ingå i åtminstone det elektroniska tekniska reklamaterialet.

▼B*Artikel 7***Harmoniserade testmetoder**

Den information som ska tillhandahållas enligt artiklarna 4, 5 och 6 om däckens klassificering för drivmedelseffektivitet, klassificering och det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller och klassificering för väggrepp vid vått väglag ska tas fram genom tillämpning av de harmoniserade testmetoder som anges i bilaga I.

*Artikel 8***Kontrollförfarande**

Medlemsstaterna ska bedöma överensstämmelsen för de deklarerade klassificeringarna när det gäller drivmedelseffektivitet och väggrepp på vått underlag, i den mening som avses i bilaga I delarna A och B, och deklarerad klassificering och det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller i den mening som avses i bilaga I del C i enlighet med förfarandet i bilaga IV.

*Artikel 9***Inre marknaden**

1. När kraven i denna förordning uppfylls ska medlemsstaterna varken förbjuda eller begränsa tillhandahållandet av däck som avses i artikel 2 på marknaden på grundval av produktinformation.
2. Medlemsstaterna ska anse att märkning och produktinformation uppfyller denna förordning om det inte finns bevis på motsatsen. De får kräva att leverantörer tillhandahåller teknisk dokumentation i enlighet med artikel 4.4, så att de kan bedöma tillförlitligheten hos deklarerade värden och klasser.

*Artikel 10***Incitament**

Medlemsstaterna ska inte tillhandahålla några incitament som omfattar däck med en lägre klassificering än klass C avseende drivmedelseffektivitet eller väggrepp på vått underlag, i den mening som avses i bilaga I, del A respektive del B. Beskattning och skatteåtgärder utgör inte incitament i den mening som avses i denna förordning.

*Artikel 11***Ändringar och anpassning till den tekniska utvecklingen**

Följande åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning, bland annat genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 13.2:

- a) Införande av informationskrav som avser kategorisering avseende väggrepp på vått underlag för C2- och C3-däck, under förutsättning att lämpliga harmoniserade testmetoder finns tillgängliga.

▼B

- b) Anpassning, i tillämpliga fall, av väggreppsklassen till de tekniska egenskaperna hos däck som i huvudsak är utformade för att ge bättre prestanda på is- och/eller snöunderlag än ett normalt däck i fråga om förmågan att starta, behålla eller hejda fordonsrörelse.
- c) Anpassning av bilagorna I–IV till den tekniska utvecklingen.

*Artikel 12***Efterlevnad**

I enlighet med förordning (EG) nr 765/2008 ska medlemsstaterna säkerställa att de myndigheter som ansvarar för marknadsövervakning kontrollerar överensstämmelsen med artiklarna 4, 5 och 6 i den här förordningen.

*Artikel 13***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

*Artikel 14***Översyn**

1. Kommissionen ska bedöma om det behövs en översyn av denna förordning, med beaktande av bland annat
 - a) hur effektiv märkningen är när det gäller slutanvändarnas medvetenhet, särskilt om bestämmelserna i artikel 4.1 b är lika effektiva som bestämmelserna i artikel 4.1 a när det gäller att bidra till syftena med denna förordning,
 - b) huruvida märkningssystemet bör utökas till att omfatta regumnerade däck,
 - c) huruvida nya däckparametrar, som körsträcka, bör införas, och
 - d) den information om däckparametrar som fordonsleverantörerna och fordonsdistributörerna tillhandahåller slutanvändare.
2. Kommission ska lägga fram resultatet av bedömningen för Europaparlamentet och rådet senast den 1 mars 2016 och, i lämpliga fall, lägga fram förslag för Europaparlamentet och rådet.

*Artikel 15***Övergångsbestämmelse**

Artiklarna 4 och 5 ska inte tillämpas på däck som tillverkas före den 1 juli 2012.

▼B

Artikel 16

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning ska tillämpas från och med den 1 november 2012.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

▼B*BILAGA I***KLASSIFICERING AV DÄCKPARAMETRAR****Del A: Drivmedelseffektivitet, klassificering**

Drivmedelseffektiviteten ska fastställas på grundval av rullmotståndskoefficienten (*RRC*) enligt den skala från "A" till "G" som anges nedan, och mätas i enlighet med Föreskrifter nr 117 från Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (FN/ECE) och dess efterföljande ändringar.

Om däcktypen är godkänd för mer än en däckklass (t.ex. C1 och C2) ska man för att fastställa drivmedelseffektiviteten för denna däcktyp använda den klassificeringsskala som tillämpas på den högsta däckklassen (t.ex. C2, inte C1).

C1-däck		C2-däck		C3-däck	
<i>RRC</i> i kg/t	Energieffektivitetsklass	<i>RRC</i> i kg/t	Energieffektivitetsklass	<i>RRC</i> i kg/t	Energieffektivitetsklass
$RRC \leq 6,5$	A	$RRC \leq 5,5$	A	$RRC \leq 4,0$	A
$6,6 \leq RRC \leq 7,7$	B	$5,6 \leq RRC \leq 6,7$	B	$4,1 \leq RRC \leq 5,0$	B
$7,8 \leq RRC \leq 9,0$	C	$6,8 \leq RRC \leq 8,0$	C	$5,1 \leq RRC \leq 6,0$	C
Tomt	D	Tomt	D	$6,1 \leq RRC \leq 7,0$	D
$9,1 \leq RRC \leq 10,5$	E	$8,1 \leq RRC \leq 9,2$	E	$7,1 \leq RRC \leq 8,0$	E
$10,6 \leq RRC \leq 12,0$	F	$9,3 \leq RRC \leq 10,5$	F	$RRC \geq 8,1$	F
$RRC \geq 12,1$	G	$RRC \geq 10,6$	G	Tomt	G

Del B: Klasser avseende väggrepp i vått väglag**▼M1**

Klassen avseende väggrepp på vått underlag för C1-däck ska fastställas på grundval av indexet för väggrepp på vått underlag (G) enligt den skala från "A" till "G" som anges i tabellen nedan och mätas i enlighet med bilaga V.

▼B

<i>G</i>	Klass – väggrepp på vått underlag
$1,55 \leq G$	A
$1,40 \leq G \leq 1,54$	B
$1,25 \leq G \leq 1,39$	C
Tomt	D
$1,10 \leq G \leq 1,24$	E
$G \leq 1,09$	F
Tomt	G

▼B**Del C: Klass och det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller**

Det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller (N) ska beräknas i decibel och mätas i enlighet med Föreskrifter nr 117 från FN/ECE och dess efterföljande ändringar.

Klass i fråga om externt däck- och vägbanebuller ska fastställas med utgångspunkt i de gränsvärden (LV) som anges i bilaga II, del C, till förordning (EG) nr 661/2009 i enlighet med följande.

N uttryckt i dB

Klass i fråga om externt däck- och vägbanebuller

$N \leq LV - 3$

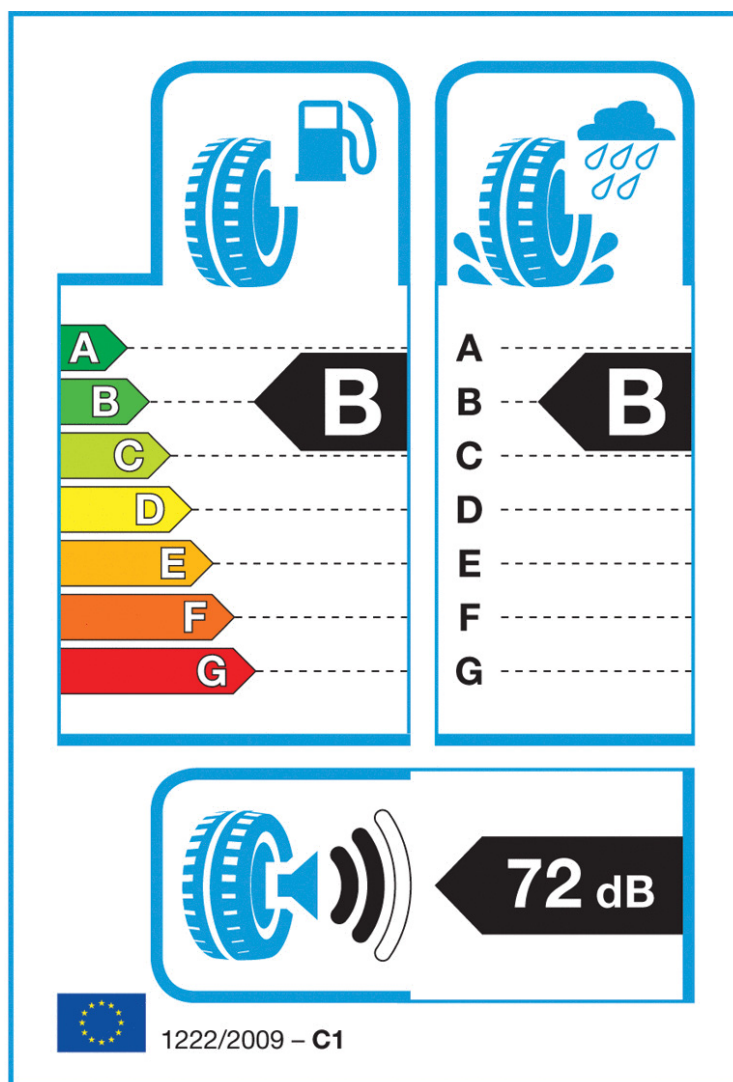
$LV - 3 < N \leq LV$

$N > LV$

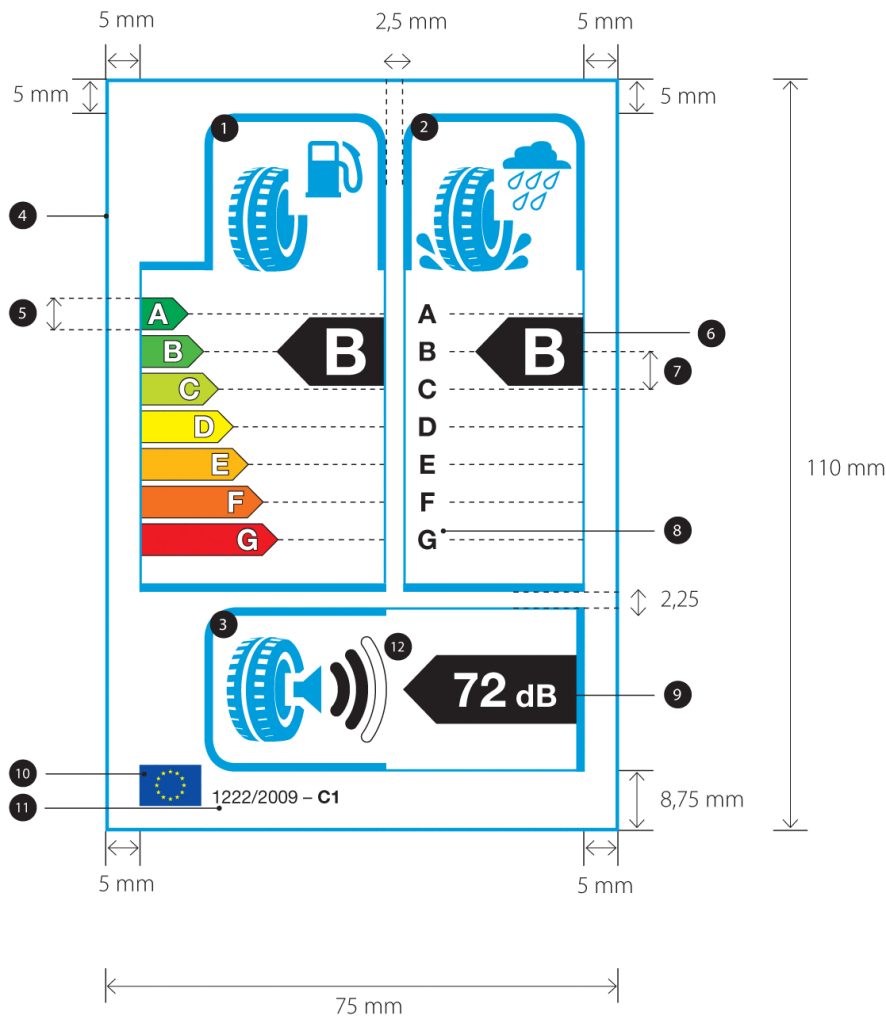
▼B*BILAGA II***MÄRKNINGENS UTFORMNING****1. Märkets format**

- 1.1 Det märke som avses i artiklarna 4.1 och 5.1 ska vara utformat i enlighet med illustrationen nedan:

▼ **B**

1.2 Nedan tillhandahålls specifikationer för märket:

1.3 Märket ska vara minst 75 mm brett och 110 mm högt. Om märket trycks upp i ett större format måste det ha samma proportioner som specifikationerna ovan.

1.4 Märket ska uppfylla följande krav:

a) Färgerna ska vara CMYK – cyan, magenta, gult och svart – och anges i följande exempel: 00–70-X-00: 0 % cyan, 70 % magenta, 100 % gul, 0 % svart.

b) De nummer som anges nedan avser siffrorna i punkt 1.2:

1 *Drivmedelseffektivitet*

Piktogram enligt förlaga: bredd: 19,5 mm, höjd: 18,5 mm – Linjen i piktogrammets ram: 3,5 pt, bredd: 26 mm, höjd: 23 mm – Ram runt klassificeringen: linje: 1 pt – Ramens ändrar: linje: 3,5 pt, bredd: 36 mm – Färg: X-10-00-05.

2 *Väggrepp på vått underlag*

Piktogram enligt förlaga: bredd: 19 mm, höjd: 19 mm – Piktogrammets ram: linje: 3,5 pt, bredd: 26 mm, höjd: 23 mm – Ram runt klassificeringen: linje: 1 pt – Ramens ändrar: linje: 3,5 pt, bredd: 26 mm – Färg: X-10-00-05.

▼ B**3** *Externt däck- och vägbanebuller*

Piktogram enligt förlaga: bredd: 14 mm, höjd: 15 mm – Piktogrammets ram: linje: 3,5 pt, bredd: 26 mm, höjd: 24 mm – Ram runt värdet: linje: 1 pt – Ramens ändar: linje: 3,5 pt, höjd: 24 mm – Färg: X-10-00-05.

4 *Kant runt märkningen:* linje: 1,5 pt – Färg: X-10-00-05.**5** *Skala från "A" till "G"*

Pilar: höjd: 4,75 mm, mellanrum: 0,75 mm, svart streck: 0,5 pt – färg:

— A: X-00-X-00.

— B: 70-00-X-00.

— C: 30-00-X-00.

— D: 00-00-X-00.

— E: 00-30-X-00.

— F: 00-70-X-00.

— G: 00-X-X-00.

Text: Helvetica fetstil 12 pt, 100 % vit, svart kontur: 0,5 pt.

6 *Klassificering*

Pil: bredd: 16 mm, höjd: 10 mm, 100 % svart.

Text: Helvetica fetstil 27 pt, 100 % vit.

7 *Skala – rader:* linje: 0,5 pt, streckad linje: 5,5 mm, 100 % svart.**8** *Skala – text:* Helvetica fetstil 11 pt, 100 % svart.**9** *Uppmätt värde för externt däck- och vägbanebuller*

Pil: bredd: 25,25 mm, höjd: 10 mm, 100 % svart.

Text: Helvetica fetstil 20 pt, 100 % vit.

Enhetstext: Helvetica fetstil 13 pt, 100 % vit.

10 *EU:s logotyp:* bredd: 9 mm, höjd: 6 mm.**11** *Hänvisning till förordning:* Helvetica normal 7,5 pt, 100 % svart.

Hänvisning till däckklass: Helvetica fetstil 7,5 pt, 100 % svart.

12 *Klass för externt däck- och vägbanebuller enligt bilaga I, del C:* bredd: 8,25 mm, höjd: 15,5 mm – 100 % svart.

c) Bakgrunden ska vara vit.

1.5 Däckklassen (C1 eller C2) ska anges på märkningen i det format som föreskrivs i illustrationen i punkt 1.2.

2. Dekal

2.1 Den dekal som avses i artiklarna 4.1 och 5.1 ska bestå av två delar: i) ett märke upptryckt i det format som beskrivs i punkt 1 i denna bilaga och ii) ett utrymme för ett varumärke tryckt i enlighet med specifikationerna i punkt 2.2 i denna bilaga.

▼B

- 2.2 Utrymme för ett varumärke: Leverantörerna ska lägga till sitt handelsnamn eller varumärke, däckgruppen, däckens dimension, belastningsindex, hastighetskategori och andra tekniska specifikationer på dekalen i valfri färg, utformning och design, under förutsättning att detta inte avleder uppmärksamheten från eller stör det innehåll som återfinns på det märke som anges i punkt 1 i denna bilaga. Dekalens totala yta får inte vara större än 250 cm² och dess totala höjd får inte överstiga 220 mm.

▼B*BILAGA III***Information som tillhandahålls i tekniskt reklammaterial**

1. Information om däck ska tillhandahållas i följande ordning:
 - i) Drivmedelseffektivitet, klassificering (bokstav "A" till "G").
 - ii) Klass för väggrepp på vått underlag (bokstav "A" till "G").
 - iii) Klass för externt däck- och vägbanebuller och det uppmätta värdet (dB).
2. Informationen i punkt 1 ska uppfylla följande krav:
 - i) Vara lätt att läsa.
 - ii) Vara lättbegriplig.
 - iii) Om en viss typ av däck kan ha olika klassificeringar beroende på dimensionen eller andra parametrar, bör spännvidden mellan de däck som har bästa och sämsta prestanda anges.
3. Leverantörerna ska på sin webbplats också
 - i) tillhandahålla en länk till kommissionens relevanta webbplats för denna förordning,
 - ii) förklara piktogrammen på märket, och
 - iii) lägga ut ett meddelande som lyfter fram att de faktiska drivmedelsbesparingarna och trafiksäkerheten i hög grad beror på förarnas beteende, särskilt följande:
 - Miljövänlig körning kan minska drivmedelsförbrukningen avsevärt.
 - Däcktrycket bör kontrolleras regelbundet för att optimera väggreppet på vått underlag och drivmedelseffektiviteten.
 - Säkerhetsavstånden bör alltid följas strikt.

▼B*BILAGA IV***Kontrollförfarande**

Överensstämmelsen för de deklarerade klasserna vad gäller drivmedelseffektivitet och väghållning på vått underlag samt det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller, ska bedömas för varje däcktyp eller varje grupp av däck som leverantören har fastställt; detta ska göras i enlighet med ett av följande förfaranden:

- a) i) Först ska ett enda däck testas; om det uppmätta värdet uppfyller kraven för den deklarerade klassen eller för det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller godkänns testet, och
- ii) om det uppmätta värdet inte uppfyller kraven för den deklarerade klassen eller för det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller, ska ytterligare tre däck testas; genomsnittsvärdet för de fyra däck som testats ska då användas som underlag för bedömningen av om den deklarerade informationen är korrekt, eller
- b) om de angivna klasserna och värdena härrör från resultat av prov för typgodkännande enligt direktiv 2001/43/EG, förordning (EG) nr 661/2009 eller Föreskrifter nr 117 från FN/ECE och dess efterföljande ändringar, får medlemsstaterna använda uppgifterna om överensstämmelse i fråga om däck vad gäller produktionen från dessa typgodkännanden.

Vid bedömning av produktionsuppgifternas överensstämmelse ska man beakta tillåtna avvikelser i avsnitt 8 i Föreskrifter nr 117 från FN/ECE och dess efterföljande ändringar.

▼ **M1***BILAGA V***Provningsmetod för mätning av index för väggrepp på vått underlag (G) för C1-däck**

1. OBLIGATORISKA STANDARDER

Följande dokument gäller:

- (1) ASTM E 303-93 (förnyat godkännande 2008), Standard Test Method for Measuring Surface Frictional Properties Using the British Pendulum Tester (standardprovningssmetod för mätning av ytors friktionsegenskaper med pendelinstrument).
- (2) ASTM E 501-08, Standard Specification for Standard Rib Tire for Pavement Skid-Resistance Tests (standardspecifikation för standard-slitbana för provning av däckfriktion mot beläggningar).
- (3) ASTM E 965-96 (förnyat godkännande 2006), Standard Test Method for Measuring Pavement Macrottexture Depth Using a Volumetric Technique (standardprovningssmetod för mätning av belägningars makrotexturdjup med användning av en volumetrisk teknik).
- (4) ASTM E 1136-93 (förnyat godkännande 2003), Standard Specification for a Radial Standard Reference Test Tire (SRTT14") (standardspecifikation för standardprovningssdäck av radialtyp 14 tum).
- (5) ASTM F 2493-08, Standard Specification for a Radial Standard Reference Test Tire (SRTT16") (standardspecifikation för standardprovningssdäck av radialtyp 16 tum).

2. DEFINITIONER

För provning av C1-däck avseende väggrepp på vått underlag gäller följande definitioner:

- (1) provningskörning: en passage med belastat däck över underlaget på en given provningsbana.
- (2) provningssdäck: ett kandidatdäck, ett referensdäck eller ett kontroll-däck eller en uppsättning av dessa däck som används vid en provningskörning.
- (3) kandidatdäck (*T*): ett däck eller en uppsättning däck som provas i syfte att beräkna däckets index för väggrepp på vått underlag.
- (4) referensdäck (*R*): ett däck eller en uppsättning däck som har de egenskaper som anges i ASTM F 2493-08 och som hänvisas till som standardreferensdäck 16 tum (SRTT16").
- (5) kontrolldäck (*C*): ett övergångssdäck eller en uppsättning övergångssdäck som används om kandidatdäcket och referensdäcket inte kan jämföras direkt på samma fordon.
- (6) däckets bromskraft: den längsgående kraft, uttryckt i Newton (N), som följer av applicering av bromsmoment.
- (7) däckets bromskraftskoefficient (*BFC*): förhållandet mellan bromskraft och den vertikala belastningen.
- (8) däckets högsta bromskraftskoefficient: högsta värdet för en bromskraftskoefficient som inträffar före hjullåsning vid progressiv ökning av bromsmomentet.
- (9) hjullåsning: det tillstånd för ett hjul där rotationshastigheten kring hjulets rotationsaxel är noll och hjulet hindras från att rotera på grund av applicerat bromsmoment.
- (10) vertikal belastning: den belastning i Newton (N) som däckets utsätts för vinkelrätt mot vägytan.
- (11) däckprovningssfordon: ett specialfordon som har instrument för att mäta vertikala och längsgående krafter på ett provningssdäck vid bromsning.

▼ M1

3. ALLMÄNNA PROVNINGSFÖRHÅLLANDEN

3.1 **Provningsbanans egenskaper**

Provningsbanan ska ha följande egenskaper:

- (1) Ytan ska ha ett tätt asfaltunderlag med en lutning som inte i någon riktning överstiger 2 % och ytan får avvika med högst 6 mm när den mäts med en rätskiva (linjal) med längden 3 m.
- (2) Asfaltunderlaget ska vara enhetligt avseende ålder, sammansättning och förslitning. Provningsytan ska vara fri från löst material eller främmande avlagringar.
- (3) Den största stenstorleken ska vara 10 mm (tillåten tolerans på 8–13 mm).
- (4) Texturdjupet uppmätt med sandfläcksmetoden (sand patch) ska vara $0,7 \pm 0,3$ mm. Djupet ska mätas enligt ASTM E 965-96 (förnyat godkännande 2006).
- (5) Det fuktade underlagets friktionsegenskaper ska mätas med metod a) eller b) i avsnitt 3.2.

3.2 **Metoder för att mäta det fuktade underlagets friktionsegenskaper**a) *Metoden med pendelinstrument (British Pendulum Number, BPN)*

Metoden med pendelinstrument (British Pendulum Number) ska följa definitionen i ASTM E 303-93 (förnyat godkännande 2008).

Gummidelen i pendelns glidstycke ska ha den sammansättning och de fysikaliska egenskaper som anges i ASTM E 501-08.

Värdet på British Pendulum Number (BPN) ska ligga mellan 42 och 60 efter temperaturkorrigering enligt det som anges nedan.

BPN-värdet ska korrigeras med det fuktade banunderlagets temperatur. Om inga rekommendationer ges av pendeltillverkaren kan följande formel användas:

$$\text{BPN} = \text{BPN}(\text{uppmätt värde}) + \text{temperaturkorrigering}$$

$$\text{temperaturkorrigering} = - 0,0018 t^2 + 0,34 t - 6,1$$

där t är det fuktade banunderlagets temperatur i Celsiusgrader.

Förslitning av glidstycket: Glidstycket ska anses vara utslitet och bör bytas ut när förslitningen på styckets slagkant når till 3,2 mm i glidstyckets plan eller 1,6 mm vertikalt enligt avsnitt 5.2.2 och figur 3 i ASTM E 303-93 (förnyat godkännande 2008).

BPN-värdena för det banunderlag som används för mätning av våtgrepp med en instrumenterad personbil måste vara enhetliga och därvid gäller att provningsbanans BPN-värden längs bromssträckan inte får variera eftersom detta kan bidra till spridning av provningsresultaten. Det fuktade underlagets friktionsegenskaper ska mätas fem gånger i varje BPN-mät punkt som ska ligga var tionde meter, och variationskoefficienten för BPN-medelvärdena får inte överskrida 10 %.

▼ M1b) *Metoden ASTM E 1136 Standard Reference Test Tyre (SRTT14")*

Genom undantag från punkt 4 i avsnitt 2 används i denna metod ett referensdäck som har de egenskaper som anges i ASTM E 1136-93 (förnyat godkännande 2003) och som hänvisas till som SRTT14" ⁽¹⁾.

Medelvärdet för högsta bromskraftskoefficient ($\mu_{\text{peak,ave}}$) för SRTT14" ska vara $0,7 \pm 0,1$ vid 65 km/h.

Medelvärde för högsta bromskraftskoefficient ($\mu_{\text{peak,ave}}$) för SRTT14" ska korrigeras för det fuktade underlagets yttemperatur enligt följande:

högsta bromskraftskoefficient ($\mu_{\text{peak,ave}}$) = högsta bromskraftskoefficient (uppmätt) + temperaturkorrigering

$$\text{temperaturkorrigering} = 0,0035 \times (t - 20)$$

där t är det fuktade banunderlagets temperatur i Celsiusgrader.

3.3 Atmosfäriska förhållanden

Vindförhållandena får inte påverka fuktningen av underlaget (vindavskärmningar är tillåtna).

Både det fuktade underlagets temperatur och omgivningstemperaturen ska ligga mellan 2 °C och 20 °C för vinterdäck och mellan 5 °C och 35 °C för normala däck.

Det fuktade underlagets temperatur får inte variera med mer än 10 °C under provningen.

Skillnaden mellan omgivningstemperatur och det fuktade underlagets temperatur måste vara mindre än 10 °C.

4. PROVNINGSMETODER FÖR MÄTNING AV VÄGGREPP PÅ VÅTT UNDERLAG

För beräkning av index för väggrepp vid vått underlag (G) för ett kandidatdäck ska kandidatdäckets bromsverkan vid vått underlag jämföras med bromsverkan vid vått underlag för ett referensdäck på ett fordon som färdas rakt framåt på en våt belagd yta. Mätningen görs med den ena av följande två metoder:

- Fordonsmetoden där en uppsättning däck har monterats på en instrumenterad personbil.
- Metoden med släpvagn som dras av ett fordon eller ett däckprovningsfordon försett med det eller de däck som provningen gäller.

4.1 Testmetod med en instrumenterad personbil

4.1.1 Princip

Vid denna metod mäts decelerationsprestanda hos C1-däck under bromsning, med användning av en instrumenterad personbil försedd med låsningsfria bromsar (ABS). Med instrumenterad personbil avses en personbil som har den mätutrustning som förtecknas i avsnitt 4.1.2.2 och som är avsedd att användas för denna testmetod. Utgående från en definierad starthastighet appliceras bromsarna tillräckligt hårt på fyra hjul samtidigt för att aktivera ABS-systemet. Medelvärdet för decelerationen beräknas mellan två förhandsdefinierade hastigheter.

⁽¹⁾ Storleken för ASTM E 1136 SRTT är P195/75R14.

▼ M14.1.2 *Utrustning*4.1.2.1 *Fordon*

Tillåtna modifikationer på personbilen är sådana som leder till att

- däck av flera storlekar kan monteras på bilen,
- det går att installera automatisk aktivering av bromsen.

Alla andra modifikationer av bromssystemet är otillåtna.

4.1.2.2 *Mätutrustning*

Fordonet ska ha en givare som är lämplig för mätning av hastighet på vått underlag och mätning av tillryggalagt avstånd mellan två hastigheter.

För mätning av fordons hastigheten ska ett femte hjul eller ett system med kontaktlös hastighetsmätning användas.

4.1.3 *Konditionering av provningsbanan och fuktningssbetingelser*

Provningsbanan ska fuktas minst en halv timme före provning så att temperaturen mellan underlag och vatten hinner jämnas ut. Vatten ska tillföras utifrån genomgående under hela provningen. Vattendjupet ska vara $1,0 \pm 0,5$ mm över hela provningsområdet mätt vid beläggningens högsta punkt.

Därefter ska provningsbanan konditioneras genom minst tio provningskörningar vid 90 km/h och med däck som inte ingår i provningsprogrammet.

4.1.4 *Däck och fälgar*4.1.4.1 *Förberedelse och inkörning av däck*

Provningsdäcken ska trimmas för att avlägsna alla utskjutande delar på mönsterytan som kan finnas kvar efter gjutprocessen.

Provningsdäcken ska monteras på de testfälgar som anvisas av däcktillverkaren.

Däckfoten ska säkras med användning av ett lämpligt smörjmedel. Överskott smörjmedel ska undvikas för att däckets inte ska glida på fälgen.

Testdäcken med fälgar ska lagras på samma plats under minst två timmar så att alla har samma omgivningstemperatur före provningen. De ska avskärmas från solljus så att de inte blir för varma.

Före själva provningen ska däckens köras in med två bromsprovningar.

4.1.4.2 *Däckbelastning*

Den statiska belastningen på vart och ett av axelns däck ska ligga mellan 60 % och 90 % av provningsdäckets belastningskapacitet. Belastningarna på däcken på samma axel ska inte variera med mer än 10 %.

4.1.4.3 *Däckets pumptryck*

På främre och bakre axeln ska pumptrycket vara 220 kPa (för standarddäck och däck för tilläggsbelastning). Pumptrycket ska kontrolleras vid omgivningstemperatur strax innan provningen och justeras vid behov.

▼ M14.1.5 *Förfarande*4.1.5.1 *Provningskörning*

Följande provningsförfarande ska användas för varje provningskörning:

- (1) Personbilen körs i rät linje upp till 85 ± 2 km/h.
- (2) När hastigheten har nått upp till 85 ± 2 km/h aktiveras bromsarna vid en given punkt av provningsbanan ("startpunkten för bromsning"). Punkten ska alltid vara densamma, med en längsgående tolerans på 5 m och tvärgående tolerans på 0,5 m.
- (3) Bromsarna kan aktiveras automatiskt eller manuellt.
 - i) Den automatiska aktiveringen av bromsarna genomförs med ett detektionssystem som består av två delar, av vilka den ena är indexerad till provningsbanan och den andra finns på fordonet.
 - ii) Den manuella aktiveringen av bromsarna beror på typen av transmission enligt nedan. Under alla omständigheter krävs en pedalkraft på minst 600 N.

Vid manuell transmission ska föraren släppa kopplingen, trycka kraftigt på bromsen och hålla den nere så länge som behövs för mätningen.

Vid automatisk transmission ska föraren lägga i neutral växel, trycka kraftigt på bromsen och hålla den nere så länge som behövs för mätningen.

- (4) Medelvärde för decelerationen beräknas mellan 80 km/h och 20 km/h.

Om någon av de specifikationer som anges ovan (inbegripet hastighetstolerans, längsgående och tvärgående tolerans för bromsningens startpunkt och bromsningstiden) inte uppfylls under provningskörningen, ska mätningen förkastas och en ny provningskörning genomförs.

4.1.5.2 *Provningscykel*

Ett antal provningskörningar görs för att mäta index för väggrepp på vått underlag för en uppsättning kandidatdäck (T) enligt nedanstående förfarande. Varje provningskörning ska göras i samma riktning och upp till tre olika uppsättningar kandidatdäck kan mätas inom samma provningscykel.

- (1) Först monteras uppsättningen referensdäck på den instrumenterade personbilen.
- (2) Efter att minst tre giltiga mätningar har gjorts enligt avsnitt 4.1.5.1 ersätts referensdäcken med en uppsättning kandidatdäck.
- (3) Efter sex giltiga mätningar av kandidatdäcken kan ytterligare två uppsättningar kandidatdäck mätas.
- (4) Provningscykeln avslutas med ytterligare tre giltiga mätningar av samma uppsättning referensdäck som användes i början av provningscykeln.

▼ **M1***EXEMPEL:*

- Provningsordningen för en provningscykel med tre uppsättningar kandidatdäck (T1 till T3) plus en uppsättning referensdäck (R) är följande:

R-T1-T2-T3-R

- Provningsordningen för en provningscykel med fem uppsättningar kandidatdäck (T1 till T5) plus en uppsättning referensdäck (R) är följande:

R-T1-T2-T3-R-T4-T5-R

4.1.6 *Bearbetning av mätresultaten*4.1.6.1 *Beräkning av medelvärde för decelerationen (AD)*

Medelvärdet för decelerationen (*AD*) beräknas för varje giltig provningskörning uttryckt som m/s^2 enligt följande:

$$AD = \left| \frac{S_i^2 - S_f^2}{2d} \right|$$

där

S_f är sluthastigheten uttryckt som m/s^{-1} , $S_f = 20 \text{ km/h} = 5,556 \text{ m/s}$,

S_i är starthastigheten uttryckt som m/s^{-1} , $S_i = 80 \text{ km/h} = 22,222 \text{ m/s}^{-1}$,

d är det avstånd som tillryggalagts mellan S_i och S_f .

4.1.6.2 *Validering av resultaten*

Variationskoefficienten för *AD* beräknas enligt följande:

$$(\text{standardavvikelse/medelvärde}) \times 100$$

För referensdäck (*R*): Om variationskoefficienten *AD* för två efterföljande grupper med tre provningskörningar för en uppsättning referensdäck är högre än 3 % ska alla data förkastas och provningen upprepas för alla provningsdäck (kandidatdäcken och referensdäcken).

För kandidatdäck (*T*): Variationskoefficienten *AD* beräknas för var och en uppsättning kandidatdäck. Om en variationskoefficient är högre än 3 % ska data förkastas och provningen upprepas för den uppsättningen kandidatdäck.

4.1.6.3 *Beräkning av justerat medelvärde för deceleration (Ra)*

Medeldecelerationen (*AD*) för den uppsättning referensdäck som används för beräkningen av bromskraftskoefficienten justeras enligt positionen för var och en uppsättning kandidatdäck i en given provningscykel.

Detta justerade *AD*-värde för referensdäcket (*Ra*) beräknas uttryckt som m/s^2 i enlighet med tabell 1, där R_1 är medelvärdet för *AD*-värdena från första provningen av uppsättningen referensdäck (*R*) och R_2 är medelvärdet för *AD*-värdena från den andra provningen av samma uppsättning referensdäck (*R*).

▼ **M1**

Tabell 1

Antalet uppsättningar kandidatdäck inom en provningscykel	Uppsättning kandidatdäck	Ra
1 ($R_1-T_1-R_2$)	T1	$Ra = 1/2 \times (R_1 + R_2)$
2 ($R_1-T_1-T_2-R_2$)	T1	$Ra = 2/3 \times R_1 + 1/3 \times R_2$
	T2	$Ra = 1/3 \times R_1 + 2/3 \times R_2$
3 ($R_1-T_1-T_2-T_3-R_2$)	T1	$Ra = 3/4 \times R_1 + 1/4 \times R_2$
	T2	$Ra = 1/2 \times (R_1 + R_2)$
	T3	$Ra = 1/4 \times R_1 + 3/4 \times R_2$

4.1.6.4 Beräkning av bromskraftskoefficienten (BFC)

Bromskraftskoefficienten (BFC) beräknas för en bromsning på de två axlarna enligt tabell 2, där Ta ($a = 1, 2$ eller 3) är medelvärdet för AD -värdena för var och en uppsättning kandidatdäck (T) som ingår i provningscykeln.

Tabell 2

Provningsdäck	Bromskraftskoefficient
Referensdäck	$BFC(R) = Ra/g $
Kandidatdäck	$BFC(T) = Ta/g $

g är tyngdaccelerationen, $g = 9,81 \text{ m/s}^2$

4.1.6.5 Beräkning av kandidatdäckets index för väggrepp på vått underlag

Kandidatdäckets index för väggrepp på vått underlag ($G(T)$) beräknas enligt följande:

$$G(T) = \left[\frac{BFC(T)}{BFC(R)} \times 125 + a \times (t - t_0) + b \times \left(\frac{BFC(R)}{BFC(R_0)} - 1, 0 \right) \right] \times 10^{-2}$$

där

— t är den fuktade ytans uppmätta temperatur i Celsiusgrader vid provning av kandidatdäcket (T),

— t_0 är den fuktade ytans temperatur i referensförhållanden, $t_0 = 20 \text{ °C}$ för normala däck och $t_0 = 10 \text{ °C}$ för vinterdäck,

— $BFC(R_0)$ är referensdäckets bromskraftskoefficient i referensförhållanden, $BFC(R_0) = 0,68$,

— $a = -0,4232$ och $b = -8,297$ för normala däck, $a = 0,7721$ och $b = 31,18$ för vinterdäck.

▼ **M1**4.1.7 *Jämförelse av väggreppsprestanda på vått underlag mellan ett kandidatdäck och ett referensdäck med användning av ett kontrolldäck*

4.1.7.1 Allmänt

Om kandidatdäcket är betydligt större eller betydligt mindre än referensdäcket är det eventuellt inte möjligt att göra en jämförelse på samma instrumenterade personbil. Vid denna provningsmetod används ett övergångsdäck (kontrolldäck enligt definitionen i punkt 5 i avsnitt 2).

4.1.7.2 Princip för metoden

Principen är att man använder en uppsättning kontrolldäck och två olika instrumenterade personbilar vid provningscykeln för en uppsättning kandidatdäck som jämförs med en uppsättning referensdäck.

Den ena instrumenterade personbilen förses med uppsättningen referensdäck och därefter uppsättningen kontrolldäck, och den andra förses med uppsättningen kontrolldäck och därefter uppsättningen kandidatdäck.

De specifikationer som anges i avsnitten 4.1.2. till 4.1.4 gäller.

Den första provningscykeln utgör en jämförelse mellan uppsättningen kontrolldäck och uppsättningen referensdäck.

Den andra provningscykeln utgör en jämförelse mellan uppsättningen kandidatdäck och uppsättningen kontrolldäck. Den andra provningscykeln genomförs på samma bana och under samma dag som den första provningscykeln. Vid den andra provningscykeln ska den fuktade ytans temperatur ska ligga inom ± 5 °C från temperaturen vid den första provningscykeln. Samma uppsättning kontrolldäck ska användas vid den första och den andra provningscykeln.

Kandidatdäckets index för väggrepp på vått underlag ($G(T)$) beräknas enligt följande:

$$G(T) = G_1 \times G_2$$

där

— G_1 är kontrolldäckets (C) relativa index för väggrepp på vått underlag jämfört med referensdäcket (R), beräknat enligt följande:

$$G_1 = \left[\frac{BFC(C)}{BFC(R)} \times 125 + a \times (t - t_0) + b \times \left(\frac{BFC(R)}{BFC(R_0)} - 1, 0 \right) \right] \times 10^{-2}$$

— G_2 är kandidatdäckets (T) relativa index för väggrepp på vått underlag jämfört med kontrolldäcket (C), beräknat enligt följande:

$$G_2 = \frac{BFC(T)}{BFC(C)}$$

4.1.7.3 Lagring och förvaring

Alla däck inom en uppsättning kontrolldäck måste ha lagrats i samma förhållanden. Så snart upprättningen kontrolldäck har provats i jämförelse med referensdäcket ska de särskilda lagringsförhållanden som definieras i ASTM E 1136-93 (förnyat godkännande 2003) tillämpas.

▼ **M1**

4.1.7.4 Ersättning av referensdäck och kontrolldäck

Om provningen leder till ojämn förslitning eller skada på däck eller om det finns förslitning som påverkar provningsresultaten, ska däcken inte längre användas.

4.2 **Provningsmetod med släpvagn som dras av ett fordon eller med ett däckprovningsfordon**4.2.1 *Princip*

Mätningarna genomförs på provningsdäck som monterats på en släpvagn som dras av ett fordon (nedan kallat dragfordon) eller på ett däckprovningsfordon. Bromsen i provningspositionen appliceras kraftigt tills det uppstår tillräckligt bromsmoment för att producera den högsta bromskraft som förekommer före hjullåsning vid en provningshastighet på 65 km/h.

4.2.2 *Utrustning*

4.2.2.1 Dragfordon och släpvagn eller däckprovningsfordon

- Dragfordonet eller däckprovningsfordonet ska kunna upprätthålla den specificerade hastigheten på 65 ± 2 km/h även vid den högsta bromskraftsnivån.
- Släpvagnen eller däckprovningsfordonet ska ha en position där däckets kan monteras för mätningssändamål (nedan kallad *provningsposition*) och följande tillbehör:
 - i) Utrustning för aktivering av bromsarna vid provningspositionen.
 - ii) En vattentank med tillräcklig kapacitet för fuktningen av underlaget, utom om fuktningen kommer utifrån.
 - iii) Mätutrustning för registrering av signaler från givare installerade vid provningspositionen och för övervakning av vattentillförseln (om inbyggt fuktningssystem används).
- Inåt- och utåtlutningen (toe och camber) för däckets vid provningspositionen får vid största vertikala last högst variera $\pm 0,5^\circ$. Upphängningsarmar och bussningar ska vara tillräckligt rigida för att minimera frispel och säkerställa att specifikationerna uppfylls vid applicering av de högsta bromskrafterna. Upphängningssystemet ska ha tillbörlig lastbärande kapacitet och vara utformat så att upphängningsresonans isoleras.
- Provningspositionen ska vara försedd med ett typiskt eller särskilt fordonsbromssystem som kan ge tillräckligt bromsmoment för att det ska gå att uppnå högsta långsgående kraft för bromsprovningshjulet vid de förhållanden som specificeras.
- Systemet för bromsapplicering ska kunna kontrollera tidsintervallet mellan den initiala bromsappliceringen och den högsta långsgående kraften enligt specifikationen i avsnitt 4.2.7.1.
- Släpvagnen eller däckprovningsfordonet ska ha en utformning som tillåter montering av de olika kandidatdäcksstorlekar som provningen gäller.
- Släpvagnen eller däckprovningsfordonet ska ha möjlighet till justering av den vertikala belastningen enligt det som specificeras i avsnitt 4.2.5.2.

▼ **M1**

4.2.2.2 Mätutrustning

- Provningshjulets position på släpvagnen eller däckprovningssfordonet ska förses med ett system för hastighetsmätning på roterande hjul och givare för mätning av bromskraften och den vertikala belastningen på provningshjulet.
- Allmänna krav på mätsystemet: Instrumentsystemet ska uppfylla följande allmänna krav vid omgivningstemperaturer mellan 0 °C och 45 °C:
 - i) Allmän systemnoggrannhet, kraft: $\pm 1,5$ % av full skala för vertikal belastning eller bromskraft.
 - ii) Allmän systemnoggrannhet, hastighet: $\pm 1,5$ % av hastigheten eller $\pm 1,0$ km/h, beroende på vad som är störst.
- Fordonets hastighet: För mätning av fordonshastigheten ska ett femte hjul eller ett system med kontaktlös precisionsmätning av hastighet användas.
- Bromskrafter: Givarna för mätning av bromskraft ska registrera den långsgående kraft som genereras vid gränzytan mellan däck och underlag till följd av bromsapplicering inom ett område från 0 % till minst 125 % av den applicerade vertikala belastningen. Givarna ska vara utformade och placerade så att tröghetseffekter och vibrationsinducerad mekanisk resonans minimeras.
- Vertikal belastning: Givaren för mätning av vertikal belastning ska registrera den vertikala belastningen vid provningspositionen när bromsen appliceras. Givaren ska ha de specifikationer som beskrivs ovan.
- System för signalomvandling och registrering: Alla system för signalomvandling och registrering ska ge linjära ut signaler med den förstärkning och dataupplösning som krävs för att indata ska uppfylla de krav som specificeras ovan. Därutöver gäller följande krav:
 - i) Kurvan för minsta frekvenssvar ska vara rak mellan 0 Hz och 50 Hz (100 Hz) inom ± 1 % av full skala.
 - ii) Signal-brusförhållandet ska vara minst 20/1.
 - iii) Förstärkningen ska vara tillräcklig för att tillåta fullskalevisning av en ingångssignal på fullskalenivå.
 - iv) Ingångsimpedansen ska vara minst tio gånger större än signalkällans utgångsimpedans.
 - v) Utrustningen får inte påverkas av vibrationer, acceleration och ändringar i omgivningstemperatur.

4.2.3 *Konditionering av provningsbanan*

Provningsbanan ska konditioneras genom minst tio provningskörningar med 65 ± 2 km/h och med däck som inte ingår i provningsprogrammet.

4.2.4 *Fuktningsbetingelser*

Fuktningen av underlaget kan också genomföras så att dragfordonet och släpvagnen eller däckprovningssfordonet förses med ett fuktningssystem. För en släpvagnskombination ska vattentanken monteras på dragfordonet. Munstyckena för applicering av vatten på underlaget framför provningsdäcken ska ha en utformning som säkerställer att vattenskiktet som kommer i kontakt med provningsdäcket har ett enhetligt tvärsnitt vid provningshastigheten och minimerar stänk och översprutning.

▼ M1

Munstyckena ska vara konfigurerade och positionerade så att vattenstrålarna är riktade mot provningsdäcket och pekar mot underlaget i en vinkel på 20° till 30°.

Vattnet ska träffa underlaget mellan 0,25 m och 0,45 m framför däckkontaktens mittpunkt. Munstyckena ska vara på 25 mm höjd över underlaget eller på minimihöjden för att undvika eventuella hinder på banunderlaget, men under inga omständigheter högre än 100 mm ovanför underlaget.

Vattenskiktet ska vara minst 25 mm bredare än provningsdäckets mönster och ska appliceras så att däcket ligger mitt mellan skiktets ytterkanter. Vattentillförseln ska vara tillräcklig för att ge ett vattendjup på $1,0 \pm 0,5$ mm och ska vara jämn under hela provningen inom ± 10 %. Volymen vatten per enhet fuktad bredd ska vara direkt proportionell mot provningshastigheten. Mängden vatten som tillförs vid 65 km/h ska vara 18 l/s per meter fuktat underlag med ett vattendjup på 1,0 mm.

4.2.5 *Däck och fälgar*

4.2.5.1 Förberedelse och inkörning av däck

Testdäcken ska trimmas för att avlägsna alla utskjutande delar på mönsterytan som kan finnas kvar efter gjutprocessen.

Provningsdäcken ska monteras på de testfälgar som anvisas av däcktillverkaren.

Däckfoten ska säkras med användning av ett lämpligt smörjmedel. Överskott smörjmedel ska undvikas för att däcket inte ska glida på fälgen.

Testdäcken med fälgar ska lagras på samma plats under minst två timmar så att alla har samma omgivningstemperatur före provningen. De ska avskärmas från solljus så att de inte blir för varma.

Före själva provningen ska däcken köras in med två bromsprovningar med den belastning, det tryck och den hastighet som anges i 4.2.5.2, 4.2.5.3 och 4.2.7.1.

4.2.5.2 Däckbelastning

Provningsbelastningen på provningsdäcket är 75 ± 5 % av provningsdäckets belastningskapacitet.

4.2.5.3 Däckets pumptryck

Provningsdäckens lufttryck i kallt tillstånd ska vara 180 kPa för standardbelastade däck. För däck med tilläggsbelastning ska lufttrycket i kallt tillstånd vara 220 kPa.

Pumptrycket ska kontrolleras vid omgivningstemperatur strax innan provningen och justeras vid behov.

▼ M14.2.6 *Förberedelse av dragfordon och släpvagn eller däckprovningsfordon*4.2.6.1 *Släpvagn*

För enaxlade släpvagnar ska krokhöjden och tvärgående position justeras efter att provningsdäcket har försetts med den specifika provningsbelastningen, så att det inte uppstår störningar av mätresultaten. Det längsgående avståndet från mittpunkten på kopplingens ledade knutpunkt till släpvnagsaxelns tvärgående mittlinje ska vara minst tio gånger krokhöjden eller kopplingens (krokens) höjd.

4.2.6.2 *Instrument och utrustning*

När ett femte hjul används ska det installeras enligt tillverkarens specifikationer och placeras möjligast nära släpvnagnens eller däckprovningsfordonets mittbaneposition.

4.2.7 *Förfarande*4.2.7.1 *Provningskörning*

Följande provningsförfarande ska användas för varje provningskörning:

- (1) Dragfordonet eller däckprovningsfordonet körs längs provningsbanan i rät linje vid den specificerade provningshastigheten 65 ± 2 km/h.
- (2) Registreringssystemet sätts i gång.
- (3) Vatten tillförs underlaget framför provningsdäcket cirka 0,5 s innan bromsen appliceras (för fordonsmonterade fuktningssystem).
- (4) Släpvnagnens bromsar aktiveras inom 2 meter från en mätningpunkt för det fuktade underlagets friktionsegenskaper och sanddjup enligt punkterna 4 och 5 i avsnitt 3.1. Bromsen ska appliceras så att tidsintervallet mellan initieell applicering av kraft och största längsgående kraft är mellan 0,2 s och 0,5 s.
- (5) Registreringssystemet stängs av.

4.2.7.2 *Provningscykel*

Ett antal provningskörningar utförs i syfte att mäta provningsdäckets index för väggrepp på vått underlag (T) enligt nedan beskrivet förfarande. Varje provningskörning ska utföras längs samma sträcka på provningsbanan och i samma riktning. Upp till tre kandidatdäck kan mätas inom samma provningscykel förutsatt att provningarna genomförs inom en och samma dag.

- (1) Första provningen görs med referensdäcket.
- (2) Efter minst sex giltiga mätningar enligt avsnitt 4.2.7.1 ersätts referensdäcket med kandidatdäcket.
- (3) Efter sex giltiga mätningar av kandidatdäcket kan ytterligare två kandidatdäck mätas.
- (4) Provningscykeln avslutas med ytterligare sex giltiga mätningar av samma referensdäck som användes i början av provningscykeln.

▼ **M1***EXEMPEL:*

- Provningsordningen för en provningscykel med tre kandidatdäck (T1 till T3) plus referensdäck (R) är följande:

R-T1-T2-T3-R

- Provningsordningen för en provningscykel med fem kandidatdäck (T1 till T5) plus referensdäck (R) är följande:

R-T1-T2-T3-R-T4-T5-R

4.2.8 *Bearbetning av mätresultaten*4.2.8.1 *Beräkning av högsta bromskraftskoefficient*

Däckets högsta bromskraftskoefficient (μ_{peak}) är det högsta värdet för $\mu(t)$ före hjullåsning och beräknas enligt nedan för varje provningskörning. Analoga signaler bör filtreras för att avlägsna brus. Digitalt registrerade signaler måste filtreras enligt en metod med glidande medelvärde.

$$\mu(t) = \left| \frac{fh(t)}{fv(t)} \right|$$

där:

$\mu(t)$ är däckets dynamiska bromskraftskoefficient i realtid,

$fh(t)$ är den dynamiska bromskraften i realtid, uttryckt i N,

$fv(t)$ är den dynamiska vertikala belastningen i realtid, uttryckt i N.

4.2.8.2 *Validering av resultaten*

Variationskoefficienten för μ_{peak} beräknas enligt följande:

$$(\text{standardavvikelse/medelvärde}) \times 100$$

För referensdäck (R): Om referensdäckets variationskoefficient för högsta bromskraftskoefficient (μ_{peak}) är högre än 5 % ska alla data förkastas och provningen upprepas för alla provningsdäck (kandidatdäck och referensdäck).

För kandidatdäck (T): Variationskoefficienten för högsta bromskraftskoefficient (μ_{peak}) beräknas för varje kandidatdäck. Om en variationskoefficient är högre än 5 % ska data förkastas och provningen upprepas för det kandidatdäcket.

4.2.8.3 *Beräkning av justerat medelvärde för högsta bromskraftskoefficient*

Medelvärdet för högsta bromskraftskoefficient för det referensdäck som används för beräkningen av bromskraftskoefficienten justeras enligt positionen för vart och ett kandidatdäck i en given provningscykel.

Detta justerade medelvärde för referensdäckets högsta bromskraftskoefficient (R_a) beräknas i enlighet med tabell 3, där R_1 är medelvärdet för högsta bromskraftskoefficienten från första provningen av referensdäck (R) och R_2 är medelvärdet för högsta bromskraftskoefficienten från den andra provningen av referensdäck (R).

▼ **M1**

Tabell 3

Antalet kandidatdäck inom en provningscykel	Kandidatdäck	Ra
1 (R_1-T1-R_2)	T1	$Ra = 1/2 \times (R_1 + R_2)$
2 ($R_1-T1-T2-R_2$)	T1	$Ra = 2/3 \times R_1 + 1/3 \times R_2$
	T2	$Ra = 1/3 \times R_1 + 2/3 \times R_2$
3 ($R_1-T1-T2-T3-R_2$)	T1	$Ra = 3/4 \times R_1 + 1/4 \times R_2$
	T2	$Ra = 1/2 \times (R_1 + R_2)$
	T3	$Ra = 1/4 \times R_1 + 3/4 \times R_2$

4.2.8.4 Beräkning av medelvärdet för högsta bromskraftskoefficienten ($\mu_{peak,ave}$)

Medelvärdet för de högsta bromskraftskoefficienterna ($\mu_{peak,ave}$) beräknas enligt tabell 4, där Ta ($a = 1, 2$ eller 3) är medelvärdet för de högsta bromskraftskoefficienter som uppmätts för ett kandidatdäck inom en provningscykel.

Tabell 4

Provningsdäck	$\mu_{peak,ave}$
Referensdäck	$\mu_{peak,ave}(R) = Ra$ enligt tabell 3
Kandidatdäck	$\mu_{peak,ave}(T) = Ta$

4.2.8.5 Beräkning av kandidatdäckets index för väggrepp på vått underlag

Kandidatdäckets index för väggrepp på vått underlag ($G(T)$) beräknas enligt följande:

$$G(T) = \left[\frac{\mu_{peak,ave}(T)}{\mu_{peak,ave}(R)} \times 125 + a \times (t - t_0) + b \times \left(\frac{\mu_{peak,ave}(R)}{\mu_{peak,ave}(R_0)} - 1, 0 \right) \right] \times 10^{-2}$$

där

- t är den fuktade ytans uppmätta temperatur i Celsiusgrader vid provning av kandidatdäcket (T),
- t_0 är den fuktade ytans temperatur i referensförhållanden,
- $t_0 = 20$ °C för normala däck, $t_0 = 10$ °C för vinterdäck,
- $\mu_{peak,ave}(R_0) = 0,85$ den högsta bromskraftskoefficienten för referensdäcket i referensförhållanden,
- $a = -0,4232$ och $b = -8,297$ för normala däck $a = 0,7721$ och $b = 31,18$ för vinterdäck.

▼ M1

Nr		1		2		3		4		5	
	5										
	6										
	7										
	8										
	9										
	10										
Medelvärde för AD (m/s^2)											
Standardavvikelse (m/s^2)											
Validering av resultaten Variationskoefficient (%) < 3 % Variationskoefficient (%) < 3 %											
Justerat medelvärde för AD för referensdäck: R_a (m/s^2)											
$BFC(R)$ för referensdäck (SRTT16")											
$BFC(T)$ för kandidatdäck											
Index för väggrepp på vått underlag (%)											

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 765/2008

av den 9 juli 2008

om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNINGmed beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artiklarna 95 och 133,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kom-
mitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Det är nödvändigt att se till att produkter som omfattas av den fria rörligheten för varor inom gemenskapen uppfyller krav som tillgodoser en hög skyddsnivå för allmänna intressen som hälsa och säkerhet i allmänhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, konsumentskydd, miljöskydd och säkerhet, samtidigt som det säkerställs att den fria rörligheten för varor inte begränsas mer än vad som tillåts enligt harmoniserad gemenskapslagstiftning eller annan relevant gemenskapslagstiftning. Bestämmelser om ackreditering, marknads kontroll, kontroll av produkter från tredjeländer och CE-märkning bör därför fastställas.
- (2) Det är nödvändigt att fastställa en övergripande ram med regler och principer för ackreditering och marknads kontroll. Denna ram bör inte påverka de materiella bestämmelserna i befintlig lagstiftning om vilka villkor som ska uppfyllas för att skydda allmänna intressen på områden som hälsa, säkerhet, konsumentskydd och miljöskydd, utan syftet bör vara att göra så att de fungerar bättre.
- (3) Denna förordning bör ses som ett komplement till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter ⁽³⁾.

(4) Det är mycket svårt att anta gemenskapslagstiftning för varje produkt som existerar eller kan komma att utvecklas. Det behövs en omfattande rättslig ram av övergripande karaktär för att reglera sådana produkter, för att täppa igen luckor, särskilt i avvaktan på att gällande speciallagstiftning på området ses över, och för att komplettera bestämmelserna i befintlig eller framtida speciallagstiftning, särskilt för att säkerställa en hög skyddsnivå när det gäller hälsa och säkerhet samt miljö- och konsumentskydd, i enlighet med artikel 95 i fördraget.

(5) Den ram för marknads kontroll som inrättas i denna förordning bör komplettera och stärka befintliga bestämmelser om marknads kontroll i harmoniserad gemenskapslagstiftning och tillämpningen av sådana bestämmelser. Denna förordning bör emellertid, i enlighet med principen om "lex specialis", vara tillämplig endast i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser med samma syfte, av samma natur eller med samma verkan som dem i annan, befintlig eller framtida, harmoniserad gemenskapslagstiftning. Exempel kan hämtas från områden som narkotika-prekursorer, medicintekniska produkter, humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel, motorfordon och luftfart. Motsvarande bestämmelser i denna förordning bör därför inte vara tillämpliga inom de områden som täcks av sådana särskilda bestämmelser.

(6) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet ⁽⁴⁾ fastställs bestämmelser för att säkerställa säkerhet i fråga om konsumentprodukter. Marknadskontrollmyndigheterna bör ha rätt att vidta de mer specifika åtgärder som är tillgängliga för dem genom det direktivet.

(7) För att uppnå en högre säkerhetsnivå för konsumentprodukter bör dock de marknadskontrollmekanismer som ingår i direktiv 2001/95/EG förstärkas när det gäller produkter som utgör en allvarlig risk, i enlighet med principer som motsvaras av dem i denna förordning. Direktiv 2001/95/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

⁽¹⁾ EUT C 120, 16.5.2008, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 21 februari 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 23 juni 2008.

⁽³⁾ Se sidan 82 i detta nummer av EUT.

⁽⁴⁾ EGT L 11, 15.1.2002, s. 4.

- (8) Ackreditering ingår i ett övergripande system som också omfattar bedömning av överensstämmelse och marknads-kontroll, och som syftar till att bedöma och säkerställa att tillämpliga krav uppfylls.
- (9) Ackrediteringens särskilda värde ligger i det att den är ett officiellt uttalande om den tekniska kompetensen hos de organ som har till uppgift att säkerställa att tillämpliga krav uppfylls.
- (10) Ackreditering används i samtliga medlemsstater, men har hittills inte reglerats på gemenskapsnivå. Bristen på gemensamma bestämmelser har lett till olika tillvägagångs-sätt och system inom gemenskapen, vilket har fått till följd att olika medlemsstater har varit olika strikta vid ackreditering. Det är därför nödvändigt att utveckla en heltäckande ram för ackreditering och att på gemen-skapsnivå fastställa principer för hur ackrediteringen ska organiseras och genomföras.
- (11) Inrättandet av ett enhetligt nationellt ackrediteringsorgan bör ske utan att det påverkar fördelningen av arbetsupp-gifterna inom medlemsstaterna.
- (12) Om harmoniserad gemenskapslagstiftning föreskriver att organ för bedömning av överensstämmelse ska utses för dess genomförande bör de nationella offentliga myndighe-terna inom gemenskapen betrakta öppen ackreditering enligt denna förordning som det bästa sättet att styrka dessa organs tekniska kompetens, för att den nivå som krävs när det gäller förtroendet för intyg om överensstämmelse ska tryggas. Nationella myndigheter kan emellertid anse att de har tillräckliga möjligheter att utföra denna bedömning på egen hand. I så fall bör de nationella myndigheterna, för att trygga en rimlig trovärdighetsnivå på bedömningar utförda av andra nationella myndigheter, ta fram den dokumenta-tion som krävs för att visa kommissionen och övriga medlemsstater att de utvärderade organen för bedömning av överensstämmelse uppfyller de relevanta kraven.
- (13) Ett ackrediteringssystem som grundar sig på bindande bestämmelser bidrar till att stärka det ömsesidiga förtroen-det mellan medlemsstaterna beträffande kompetensen hos organen för bedömning av överensstämmelse och följ-aktligen också förtroendet för de intyg och provnings-rapporter dessa utfärdar. Därmed förstärks principen om ömsesidigt erkännande, och bestämmelserna om ackredi-tering i denna förordning bör därför gälla organ som genomför bedömningar av överensstämmelse, på såväl reglerade som icke-reglerade områden. Det som är av betydelse är kvaliteten på intyg och provningsrapporter, oavsett om dessa gäller det reglerade eller oreglerade området, och det bör därför inte göras någon skillnad mellan dessa områden.
- (14) Enligt denna förordning bör de nationella ackrediterings-organens icke vinstdrivande verksamhet förstås som en verksamhet som inte syftar till vinning till förmån för organets ägare eller medlemmar. Samtidigt som nationella ackrediteringsorgan inte har som mål att maximera eller fördela vinster, får de tillhandahålla tjänster mot betalning eller ta emot inkomster. Eventuella överskjutande vinster till följd av dessa tjänster kan utnyttjas till investeringar som ytterligare utvecklar deras verksamhet, så länge detta är förenligt med deras kärnverksamhet. Det bör därför betonas att det primära målet för nationella ackrediterings-organ bör vara att stödja eller aktivt engagera sig i verksamhet som inte syftar till vinning.
- (15) Eftersom syftet med ackreditering är att tillhandahålla ett officiellt uttalande om kompetensen hos ett organ som utför bedömning av överensstämmelse bör en medlemsstat få ha högst ett nationellt ackrediteringsorgan, och med-lemsstaten bör se till att organet arbetar på ett sådant sätt att dess verksamhet är objektiv och opartisk. Sådana nationella ackrediteringsorgan bör inte samtidigt bedriva kommersiell verksamhet för bedömning av överensstäm-melse. Det är därför lämpligt att föreskriva att medlems-staterna ser till att ackrediteringsorganens verksamhet utgör offentlig myndighetsutövning, oavsett deras rättsliga status.
- (16) Vad gäller bedömning och kontinuerlig övervakning av kompetensen hos ett organ för bedömning av överens-stämmelse är det nödvändigt att fastställa vilken teknisk kunskap och erfarenhet det har, liksom dess förmåga att utföra bedömningar. Det är därför nödvändigt att det nationella ackrediteringsorganet besitter relevant kunskap, kompetens och resurser för att kunna utföra sina uppgifter på rätt sätt.
- (17) Ackreditering bör i princip drivas som en självbärande verksamhet. Medlemsstaterna bör se till att finansiellt stöd ges för vissa särskilda uppgifter.
- (18) I de fall där det inte är ekonomiskt meningsfullt eller hållbart för en medlemsstat att inrätta ett nationellt ackrediteringsorgan bör medlemsstaten i fråga anlita det nationella ackrediteringsorganet i en annan medlemsstat och uppmuntras att utnyttja denna möjlighet fullt ut.
- (19) Konkurrens mellan nationella ackrediteringsorgan skulle kunna leda till en kommersialisering av denna verksamhet som därmed är oförenlig med deras roll som sista kontrollinstans i arbetet med bedömning av överens-stämmelse. Syftet med denna förordning är att se till att ett ackrediteringsintyg inom Europeiska unionen är till-räckligt för hela unionens territorium, och att undvika dubbelackreditering, som i sig skulle innebära ytterligare kostnader men inget mervärde. Nationella ackrediterings-organ kan konkurrera på tredjeländers marknader, under förutsättning att detta inte påverkar deras verksamhet inom gemenskapen eller det samarbete och den referentbedöm-ningsverksamhet som organiseras av det organ som erkänts enligt denna förordning.

- (20) För att undvika dubbelackreditering, öka acceptansen och erkännandet av ackrediteringsintyg samt utöva effektiv tillsyn över ackrediterade organ för bedömning av överensstämmelse bör organen begära ackreditering hos det nationella ackrediteringsorganet i den medlemsstat där de är etablerade. Det är dock nödvändigt att säkerställa att ett organ för bedömning av överensstämmelse har möjlighet att begära ackreditering i en annan medlemsstat om det inte finns något nationellt ackrediteringsorgan i den egna medlemsstaten, eller i de fall det nationella ackrediteringsorganet inte har nödvändig kompetens för att kunna erbjuda de ackrediteringstjänster som efterfrågas. I sådana fall bör det etableras lämpligt samarbete och informationsutbyte mellan de berörda nationella ackrediteringsorganen.
- (21) För att säkerställa att de nationella ackrediteringsorganen uppfyller kraven och skyldigheterna i denna förordning är det viktigt att medlemsstaterna bidrar till att ackrediteringssystemet fungerar korrekt, regelbundet övervakar sina nationella ackrediteringsorgan och när så är nödvändigt vidtar åtgärder inom rimlig tid för att komma till rätta med problem.
- (22) För att säkerställa att organen för bedömning av överensstämmelse har likvärdig kompetens, för att underlätta ömsesidigt erkännande och för att stärka den allmänna acceptansen av ackrediteringsintyg och de intyg om överensstämmelse som ackrediterade organ utfärdar, är det nödvändigt att de nationella ackrediteringsorganen tillämpar ett strikt och öppet system för referentbedömning och att alla organ regelbundet granskas.
- (23) Denna förordning bör föreskriva erkännandet av en enda organisation på Europainivå när det gäller vissa funktioner inom ackrediteringsområdet. EA (European co-operation for Accreditation), som har till huvuduppgift att främja ett öppet och kvalitetsdrivet system för att bedöma kompetensen hos organ för bedömning av överensstämmelse inom hela Europa, driver ett system för referentbedömning bland nationella ackrediteringsorgan i medlemsstaterna och andra europeiska länder. Systemet har visat sig vara effektivt och uppmuntrar ömsesidigt förtroende. EA bör därför vara det första organ som erkänns enligt denna förordning och medlemsstaterna bör säkerställa att de nationella ackrediteringsorganen söker, och behåller, medlemskap i EA så länge det är erkänt. Samtidigt bör det vara möjligt att ändra det relevanta organet som erkänns enligt denna förordning i de fall då detta kan bli nödvändigt i framtiden.
- (24) Effektivt samarbete mellan nationella ackrediteringsorgan är nödvändigt om referentbedömningssystemet och ackreditering över gränserna ska fungera. För att säkerställa öppenhet är det därför nödvändigt med en skyldighet för nationella ackrediteringsorgan att sinsemellan utbyta information samt att ge nationella myndigheter och kommissionen nödvändig information. Uppdaterad och korrekt information om de ackrediteringstjänster de nationella ackrediteringsorganen erbjuder bör också finnas tillgänglig för allmänheten och därigenom särskilt för organen för bedömning av överensstämmelse.
- (25) För de verksamhetsområden där allmänna krav på kompetensen hos organen för bedömning av överensstämmelse inte är tillräckliga för att säkerställa nödvändigt skydd då specifika och detaljerade krav rörande teknik, hälsa eller säkerhet tillämpas, bör det finnas sektorsspecifika ackrediteringsprogram. Med tanke på att EA har stor teknisk expertis till sitt förfogande bör det ombes utveckla sådana program, särskilt för områden som omfattas av gemenskapslagstiftningen.
- (26) För att säkerställa likvärdig och konsekvent tillämpning av harmoniserad gemenskapslagstiftning införs genom denna förordning en gemenskapsram för marknads kontroll, där det fastställs minimikrav för de mål medlemsstaterna ska uppnå och en ram för administrativt samarbete, inbegripet informationsutbyte mellan medlemsstaterna.
- (27) I sådana fall där ekonomiska aktörer förfogar över provningsrapporter och intyg som intygar överensstämmelse, vilka utfärdats av ett ackrediterat organ för bedömning av överensstämmelse och där relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning inte kräver sådana rapporter eller intyg, bör marknadskontrollmyndigheterna ta vederbörlig hänsyn till dessa rapporter och intyg när de kontrollerar produktens egenskaper.
- (28) Samarbete nationellt och över gränserna mellan behöriga myndigheter avseende informationsutbyte, undersökningar av överträdelser och åtgärder för att få dem att upphöra – även innan farliga produkter släpps ut på marknaden, genom ytterligare åtgärder för att identifiera dem, främst i hamnar – är nödvändigt för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet och för att den inre marknaden ska kunna fungera på ett smidigt sätt. Nationella konsumentskyddsmyndigheter bör på nationell nivå samarbeta med nationella marknadskontrollmyndigheter och utbyta information med dem om produkter de misstänker innebär en risk.
- (29) Vid riskbedömningen bör alla relevanta uppgifter beaktas, inklusive tillgängliga uppgifter om risker som uppstått i anslutning till produkten i fråga. Alla åtgärder som den ekonomiska aktören kan ha vidtagit för att reducera risken bör också beaktas.
- (30) Situationer där en produkt kan innebära en allvarlig risk kräver snabbt ingripande, vilket kan innebära att produkten dras tillbaka, återkallas eller att dess tillhandahållande på marknaden förbjuds. I sådana situationer är det nödvändigt att ha tillgång till ett system för snabbt informationsutbyte

mellan medlemsstaterna och kommissionen. Det system som föreskrivs i artikel 12 i direktiv 2001/95/EG har visat sig vara effektivt och verkningsfullt för konsumentprodukter. För att undvika onödig överlappning bör detta system användas vid tillämpningen av denna förordning. Att säkerställa sammanhängande marknadskontroll inom hela gemenskapen kräver omfattande informationsutbyte om nationell verksamhet på detta område, information som går utöver detta system.

(31) För att säkerställa att utredningarna inte äventyras och att de ekonomiska aktörernas rykte inte skadas bör information som de behöriga myndigheterna utbyter skyddas av strängast möjliga garantier för konfidentialitet och sekretess i enlighet med bestämmelser om sekretess i tillämplig nationell lagstiftning eller, när det gäller kommissionen, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar⁽¹⁾. Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽²⁾ samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter⁽³⁾ är tillämpliga inom ramen för denna förordning.

(32) I harmoniserad gemenskapslagstiftning ingår särskilda förfaranden för att fastställa huruvida en nationell åtgärd som begränsar en produkts fria rörlighet är berättigad eller ej (skyddsklausulförfaranden). Dessa förfaranden tillämpas efter ett snabbt informationsutbyte om produkter som utgör en allvarlig risk.

(33) Införselplatser vid de yttre gränserna är platser där produkter som inte är säkra och som inte uppfyller kraven eller produkter som försetts med falsk eller vilseledande CE-märkning kan upptäckas innan de ens släpps ut på marknaden. En skyldighet för de myndigheter som är ansvariga för kontroll av produkter som förs in på gemenskapsmarknaden att utföra kontroller i lämplig omfattning kan därför bidra till en säkrare marknad. För att kontrollerna ska bli effektivare bör tullmyndigheterna i god tid få all nödvändig information från marknadskontrollmyndigheterna om farliga produkter som inte uppfyller kraven.

(34) I rådets förordning (EEG) nr 339/93 av den 8 februari 1993 om kontroll av att produkter som importeras från tredje

⁽¹⁾ EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽²⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

land är i överensstämmelse med reglerna för produktsäkerhet⁽⁴⁾ fastställs regler om uppskjutande av en produkts övergång till fri omsättning efter att tullmyndigheterna beslutat om detta, och det föreskrivs vidare åtgärder, bland annat hur marknadskontrollmyndigheterna ska involveras. Det är därför lämpligt att dessa bestämmelser, inklusive dem om hur myndigheterna för marknadskontroll ska involveras, införs i denna förordning.

(35) Erfarenheten har visat att produkter som inte frigörs ofta återexporteras och tar sig in på gemenskapsmarknaden via andra införselplatser, vilket motverkar tullmyndigheternas arbete. Marknadskontrollmyndigheterna bör därför ges resurser att förstöra produkter om de anser det lämpligt.

(36) Senast ett år efter offentliggörandet av denna förordning i *Europeiska unionens officiella tidning* bör kommissionen lägga fram en djupgående analys av situationen på området för konsument säkerhetsmärkning, om nödvändigt åtföljd av lagstiftningsförslag.

(37) CE-märkningen indikerar att en produkt överensstämmer med kraven och är det synliga resultatet av en hel process av bedömning av överensstämmelse i vid bemärkelse. Allmänna principer för CE-märkningen bör fastställas i denna förordning så att de kan tillämpas omedelbart och för att förenkla framtida lagstiftning.

(38) CE-märkningen bör vara den enda märkning om överensstämmelse som anger att produkten överensstämmer med harmoniserad gemenskapslagstiftning. Andra typer av märkning kan emellertid användas, förutsatt att de bidrar till ökat konsument skydd och inte omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning.

(39) Det är nödvändigt att medlemsstaterna sörjer för att det finns lämpliga möjligheter att hos behöriga rättsinstanser överklaga beslut som fattas av behöriga myndigheter och som begränsar utsläppandet på marknaden av en produkt eller som föreskriver tillbakadragande eller återkallelse av produkten från marknaden.

(40) Det kan vara till nytta för medlemsstaterna att ingå samarbetsavtal med olika intressegrupper, bland annat med bransch- och konsumentorganisationer, så att de kan använda sig av tillgänglig marknadsinformation då de utarbetar, genomför och uppdaterar program för marknadskontroll.

(41) Medlemsstaterna bör föreskriva sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta de åtgärder som krävs för att se till att dessa sanktioner till-

⁽⁴⁾ EGT L 40, 17.2.1993, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1791/2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 1).

lämpas. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande och kan skärpas om den relevanta ekonomiska aktören tidigare har begått en liknande överträdelse av bestämmelserna i denna förordning.

(42) Om målen med denna förordning ska kunna uppnås måste gemenskapen bidra till finansieringen av den verksamhet som krävs för ackreditering och marknadskontroll. Finansiering bör ges i form av bidrag utan förslagsinfordran till det organ som erkänns enligt denna förordning, i form av bidrag efter förslagsinfordran, eller genom att tilldela kontrakt till detta eller andra organ, beroende på vilken typ av verksamhet som ska finansieras, och i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget⁽¹⁾ (nedan kallad *budgetförordningen*).

(43) För vissa specialiserade uppgifter, t.ex. utarbetning och översyn av sektorspecifika ackrediteringsprogram, och för uppgifter som gäller verifiering av teknisk kompetens och utrustning hos laboratorier samt certifierings- och kontrollorgan bör EA inledningsvis vara berättigat till gemenskapsfinansiering då organisationen är väl lämpad att tillhandahålla nödvändig teknisk expertis i detta avseende.

(44) Med tanke på rollen för det organ som erkänns enligt denna förordning vid referentbedömningen av ackrediteringsorgan, och dess förmåga att bistå medlemsstaterna med organisationen av sådan bedömning, bör kommissionen kunna bevilja bidrag till driften av sekretariatet för det organ som erkänns enligt denna förordning vilket i sin tur bör ge kontinuerligt stöd till ackrediteringsverksamheten på gemenskapsnivå.

(45) Ett partnerskapsavtal bör undertecknas mellan kommissionen och det organ som erkänns enligt denna förordning, i enlighet med bestämmelserna i budgetförordningen, för att fastställa de administrativa och finansiella bestämmelserna för finansiering av ackrediteringsverksamhet.

(46) Finansiering bör även göras tillgänglig för andra organ än det organ som erkänns enligt denna förordning för annan verksamhet inom området för bedömning av överensstämmelse, reglerad mätteknik, ackreditering och marknadskontroll, t.ex. utarbetande och uppdatering av riktlinjer, jämförande verksamhet kopplad till användningen av skyddsklausuler, förberedande eller relaterad verksamhet i samband med genomförandet av gemenskapslagstiftning på dessa områden, program för tekniskt stöd och samarbete med tredjeländer samt förstärkning av politiken inom dessa områden på gemenskapsnivå och internationell nivå.

(47) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(48) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att säkerställa att produkter på de marknader som omfattas av gemenskapslagstiftning uppfyller krav som tillgodoser en hög skyddsnivå avseende hälsa och säkerhet och andra allmänna intressen, samtidigt som den inre marknadens funktion säkerställs, genom att tillhandahålla en ram för ackreditering och marknadskontroll, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändig för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs regler om organisation och tillvägagångssätt vid ackreditering av de organ för bedömning av överensstämmelse som utför bedömning av överensstämmelse.

2. Denna förordning innehåller också en ram för marknadskontrollen av produkter för att säkerställa att dessa produkter uppfyller krav som tillgodoser en hög skyddsnivå för allmänna intressen som hälsa och säkerhet i allmänhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, konsumentskydd, miljöskydd och säkerhet.

3. Denna förordning innehåller en ram för kontroll av produkter från tredjeländer.

4. I denna förordning fastställs allmänna principer om CE-märkning.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

1. *tillhandahållande på marknaden*: varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på gemenskapsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis,

⁽¹⁾ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1525/2007 (EUT L 343, 27.12.2007, s. 9).

2. *utsläppande på marknaden*: tillhandahållande för första gången av en produkt på gemenskapsmarknaden,
3. *tillverkare*: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en produkt eller som låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför den produkten, i eget namn eller under eget varumärke,
4. *tillverkarens representant*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i gemenskapen och som enligt skriftlig fullmakt från en tillverkare har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter, med beaktande av den sistnämndas skyldigheter enligt relevant gemenskapslagstiftning,
5. *importör*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i gemenskapen och som släpper ut en produkt från ett tredjeland på gemenskapsmarknaden,
6. *distributör*: varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan utöver tillverkaren eller importören som tillhandahåller en produkt på marknaden,
7. *ekonomisk aktör*: tillverkaren, importören, tillverkarens representant och distributören,
8. *teknisk specifikation*: ett dokument där det fastställs vilka tekniska krav som ska uppfyllas av en produkt, process eller tjänst,
9. *harmoniserad standard*: en standard som på grundval av en begäran av kommissionen i enlighet med artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster ⁽¹⁾ antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan som upptas i bilaga I till det direktivet,
10. *ackreditering*: en förklaring från ett nationellt ackrediteringsorgan om att ett organ för bedömning av överensstämmelse uppfyller kraven i harmoniserade standarder och, i förekommande fall, eventuella ytterligare krav, bland annat de som fastställs i sektorsspecifika program, för att utföra specifika bedömningar av överensstämmelse,
11. *nationellt ackrediteringsorgan*: det enda organet i en medlemsstat som har statligt bemyndigande att genomföra ackrediteringar,
12. *bedömning av överensstämmelse*: en process där det visas huruvida specificerade krav avseende en produkt, en process, en tjänst, ett system, en person eller ett organ har uppfyllts,
13. *organ för bedömning av överensstämmelse*: ett organ som utför bedömning av överensstämmelse, bland annat kalibrering, provning, certifiering och kontroll,
14. *återkallelse*: varje åtgärd för att dra tillbaka en produkt som redan tillhandahålls för slutanvändaren,
15. *tillbakadragande*: varje åtgärd i syfte att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,
16. *referentbedömning*: en process där ett nationellt ackrediteringsorgan bedöms av andra nationella ackrediteringsorgan i enlighet med kraven i denna förordning och, i förekommande fall, ytterligare sektorsspecifika tekniska specifikationer,
17. *marknadskontroll*: den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av de offentliga myndigheterna för att se till att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning och inte hotar hälsan, säkerheten eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset,
18. *marknadskontrollmyndighet*: en myndighet i varje medlemsstat som ansvarar för att genomföra marknadskontroll på sitt territorium,
19. *övergång i fri omsättning*: det förfarande som anges i artikel 79 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen ⁽²⁾,
20. *CE-märkning*: en märkning genom vilken tillverkaren visar att produkten överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i harmoniserad gemenskapslagstiftning som föreskriver om märkning,
21. *harmoniserad gemenskapslagstiftning*: all gemenskapslagstiftning som harmoniserar villkoren för saluföring av produkter.

KAPITEL II

ACKREDITERING

Artikel 3

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska tillämpas på ackreditering, använt som ett obligatoriskt eller frivilligt förfarande i samband med bedömning av överensstämmelse, oavsett om denna bedömning är obligatorisk eller inte och oavsett vilken rättslig ställning det organ som utför ackrediteringen har.

⁽¹⁾ EGT L 204, 21.7.1998, s. 37. Direktivet senast ändrat genom rådets direktiv 2006/96/EG (EUT L 363, 20.12.2006, s. 81).

⁽²⁾ EGT L 302, 19.10.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1791/2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 1).

*Artikel 4***Allmänna principer**

1. Varje medlemsstat ska utse ett enda nationellt ackrediteringsorgan.
2. Om en medlemsstat inte anser det ekonomiskt meningsfullt eller genomförbart att ha ett nationellt ackrediteringsorgan, eller att tillhandahålla vissa ackrediteringstjänster, ska medlemsstaten i möjligaste mån anlita det nationella ackrediteringsorganet i en annan medlemsstat.
3. En medlemsstat som i enlighet med punkt 2 anlitar ett ackrediteringsorgan i en annan medlemsstat ska informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om detta.
4. Baserat på den information som avses i punkt 3 och i artikel 12 ska kommissionen upprätta en förteckning över nationella ackrediteringsorgan, hålla denna förteckning uppdaterad samt offentliggöra den.
5. I fall då ackrediteringen inte utförs direkt av de offentliga myndigheterna själva ska medlemsstaterna överlåta ackrediteringsförfarandet åt sitt nationella ackrediteringsorgan som offentlig myndighetsutövning och formellt erkänna det.
6. Det nationella ackrediteringsorganets ansvar och uppgifter ska vara klart åtskilda från dem som åligger andra nationella myndigheter.
7. Det nationella ackrediteringsorganet ska inte vara vinstdrivande.
8. Det nationella ackrediteringsorganet får inte bedriva verksamhet eller erbjuda tjänster som tillhandahålls av organen för bedömning av överensstämmelse, erbjuda kommersiella konsulttjänster, äga aktier eller i övrigt ha ett finansiellt intresse eller ett ledningsansvar i ett organ för bedömning av överensstämmelse.
9. Varje medlemsstat ska säkerställa att dess nationella ackrediteringsorgan har lämpliga ekonomiska och personalmässiga resurser för att kunna utföra sina uppgifter, däribland utförandet av särskilda uppgifter, såsom verksamhet för europeiskt och internationellt ackrediteringssamarbete och åtgärder som krävs som stöd för nationell politik och som inte är ekonomiskt självbärande.
10. Det nationella ackrediteringsorganet ska vara medlem i det organ som erkänns med stöd av artikel 14.
11. De nationella ackrediteringsorganen ska skapa och upprätthålla lämpliga strukturer för att säkerställa en effektiv och balanserad inblandning av alla intressegrupper inom både sina organisationer och det organ som erkänns med stöd av artikel 14.

*Artikel 5***Ackreditering**

1. Ett nationellt ackrediteringsorgan ska, när ett organ för bedömning av överensstämmelse så begär, utvärdera huruvida det sistnämnda är kompetent att utföra specifik bedömning av överensstämmelse. Om det har konstaterats vara kompetent, ska det nationella ackrediteringsorganet utfärda ett ackrediteringsintyg om detta.
2. När en medlemsstat beslutar att inte använda ackreditering ska den förse kommissionen och övriga medlemsstater med de styrkande handlingar som krävs för att intyga kompetensen hos de organ för bedömning av överensstämmelse som den utser för genomförandet av relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning.
3. Nationella ackrediteringsorgan ska utöva tillsyn över de organ för bedömning av överensstämmelse som de har utfärdat ackrediteringsintyg för.
4. Om ett nationellt ackrediteringsorgan bedömer att ett organ för bedömning av överensstämmelse som erhållit ett ackrediteringsintyg inte längre har nödvändig kompetens för att bedriva specifik verksamhet inom bedömning av överensstämmelse, eller allvarligt underlåtit att uppfylla sina skyldigheter, ska ackrediteringsorganet inom rimlig tid vidta alla lämpliga åtgärder för att begränsa, eller tillfälligt eller helt återkalla ackrediteringsintyget.
5. Medlemsstaterna ska fastställa förfaranden för att behandla överklaganden av ackrediteringsbeslut, inbegripet rättsmedel, om det är lämpligt, eller som avser frånvaron av beslut.

*Artikel 6***Principen om förbud mot konkurrerande verksamhet**

1. De nationella ackrediteringsorganen ska inte konkurrera med organ för bedömning av överensstämmelse.
2. De nationella ackrediteringsorganen ska inte konkurrera med andra nationella ackrediteringsorgan.
3. De nationella ackrediteringsorganen får utöva sin verksamhet över nationsgränserna, på en annan medlemsstats territorium, antingen på begäran av ett organ för bedömning av överensstämmelse i de fall som anges i artikel 7.1 eller, om de ombeds göra detta av ett nationellt ackrediteringsorgan i enlighet med artikel 7.3, i samarbete med det nationella ackrediteringsorganet i den medlemsstaten.

*Artikel 7***Gränsöverskridande ackreditering**

1. Ett organ för bedömning av överensstämmelse som vill ansöka om ackreditering ska vända sig till det nationella ackrediteringsorganet i den medlemsstat där det har sitt säte, eller hos det nationella ackrediteringsorgan som medlemsstaten kan anlita i enlighet med artikel 4.2.

Ett organ för bedömning av överensstämmelse kan dock ansöka om ackreditering hos ett nationellt ackrediteringsorgan annat än dem som avses i första stycket i följande situationer:

- a) Om den medlemsstat där organet har sitt säte har beslutat att inte inrätta ett nationellt ackrediteringsorgan och inte har valt att anlita det nationella ackrediteringsorganet i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 4.2.
- b) Om de nationella ackrediteringsorgan som avses i första stycket inte erbjuder ackreditering för den typ av bedömning av överensstämmelse som ackrediteringsansökan gäller.
- c) Om de nationella ackrediteringsorgan som avses i första stycket inte har framgångsrikt genomgått den referentbedömning som avses i artikel 10 för den typ av bedömning av överensstämmelse som ackrediteringsansökan gäller.

2. Om ett nationellt ackrediteringsorgan erhåller en ansökan enligt punkt 1 b eller c ska det informera det nationella ackrediteringsorganet i den medlemsstat där organet för bedömning av överensstämmelse har sitt säte. I sådana fall får det nationella ackrediteringsorganet i den medlemsstat där det ansökande organet för bedömning av överensstämmelse har sitt säte delta som observatör.

3. Ett nationellt ackrediteringsorgan får begära att ett annat nationellt ackrediteringsorgan utför en del av bedömningen. I sådana fall ska ackrediteringsintyget utfärdas av det organ som gör denna begäran.

Artikel 8

Krav för nationella ackrediteringsorgan

Ett nationellt ackrediteringsorgan ska uppfylla följande krav:

1. Det ska organiseras på ett sådant sätt att det är oberoende från de organ för bedömning av överensstämmelse som det bedömer och från kommersiellt tryck, och på ett sådant sätt att inga intressekonflikter uppstår med organen för bedömning av överensstämmelse.
2. Det ska vara organiserat och fungera på ett sådant sätt att dess verksamhet är objektiv och opartisk.
3. Det ska se till att alla beslut som rör intyg om kompetens fattas av annan behörig personal än den som har gjort bedömningen.
4. Det ska ha tillfredsställande rutiner som säkerställer att den information som erhållits behandlas konfidentiellt.
5. Det ska kartlägga den verksamhet för bedömning av överensstämmelse för vilken den är kompetent att utföra ackreditering och, där så är lämpligt, hänvisa till relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning och standarder.
6. Det ska inrätta nödvändiga förfaranden för att säkerställa effektiv ledning och lämpliga interna kontroller.

7. Det ska ha tillräckligt många anställda med lämplig kompetens för att kunna utföra sina uppgifter.
8. Det ska dokumentera personalens uppgifter, ansvar och befogenheter i den mån dessa kan påverka kvaliteten på bedömningen och intyget om kompetens.
9. Det ska inrätta, tillämpa och underhålla förfaranden för att övervaka prestanda och kompetens hos den personal som utför arbetet.
10. Det ska kontrollera att bedömningar av överensstämmelse genomförs på ett lämpligt sätt så att det inte läggs några onödiga bördor på företagen och att vederbörlig hänsyn tas till ett företags storlek, bransch och struktur samt den berörda produktteknikens komplexitet och produktionsprocessens seriemässiga karaktär.
11. Det ska offentliggöra årsredovisningar som utarbetats i enlighet med vedertagna redovisningsprinciper.

Artikel 9

Uppfyllande av kraven

1. Om ett nationellt ackrediteringsorgan inte uppfyller kraven i denna förordning, eller underlåter att uppfylla sina skyldigheter här nedan, ska den berörda medlemsstaten vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa detta, alternativt säkerställa att åtgärder vidtas, och den ska informera kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna ska regelbundet övervaka sina nationella ackrediteringsorgan för att säkerställa att de hela tiden uppfyller kraven i artikel 8.

3. Medlemsstaterna ska ta maximal hänsyn till resultaten av referentbedömningen enligt artikel 10 när de utför den övervakning som avses i punkt 2 i denna artikel.

4. De nationella ackrediteringsorganen ska förfoga över de förfaranden som krävs för att kunna hantera klagomål riktade mot de organ för bedömning av överensstämmelse som de har ackrediterat.

Artikel 10

Referentbedömning

1. Nationella ackrediteringsorgan ska låta sin verksamhet bli föremål för referentbedömning som ska organiseras av det organ som erkänns med stöd av artikel 14.

2. Intressegrupper ska ha rätt att delta i det system som inrättats för att övervaka verksamhet i samband med referentbedömning, dock inte i enskilda referentbedömningsförfaranden.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella ackrediteringsorganen regelbundet deltar i referentbedömning enligt kraven i punkt 1.

4. Referentbedömning ska grundas på sunda och öppna kriterier och förfaranden för utvärdering, särskilt när det gäller nödvändiga strukturella, mänskliga och administrativa resurser, konfidentialitet och klagomål. Det ska inrättas lämpliga förfaranden för överklaganden av beslut som fattats till följd av bedömningen.

5. Vid referentbedömning ska det bedömas huruvida det nationella ackrediteringsorganet uppfyller de krav som fastställs i artikel 8, under beaktande av den relevanta harmoniserade standard som avses i artikel 11.

6. Det organ som erkänns med stöd av artikel 14 ska offentliggöra resultaten av referentbedömningen och meddela samtliga medlemsstater och kommissionen om detsamma.

7. Kommissionen ska i samarbete med medlemsstaterna se över referensbedömningssystemets regler och se till att det fungerar korrekt.

Artikel 11

Presumtion om överensstämmelse för nationella ackrediteringsorgan

1. Nationella ackrediteringsorgan som uppvisar överensstämmelse med de kriterier som fastställs i den relevanta harmoniserade standarden, för vilken det offentliggjorts en hänvisning till i *Europeiska unionens officiella tidning*, genom att framgångsrikt ha genomgått referentbedömning i enlighet med artikel 10, ska förutsättas uppfylla de krav som anges i artikel 8.

2. De nationella myndigheterna ska erkänna likvärdigheten hos de tjänster som tillhandahålls av de ackrediteringsorgan som har framgångsrikt genomgått referentbedömning i enlighet med artikel 10, och därmed, baserat på den presumtion som avses i punkt 1 i den här artikeln, godta dessa organs ackrediteringsintyg och de intyg som utfärdas av de organ för bedömning av överensstämmelse som ackrediterats av dem.

Artikel 12

Informationsskyldighet

1. Varje nationellt ackrediteringsorgan ska informera övriga nationella ackrediteringsorgan om vilken typ av bedömning av överensstämmelse som det erbjuder ackreditering för, och om eventuella ändringar av verksamheten.

2. Varje medlemsstat ska informera kommissionen och det organ som erkänns med stöd av artikel 14 om sitt nationella ackrediteringsorgans identitet och om all verksamhet inom bedömning av överensstämmelse som detta organ erbjuder ackreditering för till stöd för harmoniserad gemenskapslagstiftning, och om eventuella ändringar.

3. Varje nationellt ackrediteringsorgan ska regelbundet offentliggöra information om resultaten av referentbedömningen, om

vilken typ av bedömning av överensstämmelse som den erbjuder ackreditering för och om eventuella ändringar av verksamheten.

Artikel 13

Uppdrag till det organ som erkänns med stöd av artikel 14

1. Kommissionen får, efter att ha rådfrågat den kommitté som inrättats genom artikel 5 i direktiv 98/34/EG, begära att det organ som erkänns med stöd av artikel 14 bidrar till utveckling, underhåll och tillämpning av ackreditering i gemenskapen.

2. Kommissionen får även, i enlighet med det förfarande som avses i punkt 1,

a) begära att det organ som erkänns med stöd av artikel 14 föreskriver bedömningskriterier och förfaranden för referentbedömning och utvecklar sektorsspecifika ackrediteringsprogram,

b) godta alla sådana befintliga program som redan föreskriver bedömningskriterier och förfaranden för referentbedömning.

3. Kommissionen ska se till att sektorsspecifika program fastställer vilka tekniska specifikationer som är nödvändiga för att uppnå den grad av kompetens som harmoniserad gemenskapslagstiftning kräver på områden där särskilda krav för teknik, hälsa, miljö eller säkerhet gäller eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset.

Artikel 14

Europeisk ackrediteringsinfrastruktur

1. Kommissionen ska efter samråd med medlemsstaterna erkänna ett organ som uppfyller kraven i bilaga I till denna förordning.

2. Ett organ som ska erkännas i enlighet med punkt 1 ska ingå ett avtal med kommissionen. Avtalet ska bland annat innehålla en detaljerad beskrivning av organets uppgifter, finansieringsbestämmelser och bestämmelser för tillsyn av organet. Både kommissionen och organet ska, utan att behöva ange anledningen, ha möjlighet att säga upp avtalet vid utgången av en rimlig uppsägningstid som ska fastställas i avtalet.

3. Kommissionen och organet ska offentliggöra avtalet.

4. Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna och de nationella ackrediteringsorganen om erkännandet av ett organ enligt punkt 1.

5. Kommissionen får inte erkänna mer än ett organ för en bestämd tidsperiod.

6. Det första organ som erkänns enligt denna förordning ska vara EA, förutsatt att det har ingått ett avtal i enlighet med punkt 2.

KAPITEL III

**GEMENSKAPSRAM FÖR MARKNADSKONTROLL OCH
KONTROLL AV PRODUKTER SOM FÖRS IN PÅ
GEMENSKAPSMARKNADEN**

AVSNITT 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 15

Tillämpningsområde

1. Artiklarna 16–26 ska tillämpas på produkter som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning.
2. De enskilda bestämmelserna i artiklarna 16–26 ska tillämpas i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser med samma syfte i harmoniserad gemenskapslagstiftning.
3. Tillämpningen av denna förordning får inte hindra marknadskontrollmyndigheterna att vidta mera specifika åtgärder som föreskrivs i direktiv 2001/95/EG.
4. I artiklarna 16–26 avses med en "produkt" ett ämne, preparat eller annan vara framställd genom en tillverkningsprocess som inte utgör livsmedel, foder, levande växter och djur, produkter av mänskligt ursprung samt produkter av växter och djur med koppling till deras framtida fortplantning.
5. Artiklarna 27, 28 och 29 ska tillämpas på alla produkter som omfattas av gemenskapslagstiftningen, dock endast när gemenskapslagstiftningen inte innehåller särskilda bestämmelser om hur gränskontroll ska organiseras.

Artikel 16

Allmänna bestämmelser

1. Medlemsstaterna ska organisera och genomföra marknadskontroll i enlighet med detta kapitel.
2. Syftet med marknadskontrollen är att säkerställa att produkter som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning vilka, då de används i enlighet med sitt avsedda ändamål eller under rimligen förutsebara förhållanden och då de installeras och underhålls på korrekt sätt, kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet, eller vilka på annat sätt inte uppfyller tillämpliga krav i harmoniserad gemenskapslagstiftning dras tillbaka eller förbjuds eller hindras från att tillhandahållas på marknaden, och att allmänheten, kommissionen och de övriga medlemsstaterna informeras om detta.
3. De nationella infrastrukturerna och programmen för marknadskontroll ska se till att effektiva åtgärder kan vidtas för alla produkter, oavsett kategori, som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning.

4. Marknadskontroll ska omfatta produkter som satts samman eller tillverkats för tillverkarens eget bruk när harmoniserad gemenskapslagstiftning föreskriver att dess bestämmelser ska gälla sådana produkter.

AVSNITT 2

Gemenskapsram för marknadskontroll

Artikel 17

Informationsskyldighet

1. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om sina marknadskontrollmyndigheter och deras ansvarsområden. Kommissionen ska vidarebefordra denna information till övriga medlemsstater.
2. Medlemsstaterna ska se till att allmänheten är medveten om nationella marknadskontrollmyndigheters existens, ansvarsområden och identitet och om hur dessa myndigheter kan kontaktas.

Artikel 18

Medlemsstaternas skyldigheter avseende organisation

1. Medlemsstaterna ska inrätta lämpliga mekanismer för kommunikation och samordning mellan de olika marknadskontrollmyndigheterna.
2. Medlemsstaterna ska inrätta lämpliga förfaranden för att
 - a) följa upp klagomål och rapporter om risker relaterade till produkter som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning,
 - b) bevaka olyckor och hälsoskador som dessa produkter misstänks ha orsakat,
 - c) kontrollera att korrigerande åtgärder har vidtagits,
 - d) följa upp vetenskaplig och teknisk kunskap i säkerhetsfrågor.
3. Medlemsstaterna ska anförtro marknadskontrollmyndigheterna de befogenheter, resurser och kunskaper som krävs för att dessa ska kunna utföra sina uppgifter på rätt sätt.
4. Medlemsstaterna ska se till att marknadskontrollmyndigheterna utövar sina befogenheter i enlighet med proportionalitetsprincipen.
5. Medlemsstaterna ska inrätta, genomföra och regelbundet uppdatera program för marknadskontroll. Medlemsstaterna ska utarbeta antingen ett allmänt program för marknadskontroll eller sektorsspecifika program för sektorer inom vilka de utför marknadskontroll, underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om dessa program och göra dem tillgängliga,

elektroniskt och, om lämpligt, på andra sätt, för allmänheten. En första sådan underrättelse ska ske senast den 1 januari 2010. Efterföljande uppdateringar av programmen ska offentliggöras på samma sätt. För att uppnå detta får medlemsstaterna samarbeta med berörda intressegrupper.

6. Medlemsstaterna ska regelbundet se över kontrollverksamheten och bedöma hur den fungerar. Denna översyn och dessa bedömningar ska genomföras minst vart fjärde år, och resultatet ska meddelas de övriga medlemsstaterna och kommissionen samt göras tillgängliga, elektroniskt och, om lämpligt, på andra sätt, för allmänheten.

Artikel 19

Åtgärder för marknads kontroll

1. Marknadskontrollmyndigheterna ska göra lämpliga kontroller i tillräcklig omfattning av produkters egenskaper; detta ska ske genom dokumentkontroll och, där så är lämpligt, genom fysisk kontroll eller kontroll i laboratorium av ett ändamålsenligt urval. I samband med detta ska de beakta etablerade riskbedömningsprinciper samt klagomål och annan information.

Marknadskontrollmyndigheterna får kräva att de ekonomiska aktörerna tillhandahåller sådan dokumentation och information som dessa myndigheter anser sig behöva för att utföra sin verksamhet, inbegripet, när detta är nödvändigt och motiverat, att ha tillträde till de ekonomiska aktörernas lokaler och ha rätt att ta nödvändiga provexemplar av produkterna. De får förstöra eller på annat sätt göra obrukbara produkter som utgör en allvarlig risk, om de anser det vara en nödvändig åtgärd.

Om de ekonomiska aktörerna uppvisar provningsrapporter eller intyg som intyg överensstämelse vilka utfärdats av ett ackrediterat organ för bedömning av överensstämelse ska marknadskontrollmyndigheterna ta vederbörlig hänsyn till dessa rapporter och intyg.

2. Marknadskontrollmyndigheterna ska inom rimlig tid vidta lämpliga åtgärder för att informera användarna på sitt territorium om faror som de upptäckt i samband med produkter, detta för att minska risken för personskador eller annan skada.

De ska samarbeta med de ekonomiska aktörerna beträffande åtgärder som kan förhindra eller minska risker orsakade av produkter som dessa aktörer tillhandahållit.

3. Om marknadskontrollmyndigheterna i en medlemsstat beslutar att dra tillbaka en produkt som tillverkats i en annan medlemsstat ska de underrätta den berörda ekonomiska aktören på den adress som angivits på produkten i fråga eller i de dokument som åtföljer produkten.

4. Marknadskontrollmyndigheterna ska utföra sina uppgifter självständigt, objektivt och opartiskt.

5. Marknadskontrollmyndigheterna ska iaktta konfidentialitet när det är nödvändigt för att skydda affärshemligheter eller personuppgifter enligt nationell lagstiftning, dock i enlighet med kravet på att information enligt denna förordning ska offentliggöras i så stor utsträckning som möjligt för att användarnas intressen i gemenskapen ska skyddas.

Artikel 20

Produkter som utgör en allvarlig risk

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att produkter som utgör en allvarlig risk, även en allvarlig risk utan omedelbar effekt, och som kräver snabbt ingripande återkallas, dras tillbaka eller att tillhandahållandet på deras marknad förbjuds, och att kommissionen utan dröjsmål informeras i enlighet med artikel 22.

2. Beslutet om huruvida en produkt utgör en allvarlig risk ska bygga på en lämplig riskbedömning som beaktar farans karaktär och sannolikheten att något inträffar. En produkt ska inte anses utgöra en allvarlig risk av den anledningen att det går att uppnå en högre säkerhetsnivå eller att det finns andra tillgängliga produkter som utgör en mindre risk.

Artikel 21

Begränsande åtgärder

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att, när åtgärder vidtas i enlighet med relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning i syfte att förbjuda eller begränsa tillhandahållandet av en produkt på marknaden, dra tillbaka den från marknaden eller återkalla den, dessa åtgärder är proportionella och att det anges exakt vilka grunder beslutet om åtgärd har.

2. Sådana åtgärder ska utan dröjsmål meddelas den ekonomiska aktören i fråga, som samtidigt ska underrättas om vilka rättsmedel som står till hans förfogande enligt lagstiftningen i medlemsstaten ifråga och vilka tidsfrister som gäller för sådana rättsmedel.

3. Innan beslut fattas om en åtgärd i enlighet med punkt 1 ska den berörda ekonomiska aktören ges tillfälle att yttra sig inom rimlig tid som inte får vara kortare än tio dagar, förutsatt att åtgärden inte, med tanke på hälso- eller säkerhetskrav eller andra skäl som hänför sig till allmänna intressen som omfattas av relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning, är så brådskande att sådant samråd inte är möjligt. Om en åtgärd vidtagits utan att aktören har fått möjlighet att yttra sig ska denne ges möjlighet att yttra sig så snart som möjligt och den vidtagna åtgärden ska ses över omedelbart därefter.

4. Sådana åtgärder som avses i punkt 1 ska skyndsamt dras tillbaka eller ändras i och med att den ekonomiska aktören kunnat visa att effektiva åtgärder vidtagits.

*Artikel 22***Informationsutbyte – gemenskapens system för snabbt informationsutbyte**

1. När en medlemsstat vidtar, eller avser att vidta, en åtgärd i enlighet med artikel 20 och anser att orsakerna som ligger bakom åtgärden, eller åtgärdens konsekvenser når utanför dess territorium ska den, i enlighet med punkt 4 i den här artikeln, omgående informera kommissionen om den åtgärd medlemsstaten vidtagit. Den ska även utan dröjsmål underrätta kommissionen om varje ändring eller upphävande av en sådan åtgärd.
2. Om en produkt som utgör en allvarlig risk har tillhandahållits på marknaden ska medlemsstaterna informera kommissionen om eventuella frivilliga åtgärder som en ekonomisk aktör vidtagit och underrättat om.
3. I den information som lämnas i enlighet med punkt 1 eller 2 ska alla tillgängliga uppgifter ingå, särskilt de som krävs för att kunna identifiera produkten, dess ursprung och leveranskedja, den risk produkten utgör, vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess giltighetstid samt eventuella frivilliga åtgärder som de ekonomiska aktörerna vidtagit.
4. För de syften som avses i punkterna 1, 2 och 3 ska det marknadskontroll- och informationsutbytessystem som avses i artikel 12 i direktiv 2001/95/EG användas. Artikel 12.2, 12.3 och 12.4 i det direktivet ska gälla i tillämpliga delar.

*Artikel 23***Allmänt informationsstödssystem**

1. Kommissionen ska med elektroniska medel utveckla och underhålla ett allmänt arkiverings- och informationsutbytessystem för frågor som gäller marknadskontroll, program och annan relevant information om bristande överensstämmelse med harmoniserad gemenskapslagstiftning. Systemet ska på lämpligt sätt redovisa underrättelser och information som lämnas i enlighet med artikel 22.
2. För de syften som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna tillhandahålla kommissionen den information de har tillgång till och som inte redan lämnats i enlighet med artikel 22 om produkter som utgör en risk, särskilt information om typen av risk, resultat av eventuella provningar, tillfälliga restriktiva åtgärder som vidtagits, kontakt med berörda ekonomiska aktörer och motivering till varför åtgärder vidtagits eller inte vidtagits.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 19.5 eller nationell lagstiftning om sekretess ska konfidentialitet säkerställas med avseende på informationens innehåll. Konfidentialiteten får inte hindra att marknadskontrollmyndigheterna får ta del av information som är relevant för att säkerställa effektiv marknadskontroll.

*Artikel 24***Principer för samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa effektivt samarbete och informationsutbyte mellan sina marknadskontrollmyndigheter

och myndigheterna i andra medlemsstater samt mellan sina egna myndigheter och kommissionen och berörda gemenskapsorgan, beträffande sina program för marknadskontroll och i alla frågor som gäller produkter som utgör en risk.

2. För de syften som avses i punkt 1 ska marknadskontrollmyndigheterna i en medlemsstat i lämplig omfattning bistå marknadskontrollmyndigheterna i andra medlemsstater, genom att tillhandahålla information eller dokumentation, utföra lämpliga undersökningar och på annat lämpligt sätt delta i undersökningar som inletts i en annan medlemsstat.

3. Kommissionen ska samla in och sammanställa sådana uppgifter om nationell marknadskontroll som möjliggör ett uppfyllande av sina förpliktelser.

4. Information som förmedlas av en ekonomisk aktör enligt artikel 21.3 och eventuell ytterligare information ska bifogas när den rapporterade medlemsstaten meddelar andra medlemsstater och kommissionen sina resultat och åtgärder. Det ska tydligt framgå av all ytterligare information att den hör samman med tidigare lämnad information.

*Artikel 25***Delning av resurser**

1. Marknadskontrollinitiativ för att dela resurser och expertis mellan medlemsstaternas myndigheter får inledas av kommissionen eller berörda medlemsstater. Sådana initiativ ska samordnas av kommissionen.
2. För de syften som avses i punkt 1 ska kommissionen i samarbete med medlemsstaterna
 - a) utveckla och organisera utbildningsprogram och utbytesprogram för nationella tjänstemän,
 - b) utveckla, organisera och inrätta program för utbyte av erfarenheter, information och bästa praxis, program och åtgärder för gemensamma projekt, informationskampanjer, gemensamma besöksprogram och resursdelning med anledning av detta.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter, där så är lämpligt, deltar i den verksamhet som avses i punkt 2.

*Artikel 26***Samarbete med de behöriga myndigheterna i tredjeländer**

1. Marknadskontrollmyndigheterna får samarbeta med de behöriga myndigheterna i tredjeländer i syfte att utbyta information och tekniskt bistånd, främja och underlätta tillgången till europeiska system och främja verksamhet i anslutning till bedömning av överensstämmelse, marknadskontroll och ackreditering.

Kommissionen ska i samarbete med medlemsstaterna utveckla lämpliga program i detta syfte.

2. Samarbete med de behöriga myndigheterna i tredjeländer får ske bl.a. i form av de åtgärder som anges i artikel 25.2. Medlemsstaterna ska se till att deras behöriga myndigheter deltar fullt ut i dessa åtgärder.

AVSNITT 3

Kontroll av produkter som förs in på gemenskapsmarknaden

Artikel 27

Kontroll av produkter som förs in på gemenskapsmarknaden

1. De myndigheter i medlemsstaterna som är ansvariga för kontroll av produkter som förs in på gemenskapsmarknaden ska ha de befogenheter och resurser som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter på rätt sätt. De ska i tillräcklig omfattning utföra lämpliga kontroller av produkters egenskaper i enlighet med de principer som anges i artikel 19.1, innan dessa produkter övergår i fri omsättning.

2. Om mer än en myndighet ansvarar för marknadskontroll och yttre gränskontroll i en medlemsstat ska dessa myndigheter samarbeta med varandra genom att dela information som är relevant för deras uppgifter eller på annat lämpligt sätt.

3. De myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll ska skjuta upp övergången till fri omsättning på gemenskapsmarknaden om något av följande upptäcks vid de kontroller som avses i punkt 1:

- a) Produkten har egenskaper som ger anledning att tro att produkten, när den installeras, underhålls och används på rätt sätt, utgör en allvarlig risk för hälsa eller säkerhet, miljön eller andra allmänna intressen i enlighet med artikel 1.
- b) Produkten åtföljs inte av den skriftliga eller elektroniska dokumentation som krävs enligt relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning, eller är inte märkt i enlighet med sådan lagstiftning.
- c) Produkten har försetts med falsk CE-märkning eller är vilseledande med avseende på CE-märkningen.

De myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll ska omgående informera marknadskontrollmyndigheterna om en produkts övergång till fri omsättning skjuts upp.

4. Vad gäller lättförädlade produkter ska de myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll i största möjliga utsträckning sörja för att de krav de ställer på lagring av produkten eller parkering av transportfordonen inte hindrar att produkten bevaras i gott skick.

5. Vid tillämpningen av detta avsnitt ska artikel 24 tillämpas beträffande myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll, utan att det påverkar tillämpningen av gemenskapslagstiftning där mer specifika samarbetsystem mellan dessa myndigheter föreskrivs.

Artikel 28

Frigörande av produkter

1. En produkt vars övergång till fri omsättning har skjutits upp av de myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll i enlighet med artikel 27 ska frigöras om dessa myndigheter, inom tre arbetsdagar från det att frigörandet sköts upp, inte har fått uppgift om att åtgärder vidtagits av marknadskontrollmyndigheterna, och förutsatt att alla andra krav och formaliteter för att låta produkten övergå till fri omsättning är uppfyllda.

2. Om marknadskontrollmyndigheterna finner att produkten i fråga inte utgör en allvarlig risk för hälsa och säkerhet och därför inte kan anses strida mot harmoniserad gemenskapslagstiftning, ska produkten i fråga få övergå till fri omsättning förutsatt att alla andra krav och formaliteter är uppfyllda.

Artikel 29

Nationella åtgärder

1. Om marknadskontrollmyndigheterna finner att en produkt utgör en allvarlig risk ska de vidta åtgärder för att förbjuda att produkten släpps ut på marknaden, och de ska begära att de myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll märker den medföljande fakturan och övriga relevanta dokument som medföljer produkten – eller, i fall där uppgiftshandling sker elektroniskt, göra en anmärkning i själva systemet för uppgiftshandlingen – på följande sätt:

"Farlig produkt – får ej övergå i fri omsättning – förordning (EG) nr 765/2008".

2. Om marknadskontrollmyndigheterna finner att en produkt inte uppfyller kraven i harmoniserad gemenskapslagstiftning ska de vidta lämpliga åtgärder, inbegripet, om så är nödvändigt, förbjuda att produkten släpps ut på marknaden.

Om utsläppande på marknaden förbjuds enligt första stycket ska marknadskontrollmyndigheterna begära att de myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll inte låter produkten övergå i fri omsättning och märker den medföljande fakturan och övriga relevanta dokument som medföljer produkten – eller, i fall där uppgiftshandling sker elektroniskt, göra en anmärkning i själva systemet för uppgiftshandlingen – på följande sätt:

"Produkten uppfyller inte gällande krav – får ej övergå i fri omsättning – förordning (EG) nr 765/2008".

3. Om produkten sedan deklarerar för ett annat tullförfarande än övergång till fri omsättning, och förutsatt att de nationella marknadskontrollmyndigheterna inte har invändningar, ska även de dokument som används i samband med detta förfarande på samma villkor märkas på det sätt som anges i punkt 1 och 2.

4. Medlemsstaternas myndigheter får förstöra eller på annat sätt göra obrukbara produkter som utgör en allvarlig risk om de anser det vara en nödvändig och proportionell åtgärd.

5. Marknadskontrollmyndigheterna ska informera de myndigheter som ansvarar för yttre gränskontroll om produktkategorier som har konstaterats utgöra en allvarlig risk eller inte uppfylla gällande krav enligt punkterna 1 och 2.

KAPITEL IV

CE-MÄRKNING

Artikel 30

Allmänna principer för CE-märkning

1. CE-märkningen får endast anbringas av tillverkaren eller tillverkarens representant.

2. CE-märkningen, såsom den beskrivs i bilaga II, ska anbringas endast på produkter för vilka anbringande av märkningen föreskrivs i specifik harmoniserad gemenskapslagstiftning och får inte anbringas på någon annan produkt.

3. Genom att anbringa eller låta anbringa CE-märkningen visar tillverkaren att denne tar ansvaret för att produkten överensstämmer med alla tillämpliga krav som fastställs i relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning som föreskriver om märkningen.

4. CE-märkningen ska vara den enda märkning som intygar att produkten överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i relevant harmoniserad gemenskapslagstiftning som föreskriver om märkningen.

5. Det ska vara förbjudet att på produkter anbringa märkning, symboler och inskriptioner som kan vara vilseledande för tredje part i fråga om CE-märkets innebörd eller utformning. Annan märkning får anbringas på produkterna, förutsatt att den inte försämrar CE-märkningens synlighet eller läsbarhet eller ändrar dess innebörd.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 41 ska medlemsstaterna se till att bestämmelserna om CE-märkning tillämpas korrekt och vidta lämpliga åtgärder i händelse av otillbörlig användning av märkningen. Medlemsstaterna ska också vidta sanktioner för överträdelse, vilka får inbegripa straffrättsliga sanktioner för allvarliga överträdelse. Dessa sanktioner ska stå i proportion till överträdelsen och effektivt avskräcka från otillbörlig användning.

KAPITEL V

GEMENSKAPSFINANSIERING

Artikel 31

Organisation som arbetar för mål av allmänt europeiskt intresse

Det organ som erkänns med stöd av artikel 14 ska anses vara en organisation som arbetar för mål av allmänt europeiskt intresse i den mening som avses i artikel 162 i kommissionens förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002 av den 23 december 2002 om genomförandebestämmelser för förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002⁽¹⁾.

Artikel 32

Verksamhet som kan beviljas gemenskapsfinansiering

1. Gemenskapen får finansiera följande verksamhet i samband med tillämpningen av denna förordning:

- a) Utarbetande och översyn av sektorsspecifika ackrediteringsprogram som avses i artikel 13.3.
- b) Verksamheten vid sekretariatet hos det organ som erkänns med stöd av artikel 14, t.ex. samordning av ackrediteringsverksamhet, tekniska uppgifter i samband med referentbedömningssystemet, tillhandahållande av information till intressenter och organets deltagande i verksamhet som ordnas av internationella ackrediteringsorganisationer.
- c) Utarbetande och uppdatering av bidrag till riktlinjer på områdena ackreditering, anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse till kommissionen, bedömning av överensstämmelse och marknadskontroll.
- d) Jämförande testverksamhet i samband med skyddsklausuler.
- e) Tillgängliggörande av teknisk expertis för kommissionen i syfte att bistå kommissionen i dess genomförande av administrativt samarbete för marknadskontroll, inklusive finansieringen av grupper för administrativt samarbete, i beslut om marknadskontroll och i ärenden rörande skyddsklausuler.
- f) Förberedande eller kompletterande arbete i samband med bedömning av överensstämmelse, reglerad mätteknik, ackreditering och marknadskontroll kopplade till genomförandet av gemenskapslagstiftning, t.ex. studier, program, utvärderingar, riktlinjer, jämförande analyser, ömsesidiga besök, forskningsarbete, utveckling och underhåll av databaser, utbildning, laboratoriearbete, kvalifikationsprövning, prov som sker i samarbete mellan olika laboratorier och uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse samt europeiska marknadskontrollskampanjer och liknande verksamhet.

⁽¹⁾ EGT L 357, 31.12.2002, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG, Euratom) nr 478/2007 (EUT L 111, 28.4.2007, s. 13).

g) Verksamhet som bedrivs enligt program för tekniskt stöd och samarbete med tredjeländer samt främjande och utnyttjande av det europeiska systemet för bedömning av överensstämmelse, marknadskontroll och ackrediteringspolitik- och system bland intressegrupper inom gemenskapen och på internationell nivå.

2. Den verksamhet som avses i punkt 1 a får finansieras med gemenskapsmedel bara om den kommitté som inrättats genom artikel 5 i direktiv 98/34/EG har rådfrågats om de uppdrag som ska lämnas till det organ som erkänns med stöd av artikel 14 i den här förordningen.

Artikel 33

Organ som kan beviljas gemenskapsfinansiering

Det organ som erkänns med stöd av artikel 14 kan beviljas gemenskapsfinansiering för den verksamhet som förtecknas i artikel 32.

Gemenskapsfinansiering kan även beviljas andra organ för den verksamhet som avses i artikel 32, med undantag av den verksamhet som avses i punkt 1 a och b i den artikeln.

Artikel 34

Finansiering

De medel som anslås till den verksamhet som avses i denna förordning ska fastställas varje år av budgetmyndigheten inom den gällande budgetramen.

Artikel 35

Finansieringsbestämmelser

1. Gemenskapsfinansieringen ska ske
 - a) utan förslagsinfordran, till det organ som erkänns med stöd av artikel 14 för att genomföra den verksamhet som avses i artikel 32.1 a–g för vilken bidrag kan beviljas i enlighet med budgetförordningen,
 - b) i form av bidrag efter en förslagsinfordran, eller genom offentlig upphandling, till andra organ för att utföra den verksamhet som avses i artikel 32.1 c–g.
2. Verksamheten vid sekretariatet hos det organ som erkänns med stöd av artikel 14, som det hänvisas till i artikel 32.1 b, kan finansieras med administrationsbidrag. Administrationsbidrag ska, om de förnyas, inte automatiskt trappas ned successivt.
3. Överenskommelser om bidrag kan tillåta schablonbidrag för mottagarens allmänna omkostnader motsvarande högst 10 % av de totala direkta bidragsberättigande kostnaderna för åtgärder, förutom när mottagarens indirekta kostnader täcks av ett bidrag till administrativa kostnader som finansieras från gemenskapsbudgeten.

4. De gemensamma målen för samarbetet och de administrativa och ekonomiska villkoren för de bidrag som beviljas det organ som erkänns med stöd av artikel 14 får fastställas i ett ramavtal om partnerskap som undertecknas mellan kommissionen och detta organ i enlighet med budgetförordningen och förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002. Europaparlamentet och rådet ska underrättas om ingåendet av ett sådant avtal.

Artikel 36

Förvaltning och uppföljning

1. De anslag som budgetmyndigheten fastställer för finansiering av verksamheten inom bedömning av överensstämmelse, ackreditering och marknadskontroll får också täcka administrativa utgifter som avser förberedelser, uppföljning, kontroll, revision och utvärdering som är direkt nödvändiga för att syftet med denna förordning ska uppnås, särskilt undersökningar, möten, information och publikationer, utgifter för datanät för utbyte av information samt andra utgifter för administrativt och tekniskt stöd som kommissionen kan anlita för verksamhet inom bedömning av överensstämmelse och ackreditering.

2. Kommissionen ska utvärdera huruvida den verksamhet rörande bedömning av överensstämmelse, ackreditering och marknadskontroll som gemenskapen finansierar är relevant med hänsyn till behoven för gemenskapens politik och lagstiftning och informera Europaparlamentet och rådet om resultaten av denna utvärdering senast den 1 januari 2013 och därefter vart femte år.

Artikel 37

Skydd av gemenskapens ekonomiska intressen

1. Vid genomförandet av den verksamhet som finansieras i enlighet med denna förordning ska kommissionen se till att gemenskapens ekonomiska intressen tillvaratas genom åtgärder som förebygger bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och genom återkrav av felaktigt utbetalda belopp samt, när oegentligheter konstateras, genom tillämpning av effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner i enlighet med förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen⁽¹⁾, förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF)⁽³⁾.

2. För gemenskapsverksamhet som finansieras enligt denna förordning ska med begreppet oegentligheter i artikel 1.2 i förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 avses varje sådan

⁽¹⁾ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten eller brott mot en avtalsförpliktelse som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt i form av en oberättigad utgift för Europeiska unionens allmänna budget eller budgetar som den förvaltar.

3. I överenskommelser och avtal som följer av denna förordning ska det föreskrivas att kommissionen eller en av kommissionen bemyndigad företrädare ska svara för uppföljning och ekonomisk kontroll och att revisionsrätten ska svara för revisioner, i förekommande fall på plats.

KAPITEL VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 38

Tekniska riktlinjer

För att underlätta genomförandet av denna förordning ska kommissionen utarbeta icke-bindande riktlinjer i samråd med intressegrupper.

Artikel 39

Övergångsbestämmelser

Ackrediteringsintyg som utfärdats före den 1 januari 2010 får fortsätta att vara giltiga tills de löper ut, dock längst till och med den 31 december 2014. Om de förlängs eller förnyas ska denna förordning dock tillämpas.

Artikel 40

Översyn och rapportering

Kommissionen ska senast den 2 september 2013 lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av denna förordning och direktiv 2001/95/EG och eventuella andra relevanta gemenskapsinstrument rörande marknads kontroll. Denna rapport ska framför allt omfatta en analys av följdriktigheten hos gemenskapsbestämmelserna på området för marknads kontroll. Om så krävs ska den åtföljas av förslag till ändring och/eller konsolidering av instrumenten i fråga, detta för att bättre och enklare lagstiftning ska uppnås. Den ska omfatta en utvärdering av en utvidgning av tillämpningsområdet för kapitel III i denna förordning så att det omfattar alla produkter. Kommissionen i samarbete med medlemsstaterna ska senast den 1 januari 2013 och därefter vart femte år sammanställa och för

Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om genomförandet av denna förordning.

Artikel 41

Sanktioner

Medlemsstaterna ska anta regler om vilka sanktioner som ska gälla för ekonomiska aktörer vid överträdelse, vilka får inbegripa straffrättsliga sanktioner för allvarliga överträdelser, av bestämmelserna i denna förordning och vidta nödvändiga åtgärder för att se till att bestämmelserna tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och får skärpas om den relevanta ekonomiska aktören tidigare har begått en liknande överträdelse av bestämmelserna i denna förordning. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om dessa bestämmelser senast den 1 januari 2010 och ska utan dröjsmål meddela eventuella ändringar som påverkar bestämmelserna.

Artikel 42

Ändring av direktiv 2001/95/EG

Artikel 8.3 i direktiv 2001/95/EG ska ersättas med följande:

”3. I de fall då produkter medför en allvarlig risk ska de behöriga myndigheterna med vederbörlig skyndsamhet vidta de lämpliga åtgärder som avses i punkt 1 b–f. Bedömningen av huruvida en allvarlig risk föreligger ska göras av medlemsstaterna från fall till fall och utifrån de aktuella omständigheterna med beaktande av de riktlinjer som avses i bilaga II punkt 8.”

Artikel 43

Upphävande

Förordning (EEG) nr 339/93 upphör att gälla med verkan från och med den 1 januari 2010.

Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen.

Artikel 44

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2010.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 9 juli 2008.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

J.-P. JOUYET

Ordförande

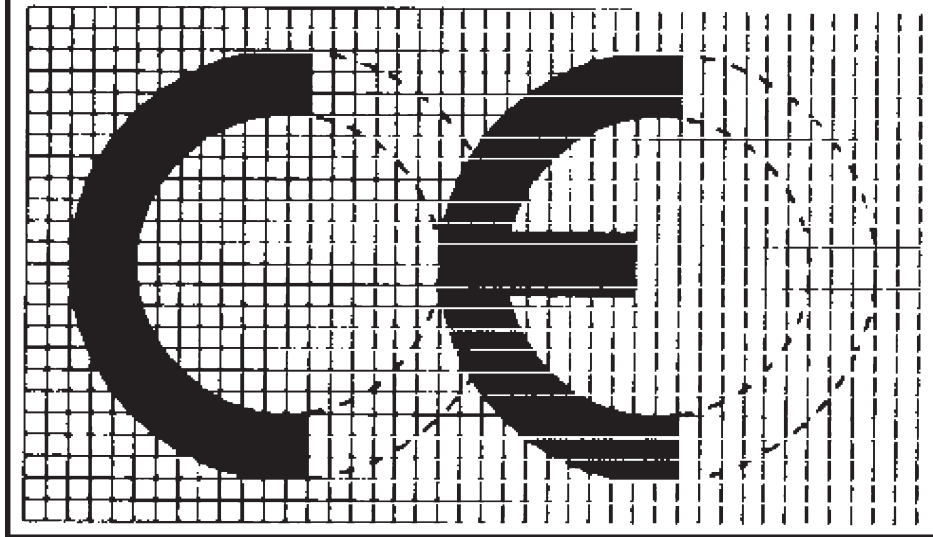
*BILAGA I***Krav som ska uppfyllas av det organ som erkänns enligt artikel 14**

1. Det organ som erkänns enligt artikel 14 i förordningen ("organet") ska vara etablerat i Europeiska gemenskapen.
 2. Enligt organets stadgar ska nationella ackrediteringsorgan från gemenskapen ha rätt att vara medlemmar, förutsatt att de följer organets bestämmelser och mål och övriga villkor, vilka fastställs i denna förordning och har överenskommit med kommissionen i ramavtalet.
 3. Organet ska samråda med alla berörda intressegrupper.
 4. Organet ska erbjuda sina medlemmar tjänster i samband med referentbedömningen vilka uppfyller kraven i artiklarna 10 och 11.
 5. Organet ska samarbeta med kommissionen i enlighet med denna förordning.
-

BILAGA II

CE-märkning

1. CE-märkningen ska bestå av bokstäverna "CE" i följande utformning:

2. Om CE-märkningen förminskas eller förstoras ska proportionerna i modellen i punkt 1 behållas.
 3. Om det inte i någon rättsakt föreskrivs särskilda mått ska CE-märkningen vara minst 5 mm hög.
-